

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 7 lipca 2017 r.

Druk nr 561

**MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Sekretarz Stanu
Sekretarz do Spraw Europejskich
Konrad Szymański**

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z realizacją zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w załączeniu przekazuję przygotowaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy *Informację dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń–czerwiec 2017 r. (przewodnictwo Malty w Radzie Unii Europejskiej)*.

Jednocześnie informuję, że ww. dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 6 lipca 2017 r.

Z poważaniem,

(-) *Konrad Szymański*

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

INFORMACJA DLA SEJMU I SENATU RP O UDZIALE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PRACACH UNII EUROPEJSKIEJ W OKRESIE STYCZEŃ-CZERWIEC 2017 R.

/PRZEWODNICTWO MALTY W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ/

Dokument przygotowany w związku
z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października
2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem
i Senatem w sprawach związanych
z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395)

Spis treści

I. WPROWADZENIE	4
II. PREZYDENCJA MALTAŃSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI W UE	5
III. AKTYWNOŚĆ POLSKI W PRIORYTETOWYCH DLA PREZYDENCJI MALTAŃSKIEJ OBSZARACH FUNKCJONOWANIA UE	12
3.1. Silna gospodarczo Europa	12
3.1.1. Przegląd Wieloletnich Ram Finansowych	12
3.1.2. Reforma Unii Gospodarczej i Walutowej	12
3.1.3. Unia Rynków Kapitałowych	13
3.1.4. Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych	15
3.1.5. Budżet UE	16
3.2. Nowoczesny jednolity rynek.....	17
3.2.1. Jednolity rynek cyfrowy (w tym bezpieczeństwo cybernetyczne, dostarczanie treści cyfrowych)	17
3.2.2. Polityka społeczna i zatrudnienie	19
3.2.3. Wzmocnienie rynku wewnętrznego (w tym polityka konkurencyjności, strategia jednolitego rynku, badania i rozwój, własność intelektualna, turystyka)	24
3.2.4. Energia (unia energetyczna)	29
3.2.5. Polityka klimatyczna	34
3.3. Zrównoważona polityka migracyjna i azylowa.....	39
3.3.1. Migracje.....	39
3.3.1.1. Kryzys migracyjny i kwestia ochrony granic.....	39
3.3.1.2. Terroryzm	41
3.3.1.3. Wspólny Europejski System Azylowy	42
3.3.2. Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna (w tym w kontekście kryzysu migracyjnego)	43
3.4. Globalnie zaangażowana Europa	44
3.4.1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa.....	44
3.4.1.1. Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony	44
3.4.1.2. Globalna Strategia UE	45
3.4.1.3. Europejska Polityka Sąsiedztwa.....	47
3.4.1.4. Relacje z pozostałymi regionami i państwami trzecimi	50
IV. POZOSTAŁE OBSZARY FUNKCJONOWANIA UE.....	54
4.1. Polityka Spójności i Polityka Regionalna	54
4.2. Wymiar sprawiedliwości	57
4.3. Polityka handlowa	59
4.4. Transport.....	65

4.5. Ochrona środowiska	69
4.6. Polityka rolna	73
4.7. Polityka rybołówstwa	75
4.8. Zdrowie	78
4.9. Edukacja, młodzież, kultura i sport	80
4.10. Kwestie instytucjonalne UE	82
LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	84
1. Rozliczenia finansowe pomiędzy RP a UE;	84
2. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych;	84
3. Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu);	84
4. Wykaz stanowisk do aktów prawnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2017 r.;	84
5. Wykaz stanowisk do dokumentów pozalegisłacyjnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2017 r.	84

I. Wprowadzenie

Niniejsza informacja jest dwudziestym siódmym półrocznym sprawozdaniem Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresach kolejnych prezydencji. Została opracowana w związku z realizacją postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), na mocy którego Rada Ministrów ma obowiązek poinformować Sejm i Senat – nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy – o udziale Polski w pracach Unii Europejskiej. W dokumencie przygotowanym wspólnie przez wszystkie ministerstwa i urzędy centralne posumowano działania realizowane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w okresie prezydencji maltańskiej tak, aby poprzez zaprezentowanie ich Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej dopełnić zasady kontroli władzy ustawodawczej nad wykonawczą.

Pierwsza część informacji podsumowuje w syntetyczny sposób przebieg i dokonania prezydencji maltańskiej przez pryzmat jej priorytetów oraz kwestii kluczowych z punktu widzenia Polski. Natomiast część druga zawiera szerszy opis działań podejmowanych w poszczególnych obszarach tematycznych. Dokument koncentruje się na elementach współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem, które są kluczowe z perspektywy politycznego, społecznego i gospodarczego interesu Polski w Unii Europejskiej. W Informacji zwrócono szczególną uwagę na postulaty i inicjatywy, które miały na celu realizację polskich interesów, przede wszystkim w odniesieniu do projektów o najpoważniejszych długofalowych konsekwencjach, zarówno w zakresie pozytywnych bodźców oddziałujących na rozwój wielu obszarów, jak i elementów niosących ze sobą potencjalne zagrożenia.

W załącznikach zamieszczono informacje o transferach finansowych pomiędzy Polską a Unią Europejską, o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, a także wykazy stanowisk do aktów prawnych i dokumentów pozalegisacyjnych Unii Europejskiej, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przekazanych do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej w pierwszej połowie 2017 roku. Podstawą przygotowania planu prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (zamieszczonego w załączniku nr 5.3) jest ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Prezydencja maltańska i jej znaczenie dla interesów Polski w UE

Malta sprawowała prezydencję w Radzie UE od stycznia do lipca 2017 r. zamykając trwające od stycznia 2016 r. trio Królestwo Niderlandów-Słowacja-Malta. Malta sprawowała prezydencję po raz pierwszy w historii. Program prezydencji maltańskiej uwzględnił 18-miesięczny program prac tria prezydencji, wytyczne Agendy Strategicznej przyjętej przez Radę Europejską (RE) w 2014 r., a także bieżący program prac Komisji Europejskiej (KE).

W listopadzie 2016 r. prezydencja maltańska zapowiedziała trzy strategiczne priorytety, które będą wyznaczać rytm jej prac, tj. 3 M: Maritime, Mediterranean, Migration (polityka morska, Morze Śródziemne, migracja). Uzupełnieniem i uszczegółowieniem priorytetów strategicznych było sześć poniższych obszarów tematycznych:

- migracje;
- rynek wewnętrzny;
- bezpieczeństwo;
- włączenie społeczne;
- polityka sąsiedztwa;
- polityka morska.

Podczas prezydencji maltańskiej przypadła również 60. rocznica podpisania Traktatów Rzymskich. W ramach obchodów tego wydarzenia podpisano Deklarację Rzymską, która odnosi się do osiągnięć Unii Europejskiej na przestrzeni dekad oraz bezprecedensowych wyzwań przed jakimi stoi współcześnie. Dokument przypomina zasady, jakimi kierować się będzie Unia w swojej transformacji oraz kreśli jej wizję za 10 lat zawierając konkretne cele i zadania, jakie liderzy UE zobowiązują się wdrożyć, mając na uwadze głos obywateli UE. W ocenie Polski dokument ten stanowi dobry kompromis pomiędzy postulatami wszystkich państw członkowskich i uwzględnia dużą część postulatów prezentowanych przez Polskę oraz pozostałe państwa Grupy Wyszehradzkiej. Z punktu widzenia Polski szczególnie istotne było uwzględnienie zapisów o niepodzielności Unii i nietworzenia tzw. unii wielu prędkości, która w ocenie Polski stanowiłaby poważną siłę dezintegrującą dotychczasowe dokonania wspólnotowe. Polska nalegała, by w dokumencie znalazł się zapis, mówiący o tym, iż Unia jest niepodzielna, a wszelkie wewnętrzne inicjatywy muszą pozostać otwarte dla państw, które zechcą się do nich przyłączyć w przyszłości. Ponadto Polska wyraża również zadowolenie, że w Deklaracji uwzględniony został postulat wzmocnienia roli państw członkowskich poprzez głębsze zaangażowanie parlamentów narodowych w podejmowane przez UE decyzje. Pozytywnie należy również ocenić liczne zapisy odnoszące się do dalszej integracji rynku jednolitego, w tym budowy rynku cyfrowego, wsparcia dla przedsiębiorstw oraz promocji inwestycji i konkurencyjności. W części dotyczącej polityki obronnej i bezpieczeństwa znalazły się ważne dla Polski zapisy o komplementarności działań UE i NATO. Jednocześnie Deklaracja podkreśla wagę budowy stabilności i dobrobytu we wschodnim i południowym sąsiedztwie UE.

Na czas prezydencji maltańskiej przypadło także opublikowanie przez KE 1 marca 2017 r. Białej Księgi ws przyszłości Europy (Biała Księga). Wyсуwa ona propozycję 5 potencjalnych scenariuszy, które zakładają kierunki możliwej ewolucji UE do 2025 roku. (W ujęciu hasłowym scenariusz nr 1 „Kontynuacja”, scenariusz nr 2. „Nic poza jednolitym rynkiem”, scenariusz nr 3 „Ci, którzy chcą więcej, robią więcej”, Scenariusz nr 4. „Róbmy mniej, ale bardziej efektywnie”, Scenariusz nr 5. „Róbmy razem dużo więcej niż dotychczas”.) Był to wkład KE do szczytu rzymskiego, ale również dokument o szerszym znaczeniu. KE zastrzegła, że ostateczne decyzje państw UE27 mogą różnić się od opisanych scenariuszy lub być połączeniem ich elementów składowych. Podczas prezydencji maltańskiej KE opublikowała także tzw. dokumenty refleksyjne powiązane z Białą Księgą (1. Wymiar społeczny UE, 2. Korzystanie z globalizacji, 3. Pogłębienie Unii Gospodarczej i Walutowej, 4. Przyszłość obronności europejskiej, 5. Przyszłość finansów UE). W dorocznym orędziu o stanie UE we wrześniu 2017 r. Przewodniczący KE J-C Juncker odniesie się do dalszych działań, a pierwsze decyzje

mają zostać podjęte podczas RE w grudniu 2017 r. W ocenie KE powinno to ustrukturyzować działania UE w horyzoncie wyborów do PE w czerwcu 2019 r.

Rząd RP odnotował publikację Białej Księgi. W ocenie Rządu RP dokument ten jest jednym z głosów w dyskusji, nie wyczerpuje możliwych opcji i nie jest uzasadnionym wskazywanie jednego z zaprezentowanych w Białej Księdze scenariuszy jako preferowanego. Rząd RP jest orędownikiem odnowy projektu europejskiego. Aby zagwarantować, że UE będzie mogła odpowiadać na bieżące wyzwania i pozostać skutecznym czynnikiem wspierania dobrobytu i bezpieczeństwa obywateli i państw członkowskich, jej reforma jest konieczna.

Brexit

W trakcie prezydencji maltańskiej 29 marca 2017 r. Wielka Brytania złożyła notyfikację zamiaru wyjścia z UE na podstawie art. 50 TUE. W konsekwencji w dniu 29 kwietnia RE (art. 50) w formacie UE-27 przyjęła na podstawie art. 50 TUE wytyczne do negocjacji z Wielką Brytanią. Następnie, 22 maja 2017 r. Rada ds. Ogólnych (art. 50) przyjęła decyzją upoważniającą KE do rozpoczęcia negocjacji z Wielką Brytanią oraz dyrektywy negocjacyjne skierowane do Komisji będące uszczegółowieniem wytycznych RE. Z uwagi na fakt, że negocjatorem z ramienia UE jest KE, rola prezydencji w przygotowaniach do negocjacji była ograniczona. W związku z negocjacjami powołano specjalną grupę roboczą Rady (art. 50), która będzie zapewniać stały przepływ informacji pomiędzy KE a państwami członkowskimi. Stałe przewodnictwo w grupie roboczej sprawuje SG Rady.

Pierwsza sesja negocjacyjna z Wielką Brytanią rozpoczęła się 19 czerwca 2017 r. Na chwilę obecną prowadzone będą negocjacje w obszarach dot. (i) praw obywateli, (ii) rozliczenia finansowego, (iii) oraz pozostałych kwestii (np. postępowania w toku, Euratom itp.). Dyskusja w sprawie Irlandii Północnej ma być prowadzona na szczeblu politycznym.

Polska bardzo aktywnie brała udział w opracowaniu wytycznych i mandatu negocjacyjnego dla KE. Polska popiera stanowisko UE dot. podziału negocjacji na dwie fazy, z których pierwsza będzie dotyczyła uporządkowanego wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, druga natomiast dyskusji nt. ram przyszłych relacji. Dla Polski w szczególności istotne jest, że decyzję o osiągnięciu wystarczającego postępu w pierwszej fazie, warunkującą rozmowy o przyszłych relacjach, będzie podejmować RE.

Priorytetami Polski w pierwszej fazie negocjacji są uzgodnienia dotyczące praw obywateli oraz rozliczenia finansowego. W przypadku praw obywateli Polska zwraca uwagę na konieczność uzgodnienia kompleksowych gwarancji uprawnień wynikających z prawa UE opartych na zasadzie równego traktowania. Gwarancje te muszą dotyczyć dostępu do rynku pracy, edukacji, służby zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego. Szczególnie istotne jest umożliwienie nabycia prawa stałego pobytu po 5 latach legalnej rezydencji, nawet jeżeli pobyt rozpoczął się przed datą wyjścia.

W obszarze rozliczenia finansowego Polska popiera zawarte w wytycznych negocjacyjnych oczekiwanie, że Wielka Brytania będzie kontrybuowała finansowo do wszystkich zobowiązań wynikających z okresu członkostwa w UE oraz stwierdzenie, że celem negocjacji o warunkach wyjścia będzie osiągnięcie porozumienia minimalizującego wpływ na budżet unijny.

Realizacja priorytetów prezydencji

Migracje

Poszukiwanie rozwiązań wobec aktualnych wyzwań w obszarze polityki migracyjnej było jedną z kluczowych ambicji, jakie postawiła przed sobą prezydencja maltańska. W szczególności skoncentrowano się na zewnętrznym wymiarze migracji, któremu poświęcono nieformalne spotkanie szefów państw i rządów 27 państw członkowskich na Malcie w lutym 2017 r. W wyniku tego spotkania została przyjęta deklaracja ws. zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej UE (tzw. plan działań z Valetty, Deklaracja Maltańska). Deklaracja dotyczy przede wszystkim sposobów współpracy na centralnym szlaku śródziemnomorskim, gdzie odnotowuje się największe problemy. Jednocześnie w celu zmniejszenia nielegalnych napływów migracyjnych do UE prezydencja maltańska

zapropowała zintensyfikowanie współpracy z Libią, państwami Afryki Północnej i sąsiednimi państwami Afryki Subsaharyjskiej. Propozycje prezydencji maltańskiej w tym zakresie odpowiadają polskiej wizji zrównoważonej polityki migracyjnej, w której walka z migracją rozpoczyna się od jej podstaw, poprzez skoncentrowanie działań Unii na współpracy z państwami trzecimi w celu zapobieżenia fali migracyjnej oraz zapewnienie efektywnej kontroli na granicach zewnętrznych. W celu realizacji i wzmocnienia stanowiska dotyczącego kwestii migracyjnych, Polska udziela pomocy państwom trzecim zarówno kanałami bilateralnymi, za pomocą funduszy UE oraz wyspecjalizowanych agend międzynarodowych. Polska pomoc jest obecna m.in. w Libanie, Jordanii, Iraku, pomoc humanitarna dociera również do uchodźców syryjskich, a w ramach współpracy partnerskiej wraz z Niemcami Polska uruchomiła trzyletni projekt budowy szkół w Libanie.

Prezydencja maltańska prowadziła również prace nad Wspólnym Europejskim Systemem Azylowym. Największe kontrowersje budzą w tym kontekście propozycje ustanowienia w UE obligatoryjnego i automatycznego mechanizmu alokacji osób wnioskujących o ochronę międzynarodową, czemu Polska konsekwentnie się sprzeciwia. Wymiar wewnętrzny migracji stanowi aspekt szczególnej współpracy z partnerami z Grupy Wyszehradzkiej, którzy są zgodni co do faktu, iż mechanizmy solidarnościowe Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego nie mogą opierać się na przymusie, co wymaga dalszego poszukiwania kompromisu w tym obszarze.

Rynek wewnętrzny

Prezydencja maltańska podobnie jak prezydencje słowacka i holenderska przywiązywała w minionym półroczu dużą wagę do roli i wzmacniania integralności jednolitego rynku, przy czym silnie akcentowała jego cyfrowy wymiar. Polska w pełni podziela pogląd, iż wspólny rynek stanowi najbardziej wymierną zdobycz europejskiej integracji i należy respektować wszystkie zasady leżące u podstaw jego prawidłowego funkcjonowania. Dlatego z niepokojem obserwuje nasilające się w niektórych państwach członkowskich tendencje protekcyjnistyczne oraz wzrost barier administracyjnych, które wpływają kontrproduktywnie na konkurencyjność gospodarki unijnej. W ocenie Polski gospodarczą siłą Unii jest korzystanie z efektu skali. Zauważalny powrót do środków natury protekcyjnistycznej pozbawia Unię cennej przewagi, co w konsekwencji osłabia jej konkurencyjność na globalnym rynku. Polska negatywnie ocenia wszelkie inicjatywy pogłębiające podziały między państwami członkowskimi jak np. rewizja dyrektywy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług, których rezultatem będzie fragmentaryzacja jednolitego rynku. Polska zauważa szczególną rolę MŚP w budowanie gospodarczego potencjału Unii, dlatego inicjatywy podejmowane na poziomie UE ocenia także przez pryzmat ich funkcjonalności dla tego sektora. Zdaniem Polski w celu zapewnienia optymalnych warunków działania MŚP na jednolitym rynku kluczowe jest unikanie nadmiernego obciążania obowiązkami administracyjnymi i tworzenia niepotrzebnych barier dla przedsiębiorców. Z tego też względu Polska była aktywnie zaangażowana w prowadzone przez prezydencję maltańską prace nad opublikowanym w styczniu 2017 r. pakietem usługowym, a w szczególności nad e-kartą usługową, która ma na celu ułatwienie podejmowania działalności transgranicznej przez usługodawców. Polska postuluje ambitne podejście do instrumentu e-karty i oczekuje, że w rzeczywisty sposób przyczyni się on do redukcji barier administracyjnych dla przedsiębiorców.

W obszarze telekomunikacji i jednolitego rynku cyfrowego prezydencja maltańska doprowadziła do uzgodnienia między Radą a Parlamentem Europejskim (PE) i do przyjęcia rozporządzenia w sprawie hurtowych rynków usług roamingu, co umożliwiło zniesienia opłat roamingowych od czerwca 2017 r. Prezydencja prowadziła również dalsze prace nad nowymi ramami regulacyjnymi dla sektora telekomunikacji. Aktywność Polski w zakresie rynku cyfrowego obrazuje zainicjowany i skoordynowany przez Polskę list 17 szefów państw i rządów do Przewodniczącego RE przekazany przed posiedzeniem RE w dn. 22-23 czerwca 2017 r., w którym podkreślono potrzebę ambitnej realizacji agendy cyfrowej w związku ze śródkresowym przeglądem implementacji strategii jednolitego rynku cyfrowego.

W trakcie prezydencji maltańskiej niezwykle istotne z punktu widzenia interesów Polski pozostawały również prace w obszarze polityki energetycznej. W minionym półroczu prezydencja doprowadziła do uzgodnienia między Radą a PE rozporządzenia o bezpieczeństwie dostaw gazu ziemnego do UE (tzw. rozporządzenie SoS). Rozporządzenie zawiera postulowany przez Polskę mechanizm efektywnej solidarności oraz przejrzystości zawieranych w UE kontraktów gazowych, przyczyniając się do zabezpieczenia i poprawy unijnego bezpieczeństwa energetycznego. Dalsze prace polegające na formalnym zaakceptowaniu przez PE i Radę zatwierdzonego rozporządzenia będą prowadzone przez prezydencję estońską. Równocześnie prezydencja maltańska zakończyła formalne prace związane z uzgodnioną podczas prezydencji słowackiej rewizją decyzji ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i niewiążących instrumentów w dziedzinie energii (tzw. decyzja IGA).

Podczas minionego półroczu Rada pracowała również nad opublikowanym przez KE w listopadzie 2016 r. pakietem „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, którego kluczowym z punktu widzenia interesów Polski elementem jest projekt rozporządzenia w sprawie rynku energii elektrycznej. W szczególności Polska jest przeciwna przepisom warunkującym dopuszczalność wsparcia w ramach rynku mocy poziomem emisyjności poniżej 550 g CO₂/kWh, które mogą mieć daleko idące negatywne konsekwencje dla Polski. Nowe regulacje na poziomie UE nie mogą prowadzić do dyskryminacji źródeł węglowych, które w państwach takich jak Polska, są fundamentem bezpieczeństwa energetycznego.

Jednym z wyzwań w obszarze polityki energetycznej pozostaje również kwestia połączenia gazowego Nord Stream 2. W trakcie prezydencji maltańskiej KE przedstawiła projekt mandatu negocjacyjnego ws. umowy między UE a Federacją Rosyjską określającej ramy prawne funkcjonowania gazociągu Nord Stream 2. W ocenie Polski ewentualna umowa między Unią a Federacją Rosyjską nie powinna być sposobem na omijanie prawa i obniżanie wymogów regulacyjnych będących standardem na terytorium UE.

W obszarze polityki klimatycznej prezydencja maltańska doprowadziła do przyjęcia na posiedzeniu Rady ds. Środowiska (ENVI) w dn. 28 lutego 2017 r. podejścia ogólnego do projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia racjonalnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych (dyrektywa EU ETS). Polska była przeciwna proponowanym rozwiązaniom wskazując, że będą one skutkować faktycznym zwiększeniem celu redukcyjnego oraz wzrostem kosztów zakupu uprawnień do emisji. Po przyjęciu podejścia ogólnego aktywność Polski ukierunkowana jest na osiągnięciu dobrego wyniku negocjacji z PE, przede wszystkim w zakresie uzyskania korzystnych rozwiązań dla sektora energetycznego.

Bezpieczeństwo

Priorytetem prezydencji maltańskiej było wzmocnienie współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w ramach realizacji Europejskiej Strategii Globalnej, przeciwdziałanie terroryzmowi oraz ustanowienie unijnego systemu wjazdu i wyjazdu (ang. *Entry/Exit System* – EES) obywateli państw trzecich, a także utworzenie europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ang. *European travel information and authorisation system* – ETIAS).

Prezydencja maltańska zwracała uwagę, by w zakresie polityki obronnej i bezpieczeństwa postępy we wdrażaniu Europejskiej Strategii Globalnej towarzyszyły komplementarnym działaniom Unii i NATO wynikającym z Deklaracji Warszawskiej podpisanej podczas szczytu NATO w Warszawie w 2016 r. W minionym półroczu dyskutowano również na temat wzmocnienia Europejskiej Polityki Obronnej i przystąpienia przez Polskę do wzmocnionej współpracy strukturalnej (PESCO). W ocenie Polski unijna polityka bezpieczeństwa powinna być oparta na zasadzie równowagi strategicznej tj. odpowiadać na wyzwania dla bezpieczeństwa płynące tak z południa, jak i ze wschodu, a przebieg prac nad PESCO powinien być spójny z krajowym planowaniem obronnym państw członkowskich. Polska oraz kraje Grupy Wyszehradzkiej zgadzają się co do potrzeby inkluzyjności oraz komplementarności tych procesów. Polska akcentuje także konieczność zapewnienia

zrównoważonego rozwoju przemysłu obronnego w Unii i zapewnienie wszystkim przedsiębiorcom działającym w zakresie przemysłu zbrojeniowego (MŚP oraz przedsiębiorstwa o średniej kapitalizacji) równych warunków dostępu do Europejskiego Funduszu na rzecz Obrony oraz Europejskiego Programu Rozwoju Przemysłu Obronnego.

Realizując postulat zwalczania terroryzmu, prezydencja maltańska podjęła działania zmierzające do wzmocnienia wymiany informacji, rozwoju baz danych i ich interoperacyjności, dalszej walki z radykalizacją i przezwyciężania wyzwań związanych z komunikacją szyfrowaną i nawoływaniem do przemocy w internecie, przy zapewnieniu poszanowania prawa do prywatności. Polska popiera powyższe dążenia i wyraża przekonanie, że UE powinna silniej działać na rzecz bezpieczeństwa, zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Dyskusje inicjowane przez prezydencję maltańską dotyczyły również potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE oraz sprawnego funkcjonowania strefy Schengen. W minionym półroczu wprowadzono przepisy zmieniające Kodeks Graniczny Schengen, w wyniku których wszystkich podróżnych objęto nowym obowiązkiem systematycznych kontroli bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych Unii. Przy dużej intensywności prac nad ustanowieniem unijnego systemu wjazdu i wyjazdu (EES) prezydencji maltańskiej do końca czerwca udało się uzgodnić główne elementy wspólnego podejścia Rady i PE, które zostaną uzupełnione podczas prezydencji estońskiej o ostatecznie ustalenia techniczne. W odniesieniu do systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) prezydencja uzyskała mandat Rady do przeprowadzenia trilogów z PE, tak aby dotrzymać wskazanego w konkluzjach RE terminu przyjęcia rozporządzenia do końca 2017 r. Polska pozytywnie ocenia oba instrumenty i pozostaje konstruktywnie zaangażowana w dalsze prace, które będzie prowadziła prezydencja estońska.

Włączenie społeczne

Agenda społeczna prezydencji maltańskiej została zdominowana przez negocjacje projektu zmiany dyrektywy ws. delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, nowelizacji rozporządzenia ws. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz dyskusje na temat nowej inicjatywy KE ws. utworzenia Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

Z punktu widzenia Polski priorytetowy charakter miały negocjacje rewizji dyrektywy ws. delegowania pracowników. W ocenie Polski prezydencja maltańska prowadziła prace nad tym projektem pod presją KE i państw członkowskich opowiadających się za szybkimi zmianami w obszarze delegowania pracowników. Uniemożliwiało to wyjaśnienie wątpliwości i zastrzeżeń zgłaszanych w toku prac przez wiele państw członkowskich, w tym Polskę. W konsekwencji propozycja kompromisowe przedstawiane przez prezydencję nie miały charakteru rzeczywistego kompromisu. Ostatecznie prezydencja maltańska zdecydowała o przedstawieniu Radzie jedynie raportu z postępu prac. W ocenie Polski rozwiązania proponowane w zakresie nowych zasad dotyczących wynagradzania pracowników delegowanych oraz ograniczenie delegowania w czasie mogą prowadzić do ograniczenia możliwości transgranicznego świadczenia usług, a w konsekwencji wyeliminowania polskich przedsiębiorców z rynków pozostałych państw członkowskich UE. Z tego względu Polska dążyła do przedłużenia dyskusji nad stanowiskiem Rady (m.in. poprzez wspólne działania Grupy Wyszehradzkiej) oraz sprzeciwiała się przyjęciu rozwiązań naruszających swobodę świadczenia usług i powodujących fragmentację jednolitego rynku. Dalsze prace nad projektem zmiany dyrektywy pozostają również ściśle związane z dyskusją na temat opublikowanego na koniec maja 2017 r. tzw. Pakietu Mobilności, przede wszystkim w zakresie dopuszczenia stosowania reguł delegowania pracowników do sektora transportu drogowego. W ocenie Polski rozszerzenie zakresu dyrektywy na pracowników zatrudnionych w sektorze transportu drogowego będzie prowadziło do zakłócenia zasad konkurencji na rynku wewnętrznym UE.

Nowa inicjatywa KE – Europejski Filar Praw Socjalnych została uwzględniona w agendzie prac prezydencji maltańskiej wyłącznie w charakterze informacyjnym. KE przedstawiła podczas posiedzenia Rady UE założenia Filaru, a państwa członkowskie wymieniły wstępne stanowiska. KE

oczekuje zawarcia porozumienia politycznego pomiędzy instytucjami UE (proklamacja międzyinstytucjonalna KE, Rady i PE) do końca roku. Polskę niepokoi brak możliwości uzgodnień technicznych poszczególnych zapisów Filaru oraz niejasny harmonogram prac. Ponadto Polska podtrzymuje swoje zastrzeżenia co do celu tej inicjatywy. Zdaniem Polski większe zbliżenie standardów socjalnych może być osiągnięte jedynie poprzez pogłębianie rynku wewnętrznego i implementację ambitnej agendy na rzecz wzrostu. Polska sprzeciwia się ujednoczeniu standardów socjalnych we wszystkich państwach UE poprzez zewnętrzną, polityczną decyzję, która narusza traktatowy podział kompetencji między UE a państwami członkowskimi i nie uwzględnia gospodarczych możliwości państw członkowskich warunkujących poziom standardów społecznych.

Polityka sąsiedztwa

W okresie prezydencji maltańskiej kontynuowano wysiłki mające na celu wdrażanie zrewidowanej Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS). Polska aktywnie zabiegała, aby EPS uwzględniała różnicowanie potrzeb partnerów i konieczność dostosowania do nich dalszych działań UE w celu budowania stabilnego i pokojowego otoczenia UE. Polska podziela pogląd, że kluczowymi wyzwaniami w otoczeniu zewnętrznym UE są konflikty w bezpośrednim sąsiedztwie Unii tj. we wschodniej Ukrainie, Syrii, Libii i na bliskim Wschodzie oraz zagrożenie terrorystyczne. Jednocześnie Polska podkreślała potrzebę zachowania równowagi w działaniach UE i akcentowała konieczność aktywnej polityki UE w jej wschodnim wymiarze, tak, aby rosnące i uzasadnione zaangażowania Unii w południowym wymiarze sąsiedztwa nie odbyło się kosztem aktywnej i zdecydowanej polityki UE wobec jej wschodnich sąsiadów. Dzięki konsekwentnemu zaangażowaniu Polski w marcu oraz w czerwcu 2017 r. weszły w życie rozporządzenia umożliwiające odpowiednio obywatelom Gruzji oraz Ukrainy ruch bezwizowy na terenie UE.

Polska była szczególnie aktywna w ramach prac przygotowujących szczyt Partnerstwa Wschodniego, który będzie miał miejsce w listopadzie 2017 r. w Brukseli. Postulowała, by postanowienia szczytu odpowiadały ambicjom i potrzebom wschodnich partnerów oraz uwzględniały ich ewentualne europejskie aspiracje; aktywność Polski przejawiała się również w przygotowaniu dokumentów analitycznych poświęconych pogłębionej współpracy w ramach tej formacji. Polska przykłada także dużą wagę do komunikacji strategicznej oraz zagrożeń hybrydowych, ponieważ upatruje w agresywnej polityce Rosji przyczyn niestabilności i konfliktów w regionie Europy Wschodniej.

W ramach południowego sąsiedztwa UE wskazać należy także na znaczenie implementacji postanowień Deklaracji Maltańskiej ws. zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej UE przyjętej podczas nieformalnego posiedzenia szefów państw i rządów w lutym 2017 r., która przewiduje zintensyfikowanie współpracy z Libią, państwami Afryki Północnej i sąsiednimi państwami Afryki Subsaharyjskiej oraz kontynuowanie zaangażowania Polski w działania służące wspieraniu państw regionu przyjmujących syryjskich uchodźców (Jordania, Liban, Irak).

Polityka morska

Z uwagi na położenie geograficzne jednym z priorytetów prezydencji maltańskiej była tematyka tzw. niebieskiego wzrostu (ang. *blue growth*) i jej uwzględnienie w poszczególnych politykach UE. Działania prezydencji maltańskiej w tym obszarze koncentrowały się na zintegrowanej polityce morskiej UE oraz na usprawnieniu międzynarodowego zarządzania oceanami.

Podczas nieformalnego posiedzenia ministrów środowiska UE w kwietniu 2017 r. prezydencja przeprowadziła debatę na temat ochrony mórz i oceanów. Polska wyraziła poparcie dla większego wykorzystania mórz i oceanów jako źródeł energii odnawialnej w świetle rozwoju nowych technologii. Przedstawiła również własne działania mające na celu ochronę wód morskich, m.in. na podstawie postanowień dyrektyw unijnych i Konwencji Helsińskiej dotyczącej Morza Bałtyckiego. Jednym z takich działań było przygotowanie Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich.

W lutym 2017 r. odbyło się również spotkanie wysokiego szczebla Komisji Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku (HELCOM), w którym Polska wzięła udział. Podczas spotkania przyjęto dokument

podsumowujący dotychczasowe zobowiązania realizowane przez Państwa-strony HELCOM, które przyczyniają się do realizacji celów agendy 2030, jak m.in. zapobieganie zanieczyszczeniom morza czy ochrona ekosystemów morskich i przybrzeżnych. Państwa-strony HELCOM wzięły także udział w zorganizowanej w czerwcu 2017 r. w Nowym Jorku konferencji na temat oceanów.

III. Aktywność Polski w priorytetowych dla prezydencji maltańskiej obszarach funkcjonowania UE

3.1. Silna gospodarczo Europa

3.1.1. Przegląd Wieloletnich Ram Finansowych

Na czas prezydencji maltańskiej przypadły prace nad finalizacją porozumienia ws. przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020, które zostało wstępnie uzgodnione podczas posiedzenia Rady ds. Ogólnych (GAC) 15 listopada 2016 r. Wówczas kompromis składał się z pakietu dokumentów dotyczących przeglądu WRF: rewizji rozporządzenia o WRF, nowelizacji decyzji o uruchomieniu Rezerwy na nieprzewidziane wydatki (ang. *Contingency Margin*), deklaracji Rady i PE o uzgodnionych wzrostach wydatków, deklaracji Rady i PE o unikaniu nagromadzenia nieopłaconych rachunków, deklaracji Rady i PE o ewaluacji celu redukcji zatrudnienia w instytucjach UE o 5% oraz wnioskach na przyszłość, deklaracji Rady i PE o uruchomieniu *Contingency Margin* i nie przesądzaniu o finansowaniu jej w/ponad limitami oraz deklaracji Rady o utrzymaniu statusu quo w kwestii finansowania instrumentach specjalnych.

Podczas listopadowego GAC na powyższy pakiet zgodziły się wszystkie państwa członkowskie poza Wielką Brytanią (zapowiedziała wstrzymanie się od głosu) oraz Włochami, które poinformowały o kontynuacji konsultacji wewnętrznych na najwyższym szczeblu ze względów politycznych. Aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom Włoch, uzgodniono przyjęcie przez KE deklaracji, w której stwierdzała, że na bieżąco będzie monitorowała problem zatrudnienia wśród młodych, co w stosownych przypadkach będzie skutkowało odpowiednimi działaniami. Finalnie, podczas GAC 7 marca 2017 r. Włochy postanowiły o wstrzymaniu się od głosu w kwestii przeglądu i dołączyły do pakietu własną deklarację, w której wyraziły rozczarowanie przebiegiem procesu.

Kolejnym etapem było przyjęcie pakietu przez PE, który nie zgłosił uwag do dokumentów i dołączył własną deklarację odnoszącą się do deklaracji dołączonych na wcześniejszym etapie do pakietu przeglądu przez Radę (w szczególności w kwestii uzgodnionych wzrostów wydatków – tj. interpretację, że ustalenia te nie mogą odebrać PE uprawnień budżetowych podczas negocjacji budżetów rocznych). Podczas posiedzenia 5 kwietnia 2017 r. PE zaakceptował porozumienie ws. przeglądu WRF 2014-2020.

Finalna akceptacja w Radzie miała nastąpić 25 kwietnia 2017 r., jednak Wielka Brytania odmówiła procedowania nad porozumieniem ze względu na rozpisanie w tym kraju przedterminowych wyborów parlamentarnych (odbyły się one 8 czerwca 2017 r.). Finalnie, Wielka Brytania wycofała swoje zastrzeżenie i podtrzymała wcześniejszą decyzję o wstrzymaniu się od głosu. Pakiet przeglądu WRF 2014-2020 został finalnie przyjęty w niezmienionym kształcie podczas posiedzenia GAC 20 czerwca 2017 r.

3.1.2. Reforma Unii Gospodarczej i Walutowej

Reforma Unii Gospodarczej i Walutowej (UGW) była jednym z priorytetów prezydencji maltańskiej w Radzie UE w pierwszej połowie 2017 r. W prowadzonych pracach i dyskusjach w tym obszarze Polska zabiegała o zachowanie perspektywy państw pozostających poza strefą euro, w tym pełnej transparentności, dobrowolności i otwartości procesu reformy w stosunku do państw non-euro, jak również o zachowanie zasad i integralności jednolitego rynku oraz spójności Unii i konkurencyjności państw członkowskich i UE jako całości. Polska podejmowała także działania mające na celu uzyskanie spójnego i jednolitego stanowiska państw non-euro w tym zakresie.

Temat przyszłości Unii Gospodarczej i Walutowej był przedmiotem nieformalnego posiedzenia Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) w Valletcie w dn. 7 kwietnia 2017 r., gdzie ministrowie finansów dyskutowali o wyzwaniach i szansach dla UGW w oparciu o ocenę postępów poczynionych w okresie od publikacji raportu 5 Przewodniczących oraz w świetle publikacji Białej Księgi o przyszłości UE.

W trakcie dyskusji Polska podkreślała potrzebę zachowania jedności UE oraz skupienia się na obszarach, które stanowią największą wartość projektu europejskiego. Wyraziła również sprzeciw wobec tworzenia nowych podziałów w UE. Podkreśliła, że popiera dalszą reformę UE i UGW z poszanowaniem zasad zabezpieczających interesy państw non-euro.

W dniu 31 maja 2017 r. KE opublikowała dokument „Reflection paper on the deepening of the Economic and Monetary Union”, w którym przedstawiła propozycje dot. dalszego pogłębiania UGW, w oparciu o propozycje zawarte w raporcie 5 Przewodniczących z czerwca 2015 roku. Proponowane w dokumencie działania przedstawione są w perspektywie: 2017-2019 – konkretne kroki do wyborów europejskich w 2019 r. oraz 2020 – 2025 działania w celu dokończenia budowy UGW. Celem dokumentu jest stymulowanie debaty nt. przyszłego kształtu UGW do 2025 roku. Dokument został zaprezentowany na posiedzeniu Komitetu Ekonomiczno-Finansowego (EFC) w dniach 8-9 czerwca 2017 r. Polska wyraziła poparcie dla kontynuowania dyskusji i prac nad dalszym usprawnianiem funkcjonowania UGW w obszarze unii finansowej, bardziej zintegrowanej unii gospodarczej i fiskalnej oraz wzmocnienia legitymacji demokratycznej, podkreślając potrzebę zachowania transparentności oraz otwartości procesu na państwa spoza strefy euro. Dyskusja w oparciu o dokument KE będzie kontynuowana w drugiej połowie 2017 roku.

3.1.3. Unia Rynków Kapitałowych

Projekt budowy unii rynków kapitałowych (ang. *Capital Markets Union*, CMU), jest jednym z filarów Planu Inwestycyjnego KE i odgrywa zasadniczą rolę w realizacji priorytetów KE, tj. pobudzenia rynku pracy i wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej. Zasadniczym krokiem w kierunku realizacji projektu był opublikowany w dniu 30 września 2015 r. „Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych”. Dokument przedstawiał zakres prac przewidzianych na lata 2015-2018, w tym planowane inicjatywy legislacyjne. Głównym celem unii rynków kapitałowych jest utworzenie prawdziwie jednolitego europejskiego rynku kapitałowego. Silniejszy jednolity rynek kapitałowy miałby uzupełnić mocno zakorzenioną europejską tradycję finansowania bankowego i przyczynić się do (i) uruchomienia większej liczby inwestycji w Unii Europejskiej i pozostałej części świata; (ii) lepszego połączenia finansowania z projektami inwestycyjnymi w całej Unii; (iii) zapewnienia większej stabilności systemu finansowego; oraz (iv) pogłębienia integracji finansowej i zwiększenia konkurencji. Powodem podjęcia prac nad CMU były odczuwalne w dalszym ciągu w gospodarce europejskiej skutki globalnego kryzysu finansowego oraz niska wartość przepływów kapitału między krajami członkowskimi.

Polska popiera inicjatywę utworzenia jednolitego rynku kapitałowego – leży ona w interesie sektora finansowego i europejskiej gospodarki, przede wszystkim poprzez lepsze wykorzystanie rynków kapitałowych jako źródła finansowania przedsiębiorstw. Warunkiem osiągnięcia zakładanych celów budowy jednolitego rynku kapitałowego jest oparcie się na zasadzie proporcjonalności. Z wdrażanych rozwiązań powinien odnosić korzyści każdy z lokalnych rynków kapitałowych we wszystkich państwach członkowskich. Polska sprzeciwiać się będzie inicjatywom mającym na celu konsolidację europejskich rynków kapitałowych, co może być niekorzystne dla mniejszych rynków kapitałowych.

W trakcie prezydencji maltańskiej prace zmierzające do utworzenia CMU ogniskowały się wokół finalizacji prac nad zagadnieniami modernizacji regulacji w sprawie prospektu emisyjnego oraz zmiany przepisów dotyczących europejskich funduszy venture capital (EuVECA) i europejskich funduszy społecznie odpowiedzialnych (EuSEF). Jednocześnie w trakcie tej prezydencji została

rozpoczęta procedura legislacyjna związana z nowymi wnioskami KE, które nie wynikają wprost z Planu działania, niemniej są związane i spójne z inicjatywą utworzenia CMU. Projekty te to rozporządzenie w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365 – dalej *CCP RR* oraz rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji – dalej *EMIR REFIT*.

Rozwiązania zawarte w przyjętym 17 maja 2017 r. przez Radę projekcie rozporządzenia PE i Rady w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylecia dyrektywy 2003/71/WE, zmierzają do zmniejszenia do niezbędnego minimum obciążeń nałożonych na przedsiębiorstwa w UE, nie naruszając przy tym ochrony inwestorów i należytego funkcjonowania krajowego rynku papierów wartościowych. Wypracowany kompromis określa dla wszystkich rodzajów emitentów wymogi dotyczące obowiązków informacyjnych dostosowane do ich szczególnych potrzeb oraz sprawia, że prospekt emisyjny stanie się istotnym narzędziem informacyjnym dla potencjalnych inwestorów, przy jednoczesnym zabezpieczeniu ich interesów. Ponadto zapisy projektowanego rozporządzenia sprzyjają eliminacji barier administracyjnych utrudniających swobodny przepływ kapitału pomiędzy rynkami finansowymi poszczególnych państw członkowskich. Projekt uwzględniający najważniejsze postulaty delegacji polskiej, zgłaszane w toku negocjacji, bierze pod uwagę specyfikę i wielkość polskiego rynku.

Z kolei u podstaw projektu rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital i rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej leży dążenie do dywersyfikacji źródeł finansowania przedsiębiorstw i odblokowanie kapitału dzięki ułatwieniu inwestorom, zarządzającym funduszami i przedsiębiorstwom portfelowym korzystania z funduszy EuVECA i EuSEF. W okresie prezydencji maltańskiej prace nad projektem rozporządzenia EuVECA/EuSEF odbywały się na poziomie trilogów. Negocjacje z PE koncentrowały się w głównej mierze na następujących kwestiach: (i) wysokość funduszy własnych zarządzających funduszami; (ii) nadanie dodatkowych uprawnień w zakresie nadzoru dla ESMA w odniesieniu do tych funduszy oraz (iii) rejestracja kwalifikowanych funduszy venture capital. Ze szczególnym sprzeciwem strony polskiej spotkała się zmiana zaproponowana przez PE, dotycząca funduszy własnych firm zarządzających, która zmniejsza poziom tych funduszy o dwukrotną wartość w stosunku do kosztów stałych firm zarządzających. Stanowisko strony polskiej nie spotkało się jednak z poparciem żadnego państwa członkowskiego.

Celem projektu rozporządzenia *CCP RR* jest wprowadzenie do unijnego porządku prawnego zharmonizowanych przepisów dotyczących naprawy, restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych. Jednym z priorytetów delegacji polskiej podczas prac w Radzie jest m.in. zapewnienie polskim podmiotom dostępu w pracach kolegów z innych państw członkowskich.

Ostatnim z projektów przedstawionych w ramach prezydencji maltańskiej był wniosek KE z dnia 23 maja 2017 roku – *EMIR REFIT*. Wniosek ten zawiera szereg propozycji ukierunkowanych w szczególności na uproszczenie przepisów i zwiększenie ich proporcjonalności.

W dniu 12 czerwca 2017 r. odbyło się pierwsze i ostatnie w ramach prezydencji maltańskiej spotkanie grupy roboczej Rady ds. usług finansowych, na którym przedstawiono wstępne i ogólne stanowiska państw członkowskich w sprawie projektu.

Dodatkowo podczas posiedzenie Rady ECOFIN w dniu 16 czerwca 2017 r. KE przedstawiła przegląd śródkresowy unii rynków kapitałowych, w którym pozytywnie oceniła dotychczasowe postępy wdrażania inicjatywy. Działania zaproponowane we wniosku KE należy ocenić pozytywnie. Wpisują się one w oczekiwania Polski odnośnie przyszłego kształtu CMU. Jednak szczególnej uwagi będą wymagać działania KE związane z proponowanym wzmocnieniem skuteczności nadzoru w celu przyspieszenia integracji rynku, wzmocnieniem przywództwa UE w zakresie zrównoważonych inwestycji oraz sprzyjaniem inwestycjom transgranicznym.

3.1.4. Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych

Polska aktywnie uczestniczy w procesie legislacyjnym dot. rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu oraz Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (ECDI).

Główne postulaty w ramach przedmiotowego aktu prawnego dotyczą: (i) wzmocnienia pozytywnych efektów wywołanych działaniami w ramach Planu inwestycyjnego dla Europy poprzez wydłużenie okresu działania EFIS do roku 2020 oraz zwiększenia zakładanej wartości wygenerowanych inwestycji z 315 mld EUR do 500 mld EUR. Z wydłużeniem tym będzie się również wiązała realokacja do funduszu kwoty 650 mln EUR z Instrumentu „Łącząc Europę”; (ii) wzmocnienia roli projektów realizowanych przez MŚP, a także inwestycji przyczyniających się do realizacji celów COP 21 oraz projektów transgranicznych oraz (iii) zapewnienia intensywniejszego wdrażania EFIS w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym poprzez ułatwienie łączenia EFIS z innymi źródłami unijnego finansowania, takimi jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program „Horyzont 2020” oraz instrument „Łącząc Europę.

Tekst kompromisowy Rady, wypracowany przy udziale Polski, został przyjęty przez prezydentkę słowacką 6 grudnia 2016 roku. Tekst ten uwzględnia szereg postulatów zgłaszanych przez Polskę: (i) do preambuły rozporządzenia wprowadzono zapisy dot. potrzeby wspierania projektów łączących EFIS z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi; (ii) utrzymano zapisy, które w przypadku regionów słabiej rozwiniętych i przejściowych umożliwiają wsparcie z EFIS dodatkowych sektorów kwalifikujących się do standardowego finansowania EBI; (iii) wprowadzono zapisy dot. finansowania inwestycji w sektorze badań i rozwoju dot. produktów podwójnego zastosowania z sektora obrony.

Odnosnie do ukierunkowania EFIS na cele klimatyczne COP 21 KE zaproponowała w pierwotnym projekcie nowelizacji rozporządzenia dot. EFIS wprowadzenie zasady, zgodnie z którą co najmniej 40 % finansowania z EFIS w ramach okna infrastruktura i innowacje będzie przeznaczane na projekty realizujące cele COP 21. Polska krytycznie odniosła się do tej propozycji na etapie dyskusji w grupie roboczej Rady, postulując zastosowanie niższego progu lub wyłączenie spod tej zasady państw objętych wsparciem w ramach polityki spójności. Wskazywała przy tym, że zasada ta jest dyskryminująca dla sektorów, które z uwagi na swoją specyfikę nie mogą spełnić tego wymogu, jak np. sektor technologii cyfrowych i teleinformatycznych, MŚP oraz infrastruktury społecznej. Tekst kompromisowy częściowo uwzględnił polskie postulaty, gdyż wyłącza z ww. zasady umowy w oknie infrastruktura i innowacje, które Europejski Bank Inwestycyjny zawiera bezpośrednio z bankami finansującymi MŚP i spółki średniej kapitalizacji (w przypadku Polski mamy kilka tego rodzaju zatwierdzonych projektów).

W pierwszym półroczu 2017 r. prace nad aktem prawnym toczyły się w PE. Rada oczekiwała na wypracowanie stanowiska PE względem tekstu kompromisowego z 6 grudnia 2016 r. W związku z przedmiotowymi pracami, 8 marca 2017 r., Ministerstwo Rozwoju zorganizowało w PE konferencję, której tematem była synergia pomiędzy EFIS a europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (EFSI) jako szansa na zwiększenie liczby inwestycji. W trakcie wydarzenia wystąpili m.in. europoseł Ryszard Czarnecki, wiceprzewodniczący PE, Jerzy Kwiecieński – Sekretarz Stanu w MR, Witold Słowik – Podsekretarz

Stanu w MR, Vazil Hudak – Wiceprezes EBI, jak również przedstawiciele KE. Jednym z rezultatów konferencji było nawiązanie kontaktów roboczych z KE, dzięki którym wypracowano robocze stanowisko w zakresie sposobów łączenia EFIS i EFSI.

Prezydencja maltańska kontynuuje procedowanie niniejszego rozporządzenia. Obecnie trwają rozpoczęte 31 maja 2017 r. rozmowy trójstronne pomiędzy Radą, KE i PE, których celem jest wypracowanie finalnego tekstu rozporządzenia przed poddaniem go pod głosowanie w PE. Rozmowy koncentrują się na następujących obszarach tematycznych wynikających z rozporządzenia: polityka cenowa, podporządkowanie finansowania z EFIS, dodatkowość, dostęp do gwarancji, sektory, wsparcie ze strony ECDI, transparentność, struktura zarządcza, podatki, budżet. Polska bierze aktywny udział w przedmiotowych pracach. Z uwagi na fakt, iż trilog rozpoczął się z końcem maja, na obecnym etapie nie można przedstawić jego rezultatów i ostatecznego stanowiska Rady.

3.1.5. Budżet UE

Prace nad budżetem UE w cyklu rocznym podzielone są na powtarzalne bloki tematyczne:

1. procedura przyjmowania budżetu na kolejny rok,
2. praca nad absolutorium z wykonania budżetu za rok n-2 oraz
3. prace implementacyjne dotyczące budżetu roku bieżącego KE przedstawia m.in. transfery i budżety korygujące).

Do najważniejszych tematów w pierwszej połowie 2017 r. dotyczących budżetu roku obecnego należały prace nad projektami budżetów korygujących (ang. *Draft Amending Budget – DAB*). Korekty te pozwalają dostosowywać budżet UE do potrzeb pojawiających się w trakcie roku, np. gdy potrzeba środków na pokrycie skutków klęsk żywiołowych w państwach członkowskich. Korekta może być także konieczna, by zmniejszyć środki budżetowe i w ten sposób uwzględnić fakt, że wykonanie budżetu jest niższe, niż zakładano. Projekty budżetów korygujących przyjmowane są przez Radę i PE na wniosek KE.

Podczas prezydencji maltańskiej trwały prace nad budżetami korygującymi nr 1 – 3:

- Budżet korygujący nr 1 – 26 stycznia 2017 r. KE przedstawiła DAB 1 na rok 2017. Przewiduje on zmobilizowanie 70,4 mln EUR z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej dla Wielkiej Brytanii, Cypru i Portugalii. Wsparcie przekazane zostanie w odpowiedzi na klęski powodzi, suszy i pożarów, które nawiedziły ww. państwa w 2016 r. W opinii KE kwota 70,4 mln EUR środków na płatności zostanie wygospodarowana poprzez jej przeniesienie z innych, niewykorzystanych linii budżetowych w ramach budżetu UE na rok 2017. Na tak wczesnym etapie wdrażania nie można jednak jeszcze wskazać, których linii będzie to dotyczyć. KE proponuje zatem zaksięgowanie DAB1/2017 jako tzw. rezerwy negatywnej, która zostanie zniesiona, jak tylko zidentyfikowane zostanie źródło, z którego zostaną przeniesione środki. Budżet ten został przyjęty przez Radę 3 kwietnia 2017 r., a przez PE 5 kwietnia 2017 r.
- Budżet korygujący nr 2 – został ogłoszony przez KE 12 kwietnia 2017 r. Dotyczy on standardowego, corocznego ujęcia w budżecie UE wyniku finansowego za rok poprzedni. Budżet UE na 2016 r. został wykonany z nadwyżką w wysokości 6,4 mld EUR, która powstała w wyniku m.in. wolniejszego od przewidywań wydatkowania środków na płatności (przede wszystkim w dziale 1B), znacznych dochodów z kar (np. za naruszenia reguł uczciwej konkurencji), które zasiliły budżet UE oraz różnic w kursach walutowych. Ze względu na zasady budżetowe kwota nadwyżki nie mogła zostać wykorzystana w ramach budżetu na rok 2016. Zamiast tego (podobnie jak w latach poprzednich) zredukowane o kwotę nadwyżki zostaną składki państw członkowskich do budżetu UE na rok 2017. Rezultatem przyjęcia DAB2/2017 będzie redukcja składki Polski o ok. 180 mln EUR (tj. ok. 800 mln PLN) w 2017 r. Budżet ten został przyjęty przez Radę 8 czerwca 2017 r., natomiast PE nie przyjął jeszcze swojego stanowiska.
- Budżet korygujący nr 3 – 30 maja 2017 r. KE przedstawiła DAB3/2017, którego celem jest:

- zapewnienie dodatkowych 500 mln EUR środków na zobowiązania (CA) dla inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (ang. *Youth Employment Initiative* – YEI). KE nie proponuje zwiększenia środków na płatności (PA).
- korekta planu zatrudnienia agencji zdecentralizowanej ACER i przedsięwzięcia wspólnego SESAR2 bez dokonywania zmian w budżecie ani liczbie personelu.

Porozumienie pomiędzy PE i Radą w sprawie dodatkowych środków dla YEI wynika z ustaleń przyjętych w ramach przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020, a konkretne postanowienia zawarte zostały w ramach procedury budżetowej na rok 2017. Warunkiem porozumienia było przedstawienie przez KE dostosowania technicznego przewidzianego w art. 6. rozporządzenia o WRF, co nastąpiło 24 maja 2017 r. Zwiększenie środków na CA zostanie sfinansowane z globalnego marginesu dla zobowiązań (ang. *Global Margin for Commitments* – GMC). Zmiana planu zatrudnienia dla Agencji ACER jest konieczna ze względu na proces reklasyfikacji i ujednoczenia stanowisk.

- Budżet korygujący nr 4 – 26 czerwca 2017 r. KE przedstawiła DAB4/2017 obejmujący wsparcie z Funduszu Solidarności UE dla Włoch. Wsparcie w wysokości 1,19 mld EUR przygotowane zostało w odpowiedzi na trzęsienia ziemi, które nawiedziły Włochy w okresie sierpień 2016 r. – styczeń 2017 r. w regionach: Abruzzo, Lazio, Marche i Umbria.

Równocześnie prezydencja rozpoczęła prace nad budżetem UE na rok 2018. Prace rozpoczęły się 30 maja 2017 r., po opublikowaniu przez KE projektu budżetu UE na 2018 r. Najważniejsze elementy projektu to: (i) ustalenie poziomu środków na CA na 159,6 mld EUR, co stanowi wzrost o 1,1% (margines wynosi 1 101,5 mld EUR);(ii) ustalenie poziomu środków na płatności (PA) na 144,8 mld EUR, co stanowi wzrost w porównaniu do budżetu na 2017 r. o 8,0%. Margines wynosi 10 426,6 mld EUR.

Prace w Radzie toczą się na poziomie technicznym na forum Komitetu Budżetowego. Rozpoczęły się 6 czerwca 2017 r. Zgodnie z wstępnym planem prezydencji estońskiej kompromisowe stanowisko Rady będzie dyskutowane na posiedzeniu COREPER II 12 lipca 2017 r. Formalne głosowanie nastąpi dopiero po upływie 8 tygodni przeznaczonych na opiniowanie przez parlamenty narodowe (czas będzie biegł od daty publikacji budżetu UE w językach narodowych, co jest planowane na koniec czerwca 2017 r.) zapewne w ramach procedury pisemnej na początku września 2017 r. PE przyjmie swoje stanowisko podczas sesji plenarnej 23–26 października 2017 r.

Po odrzuceniu przez RUE stanowiska PE, od 31 października do 20 listopada 2017 r. będzie trwała tzw. procedura pojednawcza (21 dni), w tym Komitet pojednawczy 6 listopada 2017 r. oraz Komitet pojednawczy/ECOFIN budżetowy 17 listopada 2017 r. (wypracowanie wersji kompromisowej lub „dogrywka”). Pod koniec listopada 2017 r., w przypadku porozumienia na Komitecie pojednawczym, nastąpi przyjęcie budżetu UE na 2018 r. przez Radę i PE. W przypadku braku porozumienia na Komitecie pojednawczym, KE musi przedłożyć nowy projekt budżetu (najprawdopodobniej pod koniec listopada) i procedura (mocno skrócona) rozpocznie się od nowa.

3.2. Nowoczesny jednolity rynek

3.2.1. Jednolity rynek cyfrowy (w tym bezpieczeństwo cybernetyczne, dostarczanie treści cyfrowych)

Reforma ram regulacyjnych dla sektora telekomunikacji

Podczas prezydencji maltańskiej Polska wzięła aktywny udział w pracach nad przeglądem ram regulacyjnych dla sektora łączności elektronicznej. Mając na względzie liczne zmiany, jakie zaszły w sektorze telekomunikacyjnym od czasu ostatniej rewizji dyrektyw łączności elektronicznej (która

odbyła się w 2009 r.), Polska wyrażała poparcie dla celu prac, czyli konieczności dostosowania ich do nowych realiów, w szczególności potrzeb przedsiębiorców i konsumentów. Polska zwracała uwagę, iż kluczowe dla realizacji tego celu są działania w trzech obszarach: (i) wsparcie budowy sieci i inwestycji; (ii) regulacja na poziomie rynków właściwych oraz (iii) regulacja nowych usług.

Polska postulowała w szczególności: (i) zapewnienie przewidywalności regulacyjnej, ograniczenie obciążeń dla najnowocześniejszych sieci, ale również zapewnienie jasnych reguł odnośnie do pomocy publicznej; (ii) złagodzenie wymogów notyfikacyjnych w zakresie regulacji rynków lokalnych; (iii) harmonizacja widma radiowego na poziomie UE wyłącznie poprzez stosowanie niewiążących zaleceń dla zapewnienia zarówno przewidywalności prawnej i podobnych warunków w całej UE, jak i uwzględnienia lokalnej specyfiki, związanej z uwarunkowaniami poszczególnych krajów, szczególnie graniczących z krajami spoza UE; oraz (iv) zadbanie o równe obowiązki dla podobnych usług telekomunikacyjnych, a także o maksymalne uproszczenia w przepisach.

W trakcie debaty ministrów na posiedzeniu Rady UE ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (TTE) 9 czerwca 2017 r., która stanowiła dopełnienie prac nad poziomem roboczym w pierwszym semestrze 2017 r., Polska podkreśliła, że należy zapewnić odpowiednie ramy dla inwestycji na rynku telekomunikacyjnym w UE, tworząc jasne i przejrzyste przepisy. Inwestycje powinny być oparte o dwa filary: inwestycje prywatne i te wspierane środkami publicznymi. Wsparcie dla inwestycji oznacza także zwiększenie efektywności instrumentów związanych z pomocą publiczną.

Polska zwróciła także uwagę, że zbyt daleko posunięta harmonizacja i centralizacja w zakresie gospodarki widmem radiowym nie doprowadzą do rozwiązania aktualnych problemów występujących na rynku telekomunikacyjnym w UE.

Polska położyła też nacisk na znaczenie nadchodzących systemów 5G dla gospodarki i społeczeństwa. Ponieważ nie można na tym etapie rozwoju systemów 5G stwierdzić, jakie ramy regulacyjne będą najbardziej odpowiednie dla przyspieszenia ich rozwoju, Polska ostrzegła, że nie można pozwolić, aby zaproponowane przez KE zbyt szczegółowe regulacje zaszkodziły wczesnemu rozwojowi 5G w Europie, a w konsekwencji – utrudniły Europie objęcie pozycji globalnego lidera tej technologii.

Roaming

Mając na względzie konieczność likwidacji nadmiernych opłat za usługi roamingowe wewnątrz UE do połowy 2017 r. (zrównania stawek za usługi roamingu międzynarodowego w UE ze stawkami krajowych usług telekomunikacyjnych), Polska wzięła udział w ostatniej fazie prac nad projektem rozporządzenia ws. hurtowych rynków usług roamingu i poparła jego przyjęcie przez Radę w kwietniu 2017 r. Przyjęty akt został opublikowany oraz wszedł w życie w czerwcu 2017 r.

Harmonizacja pasma 700 MHz

Dążąc do zapewnienia bardziej efektywnego wykorzystania cennego pasma częstotliwości radiowej 700 MHz, Polska poparła przyjęcie decyzji PE i Rady ws. harmonizacji wykorzystania zakresu częstotliwości 470 – 790 MHz w Unii. Polska zadbała o uwzględnienie w niej uwarunkowań poszczególnych państw członkowskich UE, w tym: (i) związanych z koniecznością prowadzenia koordynacji transgranicznej z krajami nie będącymi członkami UE, a także z (ii) przyznanymi już rezerwacjami dla nadawców telewizyjnych.

Przyjęte zapisy zapewniają: (i) możliwość 2-letniej derogacji (do 30 czerwca 2022 r.) dla państw członkowskich UE, które z istotnych powodów nie mogą uwolnić pasma 700 MHz do 2020 r. oraz utrzymanie otwartego katalogu przyczyn derogacji; (ii) ochronę telewizji w paśmie 700 MHz w krajach, które zdecydują się na derogację w zakresie zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz, a także na ochronę telewizji w paśmie niższym, 470-694 MHz. Przyjęta decyzja weszła w życie w czerwcu 2017 r.

Propagowanie łączności internetowej w społecznościach lokalnych (Wifi4EU)

Polska wsparła także prace nad projektem rozporządzenia ws. propagowania łączności internetowej w społecznościach lokalnych (tzw. inicjatywa Wifi4EU) podczas negocjacji Rady z PE. Pozwoli ono na zwiększenie swobody w dostępie do Internetu obywatelom UE, w szczególności osobom, które nie posiadają takiego dostępu w swoim miejscu zamieszkania. Polska poparła rozwiązania, które zapewnią bezpłatny dostęp do szybkich sieci WiFi w centrach życia publicznego (miejscach publicznych). Wpłyne to pozytywnie na świadczone drogą elektroniczną usługi administracji publicznej, a także ich rozwój, na rzecz obywateli. W czerwcu 2017 r. Rada i PE osiągnęły porozumienie, które uwzględnia polskie postulaty.

Bezpieczeństwo cybernetyczne

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad wdrażaniem Strategii Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa, m.in.: biorąc aktywny udział w wypracowywaniu mechanizmów współpracy sieci CSIRT oraz Grupy Współpracy.

Realizacja strategii na rzecz jednolitego rynku cyfrowego w UE - koordynacja

Przed posiedzeniem RE 22-23 czerwca 2017 r. Polska przygotowała list otwarty do jej Przewodniczącego, który podpisało 17 szefów państw i rządów UE. W liście podkreślono strategiczne znaczenie zagadnień cyfrowych, wskazano przyszłe wyzwania w zakresie gospodarki cyfrowej stojące przed UE, m.in.: tworzenie gruntu dla rozwoju nowoczesnych technologii, wspieranie innowacji, znoszenie barier dla prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze cyfrowym czy zapewnienie swobodnego przepływu danych. Polska liczy na regularne powracanie do tej priorytetowej kwestii przez RE.

Dostarczanie treści cyfrowych

W trakcie prezydencji maltańskiej na forum Rady ds. WSiSW toczyły się prace nad projektem dyrektywy PE i Rady w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych, stanowiącej element realizacji Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego, jaka została przyjęta przez KE jeszcze w 2015 r. W trakcie prezydencji maltańskiej kontynuowano intensywne prowadzone w grupach roboczych prace nad projektem dyrektywy na poziomie technicznym, zakończone przyjęciem podejścia ogólnego na posiedzeniu Rady w dniu 8 czerwca 2017 r. Projekt uwzględnia najważniejsze postulaty, jakie Polska zgłaszała w toku negocjacji. Dla Polski szczególnie ważne było, aby konsumentowi przysługiwało prawo wyboru środka ochrony w przypadku niezgodności treści cyfrowych z umową. Zakres podmiotowy ograniczony został do regulacji umów zawieranych w relacjach przedsiębiorca – konsument. Przepisy dyrektywy gwarantują wysoki poziom ochrony konsumentów.

Geoblokowanie

W związku z przyjęciem w dniu 25 kwietnia 2017 r. przez Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) PE poprawek do propozycji rozporządzenia PE i Rady w sprawie blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji ze względu na przynależność państwową klientów, ich miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE prezydencja maltańska rozpoczęła etap trilogów i spotkań technicznych. Pierwszy trilog odbył się 18 maja 2017 r., natomiast pierwsze spotkanie techniczne odbyło się 22 maja 2017 r. Tematy najbardziej wrażliwe dla Rady stanowią art. 4 – rozszerzenie zakresu, art. 6 – sprzedaż pasywna, art. 9 – klauzula rewizyjna, implementacja.

3.2.2. Polityka społeczna i zatrudnienie

Europejski Filar Praw Socjalnych

17 stycznia 2017r. w Brukseli odbyła się konferencja wysokiego szczebla podsumowująca trwające od marca 2016r. szerokie konsultacje na temat nowej inicjatywy KE – Europejskiego Filaru Praw Socjalnych. Podczas konferencji w ramach dyskusji panelowej, Polska zaprezentowała stanowisko w zakresie walki z ubóstwem, podkreślając fakt iż specyfika problemów różni się w poszczególnych krajach i regionach. Polska wskazała na instrumenty, które wprowadziła w zakresie walki z ubóstwem w ostatnim roku (świadczenie „Rodzina 500+, podwyższenie minimalnych emerytur oraz płacy minimalnej oraz wprowadzenie minimalnej stawki godzinowej). Pomimo krótkiego okresu działania ww. instrumentów widać, jak w krótkim czasie udało się – zwłaszcza w stosunku do dzieci – ograniczyć skrajne ubóstwo, czy zagrożenie ubóstwem w pozostałych grupach. Polska podkreśliła, że jakiegokolwiek wspólnotowe inicjatywy w tym zakresie wymagają uwzględniania specyfik i odmienności problemów poszczególnych krajów.

26 kwietnia 2017 r. KE przedstawiła finalną wersję inicjatywy ws. Europejskiego Filaru Praw Socjalnych. Filar został przedstawiony w dwóch pozalegislacyjnych formach prawnych: jako zalecenie KE, obowiązujące od dnia ogłoszenia oraz jako propozycja wspólnego oświadczenia – proklamacji PE, Rady i KE. Na tej podstawie KE rozpocznie dyskusje z PE i Radą w celu uzyskania szerokiego poparcia politycznego dla Filaru. Zdaniem KE przyjęcie takich form prawnych uwzględnia brak uprawnień Unii do przyjęcia wiążącego prawodawstwa w niektórych obszarach objętych Filarem. Wskazuje ponadto, że realizacja Filaru stanowi wspólne zobowiązanie i odpowiedzialność UE i państw członkowskich, które nie pociągają za sobą rozszerzenia kompetencji UE określonych w traktatach. Filar obejmuje 20 głównych zasad i praw, na których mają opierać się sprawiedliwe i sprawnie funkcjonujące rynki pracy i systemy ochrony socjalnej.¹ Potwierdza się prawa, które już obowiązują w UE oraz w międzynarodowym porządku prawnym oraz wprowadza się nowe, uwzględniające obecne realia.

Uruchomieniu Filaru towarzyszy pierwszy zestaw inicjatyw ustawodawczych i pozaustawodawczych. Komplementarnie z komunikatem ws. Filaru KE przedłożyła:

- inicjatywę legislacyjną tj. projekt dyrektywy ws. równowagi między życiem zawodowym a prywatnym dla rodziców i opiekunów (ang. *work-life balance*);
- dwa wnioski ws. konsultacji z partnerami społecznymi dotyczące:
 - dyrektywy w sprawie pisemnego oświadczenia;
 - dostępu do ochrony socjalnej;
- wytyczne interpretacyjne w odniesieniu do dyrektywy dotyczącej czasu pracy.

Wdrażanie Filaru będzie monitorowane przez tabelę wyników (ang. *Social Scoreboard*). Zawiera ona ograniczoną liczbę istotnych wskaźników społecznych dla oceny tendencji w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych.

Intencją KE jest, by Europejski Filar Praw Socjalnych został uroczycie proklamowany wspólnie przez instytucje Unii Europejskiej. KE wraz z PE i prezydencją Rady ma umożliwić dyskusję na podstawie projektu proklamacji. Szczyt społeczny, który odbędzie się w Szwecji (Göteborg) 17 listopada 2017 r., ma stanowić kluczowy moment dla nadania kierunku dalszym pracom, zgodnie z szerzej toczącą się dyskusją na temat socjalnego wymiaru Europy.

W toku prac roboczych Polska poinformowała, że popiera aktywne formy współdziałania w kwestiach społecznych oraz opowiada się za podnoszeniem standardów socjalnych szczególnie w obliczu zmieniających się realiów europejskich społeczeństw i świata pracy. Uważamy, że wspomniany obszar reguluje kluczowe sfery życia obywateli UE i dlatego wszelkie propozycje legislacyjne oraz nielegislacyjne wymagają uprzedniej rzetelnej analizy. Zdaniem Polski decyzje odnośnie do konkretnych działań powinny być podejmowane na poziomie krajowym, z poszanowaniem dla istniejących kompetencji krajowych i zasady pomocniczości. Podczas posiedzenia Polska zwróciła się

¹ Zasady te ujęte są w formie zalecenia KE z dnia 26.04.2017 r. oraz we Wniosku w sprawie międzyinstytucjonalnej proklamacji Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

także do KE z szeregiem pytań dotyczących inicjatywy, w szczególności dotyczących statusu i celu wspólnej proklamacji PE, Rady i KE oraz sposobu i harmonogramu prac nad proklamacją.

Podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumenckich (EPSCO) 15 czerwca 2017 r. inicjatywa utworzenia Europejskiego Filaru Praw Socjalnych była przedmiotem dyskusji ministrów podczas roboczego lanczu. Polska podkreśliła, że podstawowe zasady i prawa określone w Filarze stanowią kluczową część społecznego wymiaru Unii Europejskiej, która już teraz jest globalnym liderem w zakresie poziomu ochrony socjalnej i praw gwarantowanych swoim obywatelom. Polska podkreśliła, że nie osiągniemy wymiernych skutków dalszej społecznej konwergencji w górę jeśli oddzielimy kwestię praw socjalnych i europejskiego wymiaru społecznego od szerszego kontekstu. W szczególności musimy wykorzystać rezerwy wciąż obecne na jednolitym rynku, zwłaszcza w swobodnym przepływie usług i pracowników. Musimy unikać powrotu do protekcyjnych praktyk, pod pozorem walki z tzw. dumpingiem socjalnym.

Polska zwróciła uwagę, że kluczowe zasady i prawa społeczne określone w proklamacji nie są bezpośrednio egzekwowalne i wymagają przekształcenia w konkretne działania lub oddzielne przepisy prawne na poziomie krajowym. To przede wszystkim państwa członkowskie mają obowiązek wdrażania zasad i praw społecznych, zależnie od ich konkretnej sytuacji. Zapewni to również, że wdrożenie zasad oparte będzie na odpowiedzialnych politykach budżetowych i gospodarczych państw członkowskich. Polska wyraziła zadowolenie z podkreślenia braku intencji rozszerzania uprawnień Unii w rozumieniu Traktatów, co w szczególności dotyczy poszanowania zasady pomocniczości. Podkreślone zostało również poszanowanie dla różnorodności kultur i tradycji w Europie, a także tożsamości narodowej państw członkowskich. Polska podkreśliła, że nie powinniśmy promować inicjatyw, które mogą prowadzić do pogłębienia podziałów wśród państw członkowskich. Należy koncentrować się na znalezieniu wspólnych i jednolitych rozwiązań oraz sposobów przyspieszenia trwałego wzrostu gospodarczego i społecznego.

Projekt zmiany dyrektywy 96/71/WE dot. delegowania pracowników w ramach świadczenia usług

Prezydencja maltańska kontynuowała prace nad projektem zmiany dyrektywy 96/71/WE w sprawie delegowania pracowników. W toku prac Polska podtrzymała negatywne stanowisko względem projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 96/71/WE wskazując na najbardziej problematyczne z punktu widzenia Polski propozycje.

Podczas posiedzenia Rady EPSCO 3 marca 2017r., prezydencja zaprezentowała informację na temat stanu prac nad projektem dyrektywy. Odbyła się również dyskusja, podczas której Polska poinformowała, że oczekuje podejścia do tematyki delegowania pracowników, opartego na rzetelnej analizie danych i uwzględniającego interesy wszystkich państw członkowskich, a nie jedynie pewnej części. Polska zwróciła uwagę, że przepisy prawne przyjmowane na forum Unii Europejskiej powinny być formułowane w sposób jasny, przejrzysty i niebudzący wątpliwości i podkreśliła, że priorytetem powinna być jakość przyjmowanych rozwiązań prawnych, a nie szybkość procedowania, która negatywnie wpływa na kształt proponowanych przepisów.

Dalsze dyskusje na poziomie grupy roboczej pokazały, że nowe koncepcje zaproponowane przez KE są źródłem wielu nieporozumień i wątpliwości w zakresie praktycznych aspektów rewizji dyrektywy o delegowaniu pracowników. Polska zwróciła również uwagę, że przepisy dyrektywy nie powinny mieć zastosowania do operacji transportu międzynarodowego ze względu na specyfikę tej branży wynikającą z wysoce mobilnego charakteru pracy. Istnieją liczne sytuacje, w których niemożliwe jest spełnienie wymogów wynikających z przepisów dotyczących delegowania pracowników.

Podczas posiedzenia Rady EPSCO 15 czerwca 2017 r., mimo początkowych ambicji oraz dużej presji politycznej prezydencja maltańska zmieniła charakter punktu dotyczącego projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług z przyjęcia tzw. podejścia ogólnego (ang. *general approach*), na raport z postępu prac (ang. *progress report*). W ramach dyskusji, Polska zaznaczyła, że niejednokrotnie prezentowała opinię, że za wcześnie jest na przyjmowanie podejścia ogólnego, ponieważ treść projektu dyrektywy budzi nadal

liczne wątpliwości i zastrzeżenia i wymaga kontynuacji prac na szczeblu roboczym. Polska podkreśliła, iż zdaje sobie sprawę z politycznego charakteru tego *dossier* i podziałów, które powoduje pomiędzy państwami członkowskimi, dlatego liczy na otwartość prezydencji estońskiej na uwagi i propozycje prezentowane przez wszystkie państwa członkowskie w toku dalszych prac. Podczas posiedzenia Rady Polska poinformowała, że podtrzymuje szereg wcześniejszych zastrzeżeń zgłaszanych w toku negocjacji i prezentuje krytyczne stanowisko względem projektu. Proponowane przepisy mogą prowadzić w przyszłości do znaczącego utrudnienia i ograniczenia procesu delegowania pracowników, bez poprawy sytuacji pracowników delegowanych. Dotyczy to także sektora transportowego w świetle przedstawionego pakietu mobilności w zakresie objęcia delegowaniem kierowców w sektorze międzynarodowego transportu drogowego. Polska zaznaczyła, że środki podjęte w niektórych państwach przy okazji transpozycji dyrektywy wdrożeniowej są rygorystyczne i mogą wręcz zniechęcać do świadczenia usług transgranicznych wiążących się z delegowaniem. Przykłady takich działań to możliwość zawieszenia świadczenia usług na terytorium kraju; nieproporcjonalne kary; opłaty za zgłoszenie delegowania naliczane od liczby deklarowanych pracowników. W pierwszej kolejności powinno się więc zapewnić właściwe, zgodne ze swobodą świadczenia usług, wdrożenie dyrektywy z 2014 r. we wszystkich państwach członkowskich oraz ocenić wpływ dyrektywy wdrożeniowej na skalę oraz kierunki delegowania. W opinii Polski kluczowym aspektem ewentualnej zmiany powinno być natomiast jednoznaczne zwiększenie pewności prawnej usługodawcy. Przedsiębiorca rozważający złożenie oferty lub przyjęcie zlecenia za granicą musi mieć możliwość wcześniejszego oszacowania swoich kosztów, żeby wiedzieć, czy transgraniczne świadczenie usługi będzie dla niego opłacalne i realistyczne.

Projekt rozporządzenia w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Prezydencja maltańska podjęła prace nad projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Celem wniosku jest modernizacja unijnych przepisów o koordynacji zabezpieczenia społecznego przez dalsze ułatwienie obywatelom wykonywania ich praw przy jednoczesnym zapewnieniu jasności prawa, sprawiedliwego i równego podziału obciążeń finansowych między państwami członkowskimi, prostoty administracyjnej i wykonalności przepisów oraz opracowanie unowocześnionego systemu koordynacji zabezpieczenia społecznego, który odpowiada realiom społecznym i gospodarczym w państwach członkowskich.

Do niektórych obszarów projektu (koordynacja świadczeń z tytułu opieki długoterminowej; obliczanie i prezentowanie średnich, rocznych kosztów rzeczowych świadczeń zdrowotnych) Polska nie zgłasza uwag. Niektóre kierunki zmian są przez Polskę popierane (wprowadzenie rozwiązań ułatwiających zwalczanie błędów i nadużyć w stosowaniu przepisów o koordynacji; zapewniających skuteczniejsze odzyskiwanie należności i sprawne funkcjonowanie systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozwiązań w zakresie dokonywania zmian w załącznikach do rozporządzeń o koordynacji, mających na celu przyspieszenie procesu dokonywania tych zmian). Są natomiast obszary projektu, którym Polska się sprzeciwia (zmiany w zakresie zasady równego traktowania; dostępu osób nieaktywnych zawodowo do świadczeń socjalnych; ustawodawstwa właściwego), lub w zakresie których ma zastrzeżenia albo własne propozycje zmian (np. świadczenia dla bezrobotnych, świadczenia rodzinne, procedury wyrównawcza i dochodzenia należności).

W toku prac roboczych Polska działała aktywnie prezentując stanowisko zgodne ze stanowiskiem RP z dnia 25 stycznia 2017 r. W zakresie równego traktowania Polska, Hiszpania, Włochy, Portugalia i Węgry przygotowały wspólną notę z propozycjami odpowiednich zapisów wynikających z orzecznictwa ETS. Polska przekazała też krytyczne stanowisko względem oceny skutków regulacji KE do projektu.

Podczas posiedzenia Rady EPSCO 3 marca 2017r. odbyła się pierwsza wymiana poglądów w odniesieniu do projektu rozporządzenia, podczas której Polska zaprezentowała elementy powyższego

stanowiska. Podczas posiedzenia Rady EPSCO 15 czerwca 2017 r. przyjęto raport z postępu prac. Podczas posiedzenia przedstawiciel Polski poinformował, że Polska podtrzymuje zastrzeżenia zgłaszane w toku negocjacji.

Projekt dyrektywy w sprawie dostępności produktów i usług

W pierwszym półroczu 2017 r. trwały również prace nad dyrektywą PE i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług, (ang. *European Accessibility Act – EAA*). W toku posiedzeń roboczych z zakresu dyrektywy usunięto m.in. środowisko zabudowane, argumentując, że dyrektywa odnosi się do produktów i usług, a infrastrukturę trudno jednoznacznie zaliczyć do któreś z tych kategorii. Kwestia ta budziła na tyle duże kontrowersję i rozbieżności wśród państw członkowskich, że prezydencja maltańska zdecydowała się na usunięcie tego obszaru z zakresu dyrektywy. W innym przypadku postępy w negocjacjach mogłyby być zahamowane (kwestia ta zapewne powróci w negocjacjach z PE). Inne obszary, które budziły kontrowersje i powodowały rozbieżne stanowiska wśród państw członkowskich, które ostatecznie prezydencja maltańska zdecydowała się usunąć z zakresu dyrektywy, to odwołania do: rozporządzenia UE regulującego transeuropejską sieć transportową (TEN-T), EFSI, czy zamówień publicznych. Kompromis ten, zdaniem Służb Prawnych Rady, nie wpłynie jednak negatywnie na te obszary, gdyż w przypadku EFSI państwa członkowskie i KE są zobligowane do zapewnienia stosowania zasad dotyczących dostępności przy realizacji programów polityki spójności, a w przypadku zamówień publicznych istnieje sformułowany w dyrektywach „zamówieniowych” obowiązek stosowania innych aktów UE ustanawiających wymogi dostępności. Najważniejsze postulaty stanowiska Polski były zbieżne ze stanowiskiem wyrażanym przez liczną grupę innych państw członkowskich (m.in. poparcie dla osiągniętego kompromisu w sprawie zakresu przy podkreśleniu konieczności dalszych intensywnych prac nad przepisami szczegółowymi, zapewnienia pełnej jasności co do relacji z aktami sektorowymi regulującymi zagadnienie dostępności, pogłębionej dyskusji nad obowiązkami dla przedsiębiorców i zagadnieniem nadzoru rynku). Spójny z innymi państwami członkowskimi głos został uwidoczniiony m.in. we wspólnym dokumencie 14 państw członkowskich przed Radą EPSCO w czerwcu 2017 r. (non-paper podpisany przez: Belgię, Czechy, Niemcy, Danię, Grecję, Chorwację, Węgry, Finlandię, Litwę, Łotwę, Królestwo Niderlandów, Polskę, Szwecję, Wielką Brytanię z dodatkowym ustnym poparciem: Bułgarii, Cypru, Francji, Luksemburga oraz Słowacji). Mimo dużego postępu w negocjacjach większość państw członkowskich wyrażała jednak opinię, że jest przedwcześnie na przyjęcie podejścia ogólnego, gdyż sporo kwestii pozostaje jeszcze do wyjaśnienia. W związku z tym Rada EPSCO przyjęła raport z postępów prac na posiedzeniu 15 czerwca 2017 r. Pracę nad EAA będą kontynuowane przez przyszłą prezydencję estońską.

Projekt dyrektywy w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków

Projekt dyrektywy PE i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie i odnośnych środków z dnia 30 listopada 2015 r., przedstawiony został Radzie EPSCO 7 grudnia 2015 r. Projekt ten nie był procedowany i nie został umieszczony w porządku obrad Rady EPSCO od grudnia 2015 r. W ocenie Polski projekt nie jest zgodny z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

W związku z upływem czasu jaki minął od omówienia ostatniej wersji projektu, prezydencja maltańska wydłużyła o dwa lata kalendarz wdrażania dyrektywy (daty docelowe, terminy składania sprawozdań i klauzulę wygaśnięcia). Zmiany zaproponowane przez prezydencję maltańską nie mają wpływu na stanowisko Polski do projektu dyrektywy wynikające ze zaktualizowanego przez Komitet do Spraw Europejskich (KSE) stanowisko RP do przedmiotowego aktu prawnego, które pozostaje negatywne. Większość przedstawicieli państw członkowskich poparła wniosek i wyraziła chęć zaakceptowania tekstu prezydencji maltańskiej. Przedstawiciele tych państw członkowskich, którzy

jednak nie byli w stanie poprzeć projektu dyrektywy, w szczególności zwracali uwagę na brak przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

W sprawozdaniu z postępów prac przyjętych podczas Rady EPSCO 15 czerwca 2017 r. prezydencja maltańska wskazała, że pomimo, iż wszystkie państwa członkowskie zasadniczo opowiadają się za poprawą równowagi płci w zarządach firm, wiele z nich nadal preferuje środki krajowe (lub niewiążące środki na szczeblu UE), podczas gdy inne nadal wspierają rozwiązania ustawodawcze w całej UE. Aby osiągnąć kompromis, wymagane będą dalsze prace nad projektem dyrektywy oraz polityczna refleksja.

Projekt dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną

W ramach prac nad tym aktem prawnym prezydencja maltańska zaproponowała szereg zmian dotyczących m.in. poszerzenia zakazu dyskryminacji na system ubezpieczeń społecznych i świadczeń emerytalnych, w tym dobrowolnych i obowiązkowych programów emerytalnych czy dodania uzupełnienia zgodnie z którym dyskryminacja ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną może być spotęgowana dyskryminacją ze względu na płeć, tożsamość płciową (ang. *gender identity*), rasę, pochodzenie etniczne oraz narodowość.

Podczas przedmiotowych prac, przedstawiciel Polski informował zgodnie, z przyjętym w dniu 8 lipca 2016 r. przez KSE, stanowiskiem RP w odniesieniu do projektu dyrektywy, że Rząd RP nie popiera wniosku KE z dnia 4 lipca 2008 r. dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

W sprawozdaniu z postępu prac przyjętych podczas Rady EPSCO 15 czerwca 2017 r. prezydencja wskazała, że konieczna jest dalsza dyskusja nad kwestiami omawianymi podczas posiedzeń grupy, a także szeregiem innych nierozstrzygniętych kwestii, w tym m.in. dotyczącymi zakresu dyrektywy (niektóre delegacje sprzeciwiają się włączeniu do nich ochrony socjalnej i edukacji), a także pozostałych aspektów podziału kompetencji i pomocniczości. Jednocześnie prezydencja wskazała, że w omawianych kwestiach dokonano konkretnego postępu. Niemniej jednak potrzebne są dalsze dyskusje polityczne zanim wymagana jednomyślność zostanie osiągnięta w Radzie.

3.2.3. Wzmocnienie rynku wewnętrznego (w tym polityka konkurencyjności, strategia jednolitego rynku, badania i rozwój, własność intelektualna, turystyka)

Polityka konkurencyjności

Podczas posiedzeń Rady ds. Konkurencyjności (COMPET) prezydencja maltańska kontynuowała zapoczątkowaną przez prezydencję luksemburską metodę pracy zwaną „Sprawdzianem konkurencyjności” (ang. *Competitiveness check-up*). Jest to stały punkt programu posiedzeń Rady, podczas którego ministrowie mają okazję do swobodnej dyskusji na tematy związane ze stanem realnej gospodarki. Podczas posiedzenia Rady COMPET 20 lutego 2017 r. dyskutowano w tym punkcie nt. inwestycji w wartości niematerialne, na posiedzeniu 29 maja 2017 r. poruszano ogólne tematy gospodarcze. Ponadto podczas lutowego posiedzenia Rady ministrowie wysłuchali informacji delegacji słoweńskiej nt. konkurencyjności jednolitego rynku z perspektywy transportu drogowego oraz przeprowadzili w tym temacie dyskusję. Podkreślono, że jednolity rynek może funkcjonować jedynie w oparciu o jasne, wdrożone w sposób jednolity i właściwie przestrzegane reguły, w tym zasadę niedyskryminacji pracowników lub firm z innych państw członkowskich.

Aspekty konkurencyjności europejskiej gospodarki zostały również poruszone podczas prezentowania przez KE na posiedzeniu Rady COMPET 20 lutego 2017 r. Europejskiego planu działań w sektorze obrony oraz w dyskusji o przemyśle podczas posiedzenia Rady 29 maja 2017 r.

Strategia Jednolitego Rynku

Strategia Jednolitego Rynku była tematem obu formalnych posiedzeń Rady COMPET, jakie miały miejsce podczas prezydencji maltańskiej. W czasie posiedzenia Rady COMPET 20 lutego 2017 r. KE dokonała prezentacji inicjatywy na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, przygotowanej w ramach Strategii Jednolitego Rynku. KE wskazała na korzyści płynące ze wspólnych wysiłków na rzecz rozwijania sieci europejskiej współpracy, m.in. z korzystania z programu Erasmus dla Przedsiębiorców oraz Start-up Europe. Przedstawiciel Polski wyraził poparcie dla inicjatyw kładących nacisk na rozwój dostępu do finansowania przedsiębiorstw przez fundusze typu venture capital oraz przedstawił uruchomiony w Polsce w ramach Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju program Start in Poland, skupiający działania obejmujące różne etapy rozwoju młodej firmy. Na posiedzeniu 20 lutego 2017 r. KE zaprezentowała również opublikowany w styczniu 2017 r. pakiet usługowy, który stanowi kolejną inicjatywę przygotowaną w ramach Strategii Jednolitego Rynku na rzecz usprawnienia i pogłębienia rynku usług w UE.

W czasie posiedzenia Rady COMPET 29 maja 2017 r. dokonano przeglądu implementacji Strategii Jednolitego Rynku i Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Polska wyraziła swoje poparcie dla działań na rzecz rozwoju rynku wewnętrznego UE. Wskazała jako priorytetowe działania na rzecz cyfryzacji, dalszej liberalizacji rynku usług, a także wsparcia dla przedsiębiorców. Pozytywnie oceniła komunikat KE ws. start-upów i scale-upów oraz pakiet usługowy, w tym inicjatywę ws. e-karty usługowej.

Pakiet usługowy

Podczas prezydencji maltańskiej odbyło się kilkadziesiąt posiedzeń grupy roboczej Rady UE ds. konkurencyjności i wzrostu poświęconych pakietowi usługowemu. Osobno odbywały się posiedzenia poświęcone poszczególnym projektom legislacyjnym pakietu: (i) rozporządzeniu w sprawie wprowadzenia europejskiej e-karty usług oraz powiązanych mechanizmów administracyjnych oraz dyrektywie w sprawie ram prawnych i operacyjnych europejskiej e-karty usług wprowadzonej rozporządzeniem; (ii) dyrektywie PE i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym, określającą procedurę powiadomień w odniesieniu do systemów zezwoleń i wymogów dotyczących usług oraz zmieniająca dyrektywę 2006/123/WE i rozporządzeniem (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym; (iii) dyrektywie w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów.

Na posiedzeniach grupy roboczej Polska wyraziła swoje poparcie dla celów i założeń zawartych w propozycjach legislacyjnych przedstawionych w pakiecie usługowym. Wyraziła również (podobnie jak m.in. Dania, Królestwo Niderlandów, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Szwecja, Słowacja Wielka Brytania) rozczarowanie ograniczonym zakresem, w jakim ma obowiązywać e-karta usług. Polska postuluje bardziej ambitne podejście w zakresie tej inicjatywy. Rada COMPET przyjęła 29 maja 2017 r. podejście ogólne do projektu rozporządzenia ws. procedury powiadomień oraz do projektu dyrektywy ws. analizy proporcjonalności. Prace nad e-kartą usługową w ramach grupy roboczej będą kontynuowane w drugim półroczu 2017 r. pod przewodnictwem prezydencji estońskiej.

Polityka przemysłowa

W ramach grupy roboczej wypracowano konkluzje przemysłowe ws. przyszłej strategii przemysłowej, które zostały przyjęte przez ministrów podczas Rady COMPET 29 maja 2017 r. Państwa członkowskie wezwały w nich KE do opracowania horyzontalnej strategii przemysłowej, która pokaże stan europejskiej gospodarki i wyznaczy kierunek działań na przyszłość.

Usługi pocztowe

Podczas prezydencji maltańskiej zostało przyjęte podejście ogólne do projektu rozporządzenia PE i Rady w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek. Projekt uzupełnia zasady świadczenia usług dostawy paczek określone w dyrektywie 97/67/EC w zakresie nadzoru regulacyjnego nad usługami doręczania paczek oraz przejrzystości i oceny niektórych usług transgranicznych doręczeń paczek.

Przewiduje nałożenie na operatorów prowadzących transgraniczne dostawy paczek obowiązku przedstawiania krajowemu organowi regulacyjnemu (w Polsce: Urząd Komunikacji Elektronicznej)

informacji o ich działalności, jej warunkach i wynikach finansowych, jak również o działalności ich podwykonawców. Nakłada też obowiązek przekazywania do publikacji na stronie internetowej prowadzonej przez KE obowiązujących cenników publicznych. Obowiązki operatora wyznaczonego obejmują ponadto poddawanie ocenie przystępności stosowanych opłat za transgraniczne dostawy paczek prowadzone w ramach usługi powszechnej.

Tekst podejścia ogólnego uwzględnia zastrzeżenie Polski wobec art. 3.5a, zgodnie z którym obowiązkiem przekazywania do krajowego organu regulacyjnego informacji na temat swojej działalności w dziedzinie doręczeń paczek byli objęci także podwykonawcy operatorów. Zmiana w zakresie art. 3 była kluczowa dla Polski, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 4 obowiązującej w Polsce ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe działalność pocztowa wykonywana przez podwykonawcę w imieniu operatora pocztowego na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej nie wymaga wpisu do rejestru. Krajowy organ regulacyjny nie posiada więc wiedzy o podwykonawcach poszczególnych operatorów pocztowych. Art. 3.5a wprowadzał dodatkowy obowiązek zarówno dla podwykonawców, jak i dla krajowego organu regulacyjnego. Projekt rozporządzenia, między innymi dzięki aktywności Polski, zmniejsza dysproporcje między obowiązkami operatora wyznaczonego i pozostałych operatorów (znacząco zmniejszone zostały przewidywane obciążenia operatora wyznaczonego – w dziedzinie oceny opłat wprowadzono etap pre-oceny, zrezygnowano z oceny opłat końcowych, z drugiej strony zwiększono zakres informacji przekazywanych przez pozostałych operatorów – informacje o działalności podwykonawców, publikacja cenników publicznych). Przyjęte podejście ogólne pozwala ocenić, że koszty budżetowe związane z realizacją rozporządzenia powinny być *per saldo* niższe od pierwotnie oczekiwanych.

Ochrona konsumentów

W trakcie posiedzenia Rady COMPET 20 lutego 2017 r. przyjęte zostało podejście ogólne do projektu rozporządzenia PE i Rady w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów. Rozporządzenie ma na celu wzmocnienie mechanizmów współpracy w zakresie egzekwowania prawa określonych w rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 PE i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów tzw. rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów. Rozporządzenie ma na celu ułatwienie przestrzegania przez przedsiębiorców unijnego prawa konsumenckiego, jak również zapobieganie szkodom wyrządzanym konsumentom. Wpłyne ponadto na pewność prawa w ramach jednolitego rynku, co w sposób znaczący przyczyni się do wzrostu siły nabywczej konsumentów. Po przyjęciu przez Komisję IMCO PE Raportu 24 marca 2017 r. rozpoczęły się trilogi z PE. Polska z zadowoleniem przyjęła fakt, że w wielu miejscach poprawki sformułowane w sprawozdaniu IMCO pokrywają się z poprawkami przyjętymi przez Radę.

Polska podkreślała potrzebę zachowania dorobku prac Rady w zakresie minimalnych kompetencji organów właściwych, ukształtowania systemu ochrony konsumentów w prawie państw członkowskich i uporządkowania struktury tekstu. W rozmowach z PE problematycznymi kwestiami były zagadnienia dotyczące odszkodowań, okresów przedawnienia, konsultacji z konsumentami, organizacjami konsumenckimi i innymi podmiotami, a także obowiązku wymiany danych o skargach konsumenckich. 30 czerwca 2017 r. na posiedzeniu COREPER został przyjęty kompromisowy tekst rozporządzenia. Porozumienie zostało uzgodnione w brzmieniu przedstawionym przez prezydencję przy sprzeciwie Austrii i Szwecji. Wielka Brytania podtrzymała zastrzeżenie parlamentarne. W tekście rozporządzenia uwzględniono liczne postulaty zgłaszane przez Polskę, stąd też uwzględniając całościowość przyjętych rozwiązań, kompromisowy tekst spełnia oczekiwania Polski.

Ochrona konkurencji

Podczas prezydencji maltańskiej rozpoczęły się również prace nad projektem dyrektywy PE i Rady w sprawie nadania organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu zapewnienia skuteczniejszego egzekwowania konkurencji i należytego funkcjonowania rynku

wewnętrznego (tzw. dyrektywa "ECN +"). Wniosek dotyczący tej dyrektywy KE przesłała do Rady 24 marca 2017 r. Projekt dyrektywy zakłada m.in. zwiększenie niezależności organów antymonopolowych państw członkowskich UE w zakresie stosowania art. 101 (zakaz porozumień ograniczających konkurencję) i art. 102 (zakaz nadużywania pozycji dominującej) TFUE. Projekt przewiduje harmonizację przepisów proceduralnych w zakresie stosowania podstawowych narzędzi (uprawnienia kontrolne, rodzaje wydawanych decyzji, kary) służących skutecznemu stosowaniu art. 101 oraz art. 102 TFUE. Harmonizacja ma dotyczyć także krajowych programów łagodzenia kar, przepisów dotyczących wzajemnej pomocy w ramach postępowań toczących się przed krajowymi organami ochrony konkurencji oraz zakresu wykorzystywania informacji pozyskanych w tych postępowaniach prowadzonych w związku z naruszeniem art. 101 lub 102 TFUE. W stanowisku przygotowanym do ww. projektu dyrektywy, Polska poparła główne założenia projektu, wskazując na konieczność jej doprecyzowania lub wyjaśnienia niektórych szczegółowych postanowień w nim zawartych. W trakcie prezydencji maltańskiej odbyły się pierwsze dwa posiedzenia grupy roboczej Rady ds. konkurencji poświęcone ww. projektowi dyrektywy. Podczas tych posiedzeń przedstawiono wstępne i ogólne stanowiska państw członkowskich do przedłożonego projektu oraz rozpoczęto szczegółowe omawianie jego treści (art. 1-7). W toku tych spotkań Polska zwracała m.in. uwagę na konieczność doprecyzowania niektórych definicji zawartych w art. 2 oraz domagała się wyjaśnień w zakresie celu art. 4 ust. 2 lit. c projektu w związku z motywem 15 projektu (gwarancje niezależności pracowników krajowych organów ochrony konkurencji w oparciu o instytucję zakazu konkurencji). Dalsze prace nad projektem dyrektywy w ramach posiedzenia grupy roboczej ds. konkurencji będą kontynuowane w drugim półroczu 2017 r.

Badania naukowe i innowacje

Priorytetami prezydencji maltańskiej w obszarze badań naukowych i innowacji były partnerstwo śródziemnomorskie w badaniach i innowacjach, tj. uruchomienie programu PRIMA oraz temat raportowania i monitorowania w obszarze badań naukowych i innowacji (zwiększenie skuteczności procesów). Mimo uznania przez Polskę partnerstwa naukowego w zakresie współpracy naukowo-innowacyjnej za strategiczne dla przyszłości basenu Morza Śródziemnego, szczególnie w zakresie poszukiwania nowych innowacyjnych rozwiązań dotyczących wyzwań społecznych i politycznych dla tego regionu, jakimi są zaopatrzenie w wodę i żywność, Polska podjęła decyzję o nieprzyłączeniu się do programu PRIMA z uwagi na fakt, że obszar Morza Śródziemnego nie jest priorytetowy dla polskiej polityki naukowej. Celem Polski w trakcie PREZ MT było monitorowanie rozwiązań prawnych, w szczególności związanych z modelem zarządzania oraz finansowania projektów. Prowadzone przez prezydencję maltańską negocjacje związane z wnioskiem dotyczącym decyzji PE i Rady w sprawie uczestnictwa UE w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) podejmowanym wspólnie przez kilka państw członkowskich zakończyły się sukcesem. Porozumienie zawiera wytyczne co do funkcjonowania inicjatywy, zarządzania oraz typów wspieranej działalności. Program zapewnia otwartość na kraje, które nie uczestniczą w inicjatywie. Finansowanie zostało ustalone na poziomie 220 milionów EUR. PE przyjął propozycję ws. PRIMA 30 maja 2017 r. na posiedzeniu Komisji ITRE.

Efektom prac prezydencji maltańskiej w zakresie optymalizacji obciążeń sprawozdawczych w obszarze badań naukowych i innowacji było przyjęcie przez Radę COMPET konkluzji pt. „Usprawnienie systemu monitorowania i sprawozdawczości w dziedzinie badań naukowych i innowacji”.

Podczas prezydencji maltańskiej toczyły się także prace nad projektem decyzji Rady zmieniającej decyzję 2008/376/WE w sprawie przyjęcia Programu badawczego Funduszu Badawczego Węgla i Stali i wieloletnich wytycznych technicznych dotyczących tego programu. Program badawczy Funduszu Badawczego Węgla i Stali, który dotychczas rządził się odrębnymi zasadami, został ujednoczony z zasadami „Horyzontu 2020” dla zwiększenia spójności obu programów oraz zasad ubiegania się o środki.

Półrocze PREZ MT było także intensywnym czasem związanym z pracami nad śródkresową oceną programu ramowego „Horyzont 2020”. Podczas prezydencji maltańskiej liczne państwa członkowskie i stowarzyszone, w tym Polska, a także wielu interesariuszy obszaru badań naukowych i innowacji przedstawiło swoje stanowiska w zakresie oceny „Horyzontu 2020” i przyszłego programu ramowego. Natomiast w maju 2017 r. KE opublikowała dokument roboczy obejmujący kompleksową ocenę programu. Prace w tym zakresie będą kontynuowane podczas nadchodzącej prezydencji estońskiej.

Polska pozytywnie ocenia prace mijającej prezydencji zarówno w zakresie wyznaczonych priorytetów, jak i operacyjnej strony prowadzenia przewodnictwa w Radzie UE.

Własność intelektualna, polityka audiowizualna

W obszarze prawa autorskiego kontynuowano prace nad pakietem propozycji przedstawionych w ramach Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Rada ostatecznie uchwaliła rozporządzenie w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści. Jego celem jest zapewnienie konsumentom możliwości korzystania z usług online w zakresie dostępu do treści (w tym muzycznych i audiowizualnych) także podczas czasowego pobytu w innym państwie członkowskim UE. Polska poparła przyjęcie rozporządzenia a w toku prac legislacyjnych udało się – m.in. z inicjatywy Polski – doprecyzować jego przepisy w taki sposób, aby zapewnić możliwie jak największą pewność prawną wszystkim, których będzie ono obejmować, tj. usługodawcom, konsumentom oraz uprawnionym z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych. Prezydencji udało się także osiągnąć porozumienie w trilogu w sprawie pakietu implementującego Traktat z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niedowidzącym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, tj. projektu dyrektywy w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, oraz w sprawie zmiany dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów prawa autorskiego i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym oraz projektu rozporządzenia w sprawie transgranicznej wymiany między Unią a państwami trzecimi kopii określonych utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi w formie umożliwiającej dostęp osobom niepełnosprawnym, z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących lub osób z innymi niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem. Projektowana dyrektywa ma na celu harmonizację wyjątku na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwiającego dostosowywanie utworów do potrzeb tych osób (obecnie na gruncie dyrektywy 2001/29/WE ma on charakter fakultatywny) oraz umożliwienie transgranicznego obrotu kopiami książek i innych materiałów chronionych prawami autorskimi po-między państwami członkowskimi UE. Natomiast obrót z państwami trzecimi zostanie uregulowany w projektowanym rozporządzeniu. W toku negocjacji Polska dążyła do zapewnienia, aby harmonizowany wyjątek nie doprowadził do ograniczenia osobom niepełnosprawnym dostępu do utworów gwarantowanego na podstawie dotychczasowych przepisów. Polska zaproponowała także mechanizm publikowania informacji o upoważnionych podmiotach działających w poszczególnych państwach członkowskich, który powinien ułatwić wymianę ponadgraniczną utworów w formatach dostępnych dla osób niewidomych wewnątrz UE. Udało się także zapewnić, że w razie wprowadzenia w niektórych państwach członkowskich rekompensaty dla uprawnionych za korzystanie z utworów na rzecz osób niepełnosprawnych nie wpłynie ona na wymianę ponadgraniczną, tj. nie obciąży podmiotów z krajów, w której taka rekompensata nie obowiązuje. Prezydencja zainicjowała ponadto prace nad projektem dyrektywy ws. praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym oraz projektem rozporządzenia ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych. Negocjacje

dotyczące tych aktów prawnych są w Radzie UE jeszcze na dość wczesnym etapie i będą kontynuowane podczas prezydencji estońskiej.

Turystyka

Polska z zadowoleniem przyjęła działania podjęte przez prezydencję maltańską na rzecz włączenia się UE w prace Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) nad Konwencją w sprawie ochrony turystów oraz praw i obowiązków dostawców usług turystycznych. 27 marca 2017 r. Rada przyjęła decyzję upoważniającą KE do negocjowania w imieniu państw członkowskich Konwencji Światowej Organizacji Turystyki o ochronie turystów oraz prawach i obowiązkach dostawców usług turystycznych. Zakres Konwencji pokrywa się z wdrażaną aktualnie dyrektywą PE i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych.

3.2.4. Energia (unia energetyczna)

Prezydencja maltańska skoncentrowała swoje wysiłki w obszarze energii na podjęciu prac nad poszczególnymi projektami przedstawionego przez KE 30 listopada 2016 r. pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” (pierwsza debata ministrów odbyła się jeszcze w okresie prezydencji słowackiej, 5 grudnia 2016 r.), szczególny nacisk prezydencja maltańska położyła na negocjacje projektów dwóch dyrektyw PE i Rady dotyczących poprawy efektywności energetycznej, planując osiągnąć w trakcie swojej kadencji w obu przypadkach podejście ogólne w Radzie.

Dyrektywa PE i Rady zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz dyrektywa PE i Rady zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

W zakresie pierwszej z ww. dyrektyw Polska poparła działania i inicjatywy, mające na celu zwiększenie efektywności energetycznej, jak również podtrzymała stanowisko, że preferuje poziom celu UE w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. w wysokości 27%, zamiast wskazanych przez KE 30%. Polska stoi na stanowisku, iż podwyższenie celu na 2030 r. do poziomu 30% nie znajduje uzasadnienia bez wykonania analiz ekonomicznych, technicznych oraz możliwości ich osiągnięcia przez poszczególne państwa członkowskie bez uwzględnienia specyfiki ich gospodarek. Ponadto zgodnie z postanowieniami RE z 24 października 2014 r. charakter celu na rok 2030 powinien być indykatywny. Jednocześnie Polska wyraziła stanowisko, iż cele te powinny być osiągnane w sposób efektywny kosztowo oraz dostosowany do specyfiki poszczególnych państw członkowskich oraz nie generujący dodatkowych kosztów dla konsumentów. Projektowi dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE poświęcone było nieformalne posiedzenie ministrów ds. energii 18 maja 2017 r. na Malcie. Dyskusja dotyczyła poziomu ambicji ww. dyrektywy oraz rozwiązań zwiększających skalę inwestycji w tym obszarze. Także podczas tego spotkania Polska zaprezentowała stanowisko, zgodnie z którym podwyższenie celu na 2030 r. do poziomu 30% nie znajduje uzasadnienia. Polska popiera wprowadzenie przez prezydencję maltańską zmian w zapisach dyrektywy, które zmierzają w kierunku zwiększenia elastyczności w realizacji celu oszczędności energii.

W zakresie drugiego aktu prawnego należy zauważyć, że ogólny kierunek zmian zaprezentowanych w projekcie dyrektywy jest satysfakcjonujący dla Polski. W opinii Polski, za słuszne należy uznać poszukiwanie optymalnych ekonomicznie rozwiązań w zakresie dalszej poprawy charakterystyki energetycznej zasobów budowlanych w krajach członkowskich UE, jak również rozwiązań racjonalnie wspierających możliwość ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach w przyszłości. Obecny projekt, wypracowany w trakcie posiedzeń grupy roboczej Rady ds. Energii (TTE) odbiega w swym brzmieniu od pierwotnej propozycji KE i odchodzi od najbardziej restrykcyjnych, obligatoryjnych rozwiązań, które mogłyby nieść za sobą nieuzasadnione wydatki ze strony państw członkowskich

(szczególnie rozwiązań w zakresie obligatoryjnego montażu infrastruktury dla potrzeb ładowania samochodów elektrycznych, w niemal wszystkich budynkach, tak nowych jak i użytkowanych).

W ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” bardzo ważny dla wdrażania unii energetycznej jest **projekt rozporządzenia PE i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną**. Rząd RP przygotował stanowisko w tej sprawie i w toku dyskusji na różnych szczeblach w Radzie prezentował swoje opinie i propozycje, przedstawiając m. in. zastrzeżenia do roli KE w ocenianiu poziomu ambicji celów i sposobów realizacji polityk energetycznych państw członkowskich, szczególnie w zakresie realizacji celów klimatycznych oraz sposobów ich egzekwowania.

W powyższym zakresie zastrzeżenia RP budzi harmonogram prac nad planami krajowymi. Polska wyraźnie podkreśla zbyt krótki okres na przygotowanie planu krajowego, szczególnie biorąc pod uwagę proces konsultacji społecznych i regionalnych. Plan krajowy ma być dokumentem rozbudowanym, zawierać będzie zarówno opis aktualnej polityki energetycznej państwa, jak również cele i narzędzia do ich osiągnięcia na lata 2021-2030. Stąd istnieje potrzeba stworzenia dokumentu porównywalnego do Polityki Energetycznej Polski (PEP). Biorąc pod uwagę potrzebę przygotowania dokumentu od podstaw, przeprowadzenie konsultacji społecznych i regionalnych oraz proces przyjęcia finalnej wersji dokumentu na szczeblu krajowym, uznaje się za niemożliwe dotrzymanie przewidzianego przez KE harmonogramu prac, czyli zakończenie prac nad wstępną wersją planu do końca 2017 r. Od stycznia 2017 r. działa roboczy zespół do spraw planów krajowych, w ramach którego konsultowane są zagadnienia związane z systemem zarządzania unią energetyczną.

Wskazane w rozporządzeniu zalecenia KE jako narzędzie do weryfikacji planów krajowych, w tym m.in. poziomu ambicji państw członkowskich stoją w sprzeczności z prawem traktatowym. Zgodnie z zapisami Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej zalecenia nie są prawnie wiążące, w związku z tym KE nie może oczekiwać obowiązkowego odniesienia się do nich przez państwa członkowskie, natomiast w odniesieniu do konsultacji regionalnych, którym zgodnie z projektem rozporządzenia podlegać będą plany krajowe nie jest jasne, jaki charakter i zakres będą mieć te konsultacje oraz na ile wiążące będą uwagi innych państw członkowskich.

Akty prawne dotyczące modelu rynku energii elektrycznej: projekt rozporządzenia PE i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej, projekt rozporządzenia PE i Rady ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), projekt dyrektywy PE i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz projekt rozporządzenia PE i Rady w sprawie gotowości do ryzyka w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE

W powyższym zakresie Rząd RP przygotował także stanowiska. W odniesieniu do projektu rozporządzenia ws. wewnętrznego rynku energii elektrycznej zwrócił szczególną uwagę na negatywne konsekwencje wprowadzenia limitu poziomu emisji dla instalacji objętych rynkiem mocy w wysokości 550 g/kWh, co wyklucza uczestnictwo instalacji węglowych. Brak sygnałów ekonomicznych służących utrzymaniu źródeł wytwórczych i budowie nowych, może prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa elektroenergetycznego państwa, a w związku z przeniesieniem części uprawnień na poziom regionalny może dojść do sytuacji, gdy odpowiedzialność za niedostarczenie energii elektrycznej będzie rozmyta, co utrudniać będzie dochodzenie roszczeń. Wprowadzenie regionalnej koordynacji i zarządzania systemami przez ROC związane będzie z brakiem możliwości reagowania na sytuację na rynku energii przez państwa członkowskie (przez OSP), które mogą powodować narażenie odbiorców na znaczne wahania cen na rynku hurtowym energii elektrycznej. Ponadto wskazano na większe ryzyko inwestycyjne, które spowoduje wyższe koszty kapitału i przełoży się na wzrost cen energii elektrycznej oraz na fakt, że zaproponowane ramy współpracy regionalnej nie gwarantują dostępności mocy wytwórczych w państwach sąsiednich oraz nie zapewniają dostępności mocy przesyłowych umożliwiających wykorzystanie tych zdolności wytwórczych. Wskazano, iż regulacja może nieść za sobą znaczące skutki gospodarcze zarówno dla sektora, jak i dla państwa.

Projekt rozporządzenia ustanawiającego Agencję UE ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) jest inicjatywą, która przenosi na poziom instytucjonalny rozwiązania przedstawione przez KE w projektach rewizji dyrektywy ws. wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz rozporządzenia ws. wewnętrznego rynku energii elektrycznej. W szczegółowym stanowisku Rządu RP do powyższego projektu rozporządzenia, skupiono się na kwestiach rozszerzenia kompetencji ACER oraz zmianach zasad w sposobie funkcjonowania Agencji. W ocenie Rządu RP projekt rewizji rozporządzenia ACER stanowi podstawę do dyskusji nt. dalszej eliminacji barier w przepływach transgranicznych, jednak nowe przepisy nie powinny w żadnym wypadku naruszać niezależności państw członkowskich UE w kwestii wyboru wykorzystywanych źródeł energii i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Zbyt pochopne przenoszenie uprawnień decyzyjnych na poziom regionalny lub europejski może skutecznie pozbawić wpływu państw członkowskich UE na te zasadnicze elementy polityki energetycznej. To krajowe podmioty, takie jak organy regulujące i operatorzy systemów przesyłowych mają najlepszą wiedzę na temat sytuacji na zróżnicowanych krajowych rynkach w państwach członkowskich UE. Rozszerzanie kompetencji ACER, czyli agencji, która jest de facto platformą współpracy pomiędzy regulatorami, nie powinno prowadzić do sytuacji, w której staje się ona organem quasi-nadrzędnym w stosunku do krajowych organów regulujących. W tym kontekście Rząd RP będzie sprzeciwiał się proponowanej zmianie zasad głosowania w Radzie Organów Regulujących poprzez obniżenie wymaganego progu dla podjęcia decyzji do zwykłej większości (obecnie 2/3).

W opinii Polski na temat projektu dyrektywy ws. wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej zasadnicze wątpliwości budzą przede wszystkim przepisy dotyczące przekazania kompetencji należących dotychczas do regulatorów i Operatorów Sieci Przesyłowych (OSP) na poziom unijny do regionalnych central operacyjnych (ang. *Regional Operational Centres*). Tymczasem przeniesienie ciężaru decyzyjnego na poziom ponadnarodowy, przy jednoczesnym pozostawieniu odpowiedzialności za zagrożenia systemu na poziomie państw członkowskich, może w swoich skutkach doprowadzić do obniżenia poziomu bezpieczeństwa energetycznego państw członkowskich i UE jako całości. Ponadto zastrzeżenia Polski wzbudziły projektowane przepisy dotyczące odejścia od cen regulowanych dla odbiorców końcowych, z uwagi na zasadne pozostawienie tych kompetencji w gestii państw członkowskich i możliwości utrzymania taryf regulowanych dla odbiorców w gospodarstwach domowych.

W odniesieniu do rozporządzenia PE i Rady w sprawie gotowości do ryzyka w sektorze energii elektrycznej Rząd RP podkreślił przede wszystkim, że opowiada się za utrzymaniem odpowiedzialności i decyzyjności za długoterminową wystarczalność zdolności wytwórczych w gestii poszczególnych państw. Stąd konieczne jest ograniczenie przenoszenia kompetencji decyzyjnych na ROC. Przeniesienie tych kompetencji w zakresie bezpieczeństwa dostaw ze szczebla krajowego na szczebel unijny ze względu na ryzyka, stwarza zagrożenie dla skutecznej możliwości zapewnienia bezpieczeństwa dostaw w kraju. Ponadto Rząd RP zwrócił uwagę, że w celu zapobiegania kryzysom i zagwarantowania dostaw energii elektrycznej należy unikać sytuacji, w której możliwością zapłaty za energię była parametrem decydującym, do których odbiorców energia ma docierać w okresach ograniczeń.

Do wszystkich ww. projektów aktów prawnych dotyczących architektury rynku energii elektrycznej, przygotowywane są aktualnie szczegółowe komentarze państw członkowskich, na bazie których toczyć się będzie dalsza dyskusja w Radzie UE.

Prezydencja maltańska rozpoczęła także prace nad **projektem dyrektywy PE i Rady ws. promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych**. Rząd RP przygotował szczegółowe stanowisko w tej sprawie i konsekwentnie prezentuje swoje postulaty sprzeciwiając się, m.in. wykluczeniu udziału biomasy, jako źródła kontrybuującego do realizacji celów OZE, o ile ta nie jest wykorzystywana w wysokosprawnej kogeneracji, w przypadku wykorzystywania jej w jednostkach o mocy zainstalowanej równej lub większej 20 MW. W toku dyskusji na szczeblu grupy roboczej Rady ds. energii Polska wielokrotnie podkreślała, że UE powinna promować rozwój energetyki odnawialnej na

poziomie lokalnym, jako element poprawy bezpieczeństwa energetycznego państw członkowskich oparty na wykorzystywaniu źródeł rozproszonych. Dlatego zasadnym jest stworzenie rozwiązań regulacyjnych dedykowanych tworzeniu klastrów energii i spółdzielni energetycznych. Należy podkreślić, iż Ministerstwo Energii działając w obszarze innowacji wprowadziło do systemu prawa w Polsce definicję klastrów energii i spółdzielni energetycznych. W ich skład będą mogli wejść zarówno przedsiębiorcy, samorządy, organizacje pozarządowe, naukowcy oraz obywatele.

Prezydencja zwięzła swoje działania w obszarze pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” podczas posiedzenia Rady UE ds. Energii (TTE 26 czerwca 2017 r. w Luksemburgu, kiedy wypracowała kompromis ws. podejścia ogólnego w zakresie obu projektów dyrektyw dotyczących efektywności energetycznej. W przypadku projektu dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, po długich negocjacjach Rada uzgodniła podejście ogólne, przyjmując cel ogólny w zakresie efektywności energetycznej w wysokości 30%, bez określania jego charakteru (ani indykatywny ani wiążący). W odniesieniu do rocznego celu uzyskiwania oszczędności energii uzgodniono, że wysokość obowiązku w latach 2020 - 2025 wynosić będzie 1,5% oraz 1,0% w latach 2026-2030. Polska, postulując zdecydowanie konieczność indykatywnego charakteru celu efektywności energetycznej, razem z kilkoma innymi państwami, sprzeciwiła się ww. propozycji podejścia ogólnego. Rada przyjęła ponadto podejście ogólne wobec projektu dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE ws. charakterystyki energetycznej budynków. W tym przypadku przedstawiciel Polski poparł propozycję prezydencji. Dodatkowo, poinformował, że Polska popiera rozwój elektromobilności oraz poinformował o ambitnym planie, dzięki któremu do 2025 roku na polskich drogach ma się pojawić 1 mln elektrycznych samochodów. Ponadto prezydencja przedstawiła raport o postępach prac osiągniętych w zakresie pozostałych projektów legislacyjnych wchodzących w zakres pakietu. Polska nie zgłosiła uwag do przedstawionego przez prezydencję raportu.

W związku z wieloma zastrzeżeniami do pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, 29 marca 2017 r., Rząd RP złożył do KE w trybie art. 3 ust. 2 Protokołu (nr 36) wnioski w sprawie postanowień przejściowych dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, mający na celu utrzymanie korzystniejszego dla Polski nicejskiego systemu głosowania w Radzie, zwłaszcza w kontekście formowania mniejszości blokujących, do 7 projektów legislacyjnych². Prezydencja maltańska, powołując się na opinię Służb Prawnych Rady, odrzuciła jednak co do zasady przedmiotowy wniosek (podobnie jak inne tego rodzaju wnioski składane w nawiązaniu do protokołu nr 36), wskazując, że po 1 kwietnia 2017 r. definitywnie obowiązuje głosowanie w Radzie wg systemu ustanowionego postanowieniami Traktatu Lizbońskiego (tzw. podwójna większość).

W kontekście rozwoju unii energetycznej w trakcie prezydencji maltańskiej, 1 lutego 2017 r. KE opublikowała **komunikat „Drugie sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej”**. Rząd RP pozytywnie odnotował przedstawiony komunikat jako ważny dokument referencyjny wskazujący holistycznie na postępy w poszczególnych obszarach jej rozwoju. Jednocześnie Rząd RP sprzeciwił się zaakcentowanemu w dokumencie forsowaniu zbyt pospiesznego tempa prac. Polska na forum UE wielokrotnie podkreślała, że wdrażanie unii energetycznej powinno być realizowane stopniowo,

² 1. Wniosek rozporządzenie PE i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniające dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 525/2013.

2. Wniosek dyrektywa PE i Rady zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.

3. Wniosek dyrektywa PE i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona).

4. Wniosek rozporządzenie PE i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja przekształcona).

5. Wniosek rozporządzenie PE i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej uchylające dyrektywę 2005/89/WE.

6. Wniosek rozporządzenie PE i Rady ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona).

7. Wniosek dyrektywa PE i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona).

z uwzględnieniem wszystkich jej pięciu wymiarów. Stąd działania prowadzone w ramach jednego wymiaru, np. obniżania emisyjności gospodarki, w opinii Polski nie mogą skutkować pogorszeniem się bezpieczeństwa energetycznego oraz pogorszenia warunków konkurencji dla mocy wytwórczych pracujących w podstawie systemu energetycznego. Sprawozdanie KE zostało przedstawione przez nią podczas posiedzenia Rady ds. energii w dn. 27 lutego 2017 r. KE zaznaczyła, że rok 2017 został wskazany jako rok referencyjny dla implementacji unii energetycznej, stąd potrzeba ambitnego podejścia państw członkowskich do negocjacji aktów legislacyjnych wchodzących w skład pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”. Polska podkreśliła, że pakiet ingeruje w krajowe mechanizmy mocy poprzez narzucanie standardu emisyjnego dla jednostek objętych tym mechanizmem na poziomie 550g CO₂/kWh, tym samym skutecznie uderzając w możliwość powstania nowych źródeł opartych o paliwa krajowe.

Istotnym elementem podczas prezydencji maltańskiej były również prace nad pakietem na rzecz bezpieczeństwa dostaw gazu opublikowanego przez KE w lutym 2016 r. Kluczowymi inicjatywami pakietu była rewizja rozporządzenia o bezpieczeństwie dostaw gazu ziemnego do UE (tzw. rozporządzenie SoS) oraz rewizja decyzji ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i niewiążących instrumentów w dziedzinie energii (tzw. decyzja IGA). Prace nad ww. projektami aktów legislacyjnych wiązały się z przygotowaniem strategii negocjacyjnej i komentarzy pisemnych do określonych części przepisów, licznymi spotkaniami na poziomie grup roboczych Rady oraz rozmowami bilateralnymi i multilateralnymi przedstawicieli Polski z partnerami w UE.

Negocjacje ws. nowego rozporządzenia SoS trwały blisko 2 lata, w czasie których odbyły się liczne posiedzenia grup roboczych Rady i ministrów właściwych do spraw energii. Odbyły się też cztery trilogi z PE. 10 maja 2017 r. państwa członkowskie UE osiągnęły porozumienie w sprawie rozporządzenia SoS. Dalsza procedura wymaga formalnego zaakceptowania przez PE i Radę zatwierdzonego już rozporządzenia. Polska od początku negocjacji popierała ambitne podejście do kluczowych zapisów rozporządzenia, tj. obowiązkowej współpracy regionalnej przy tworzeniu dokumentów planistycznych w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego, efektywnego mechanizmu solidarności na wypadek sytuacji nadzwyczajnej oraz przejrzystości zawieranych w UE kontraktów gazowych, przyczyniając się do zabezpieczenia i poprawy unijnego bezpieczeństwa energetycznego. Polska znalazła się w dwóch regionalnych grupach ryzyka, w ramach których poszczególne państwa członkowskie UE będą wspólnie przeciwdziałać zakłóceniom dostaw gazu ziemnego z kierunku wschodniego – przez szlak ukraiński i białoruski. Wprowadzony do rozporządzenia na wniosek również Polski, mechanizm solidarności traktowany jest jako środek "ostatniej szansy". Państwo członkowskie, które na skutek sytuacji kryzysowej nie będzie w stanie zapewnić odpowiedniej ilości gazu ziemnego do określonej grupy odbiorców, będzie mogło poprosić o wsparcie. Przepisy nowego rozporządzenia wskazują na konieczność zawarcia między państwami członkowskimi umów, które precyzyjne określą techniczne, finansowe i prawne aspekty przekazywanej pomocy. W przypadku braku zawarcia takich porozumień mechanizm solidarności zadziała automatycznie. Do rozporządzenia SoS wprowadzono także obowiązek wymiany informacji istniejących i zawieranych w przyszłości kontraktów na dostawy gazu ziemnego do UE. Próg dla notyfikacji kontraktów gazowych określono na poziomie równym lub wyższym niż 28% rocznej konsumpcji gazu ziemnego w państwie członkowskim. Kontrakty będą notyfikowane do krajowych organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego danego państwa członkowskiego, a w przypadku wątpliwości co do jego zgodności z prawem UE, kontrakt będzie przekazywany KE.

Porozumienie ws. nowej decyzji IGA osiągnięte zostało jeszcze w trakcie prezydencji słowackiej, tj. w grudniu 2016 r., jednak dalsze prace związane z formalną akceptacją przez PE i Radę zostały podjęte już w trakcie trwania prezydencji maltańskiej. Dzięki przyjętym zapisom, wzmocniona zostanie kontrola nad zawieraniem porozumieniami, przyczyniając się do zwiększania bezpieczeństwa dostaw gazu do UE. Zgodnie z nową wersją decyzji IGA, projekty umów będą musiały być

notyfikowane do KE ex ante, a jej opinia będzie uwzględniona przy ich zawieraniu. Dodatkowo Polsce udało się wprowadzić do tekstu klauzulę rewizyjną na energię elektryczną i w ten sposób umowy międzyrządowe dotyczące energii elektrycznej zostaną objęte obowiązkową oceną ex post (z możliwością zmiany w przyszłości na ocenę ex ante). Uzgodniono ponadto, że niewiążące instrumenty, jak np. listy intencyjne (ang. *Memorandum of Understanding*), będą podlegały dobrowolnej notyfikacji ex ante lub ex post, a KE może doradzać państwom członkowskim wskazując na cele polityki energetycznej UE oraz żądać udziału w negocjacjach jako obserwator.

W trakcie prezydencji maltańskiej równie istotny był problem połączenia gazowego Nord Stream 2. W wyniku presji kilku państw członkowskich, w tym Polski, KE przedstawiła Radzie projekt mandatu negocjacyjnego, na podstawie którego KE miałyby negocjować umowę międzyrządową, pomiędzy UE i Federacją Rosyjską. Umowa ta miałaby określić ramy prawne funkcjonowania gazociągu Nord Stream 2. W ocenie Polski KE ma już dziś wszelkie narzędzia by egzekwować zgodność projektu Nord Stream 2 z legislacją UE. Ewentualna umowa UE-RU nie powinna być sposobem na omijanie prawa i obniżanie wymogów regulacyjnych będących standardem na terytorium UE. Ministrowie odbyli wstępną dyskusję na ten temat podczas posiedzenia Rady UE ds. Energii (TTE) w dn. 26 czerwca 2017 r. W dyskusji głos zabrało aż 13 państw, zarówno z północy jak i południa Europy, co pokazuje wagę problemu dla Unii Europejskiej. Polska była wśród państw, które zgłosiły zastrzeżenia do realizacji Nord Stream 2 dotyczące m.in.: braku zgodności z celami unii energetycznej; negatywnego wpływu na bezpieczeństwo energetyczne w Europie, w szczególności na tranzyt przez UA po 2019 r.; negatywnego wpływu na rozwój wspólnego rynku gazu w UE. Polska wezwała KE do przedstawienia dodatkowych analiz/wyjaśnień przed rozpoczęciem właściwych negocjacji nad szczegółowymi zapisami mandatu. Zaapelowała również o zaangażowanie Rady Europejskiej w akceptację wynegocjowanego mandatu oraz zawieszenie prac (procesu wydawania pozwoleń) do czasu zakończenia negocjacji nad umową międzynarodową UE-Rosja.

Ponadto 6 czerwca 2017 r. Rada Ministrów przyjęła w trybie niejawnym stanowisko Rządu RP dotyczące realizacji gazociągu Nord Stream 2. Stanowisko zawiera ocenę wpływu realizacji gazociągu na poziom bezpieczeństwa i konkurencyjność polskiego rynku gazu, jak również zawiera listę działań do wykonania dla poszczególnych instytucji. Polska aktywnie uczestniczy w procedurze oceny oddziaływania na środowisko gazociągu Nord Stream 2, m.in. poprzez uczestnictwo w spotkaniach inwestora ze społeczeństwem oraz składanie uwag do raportu o oddziaływaniu na środowisko.

W dniu 28 kwietnia 2017 r. KE otrzymała stanowisko Polski w sprawie postępowania antymonopolowego toczącego się przeciwko spółce Gazprom i dotyczącego dostaw gazu do Europy Środkowo-Wschodniej. Najważniejsze zastrzeżenia, jakie podniesione zostały w polskim stanowisku odnoszą się, m.in. do kwestii klauzul dotyczących zakazu reeksportu, mechanizmu rewizji cen, proponowanych opcji przyszłych strumieni pieniężnych (ang. *swap option*) i dostaw do innego punktu, uniemożliwiania przez Gazprom wdrażania prawa UE na połączeniach międzysystemowych, braku rozwiązania kwestii gazociągu jamalskiego, zbyt krótkiego czasu trwania zobowiązań czy zasad przestrzegania porozumienia.

3.2.5. Polityka klimatyczna

W okresie prezydencji maltańskiej prace w zakresie międzynarodowych negocjacji klimatycznych skupiały się na przygotowaniach do 46. sesji organów pomocniczych Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, która odbyła się 8-18 maja 2017 r. Biorąc udział w przygotowaniach do tego wydarzenia, Polska dążyła do zapewnienia zrównoważonego postępu prac nad pakietem implementacyjnym do Porozumienia Paryskiego, który ma zostać przyjęty w trakcie **24. sesji Konferencji Stron Konwencji, planowanej w grudniu 2018 r. w Katowicach**. Przebieg samej sesji organów pomocniczych należy ocenić pozytywnie, ponieważ udało się uzyskać postęp prac technicznych w odniesieniu do większości zagadnień, również dzięki konstruktywnej postawie Polski. Przedmiotowe spotkanie stanowiło dobry krok w kierunku jesiennej 23. sesji Konferencji Stron

Konwencji, gdzie niezbędne będzie uzyskanie pierwszych wstępnych produktów wchodzących w skład pakietu implementacyjnego, jak również przyjęcie budżetu Konwencji na lata 2018-2019.

W trakcie prezydencji maltańskiej przedstawiciele Polski uczestniczyli w licznych spotkaniach na poziomie ministerialnym o charakterze formalnym, jak i nieformalnym. Im bliżej końca okresu prezydencji maltańskiej, tym bardziej widoczny na tematykę rozmów na szczeblu politycznym był wpływ ogłoszonej przez USA deklaracji opuszczenia Porozumienia Paryskiego. Polscy negocjatorzy wzięli udział w 22 posiedzeniach grup roboczych i eksperckich, szeregu spotkań nieformalnych, w szczególności angażując się w zabezpieczenie interesów Polski w kwestiach dotyczących celów długoterminowych i globalnego przeglądu, aspektów prawnych, pochłaniania gazów cieplarnianych przez biosferę, finansowania klimatycznego oraz adaptacji do zmian klimatu.

W pierwszej połowie 2017 r. opracowano również stanowisko Rządu RP do opublikowanego **Sprawozdania KE dla PE i Rady – Wdrażanie porozumienia paryskiego – Postępy na drodze do osiągnięcia celu redukcji emisji o co najmniej 40 %**. Celem przedmiotowego dokumentu było podsumowanie podejmowanych dotychczas działań w zakresie polityki energetyczno-klimatycznej, w szczególności w odniesieniu do ograniczania emisji gazów cieplarnianych i zwiększania ich pochłaniania, dostosowywania się do zmian klimatu i zwiększania odporności na nie, jak również udzielania państwom rozwijającym się wsparcia na rzecz realizacji analogicznych działań na ich terytoriach. Dokument nie miał charakteru legislacyjnego i nie niósł bezpośrednich zobowiązań dla państw członkowskich. W swoim stanowisku Rząd stwierdził, że informacje przedstawione przez KE właściwie obrazują stan realizacji polityki energetyczno-klimatycznej w UE, jasno pokazując, że Unia znajduje się na ścieżce osiągnięcia zadeklarowanego wkładu do Porozumienia Paryskiego, a jednocześnie pozostaje światowym liderem działań na rzecz ochrony klimatu. Rząd zwrócił również uwagę, że UE kładzie niedostateczny nacisk na realizację koncepcji neutralności klimatycznej, koncentrując się na działaniach ograniczających emisję gazów cieplarnianych i nie poświęcając należytej uwagi zagadnieniu ich pochłaniania przez ekosystemy. Zarazem, dążąc do realizacji celów ochrony klimatu, konieczne będzie jednoczesne przestrzeganie przepisów traktatowych dotyczących prawa każdego państwa członkowskiego UE do samodzielnego decydowania o swoim **miksie energetycznym, poszanowanie prawa państw do korzystania z ich zasobów naturalnych, a także uwzględnienie specyfiki każdego państwa członkowskiego**.

W trakcie prezydencji maltańskiej, kontynuowane były prace nad projektem **dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia racjonalnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych (dyrektywa EU ETS)**, której podstawowym celem jest wdrożenie ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r. uzgodnionych podczas RE 23 października 2014 r.

Projekt dyrektywy ETS dla mniej zamożnych państw UE przewiduje możliwość kontynuacji bezpłatnego przydziału uprawnień do emisji dla energetyki po roku 2020 w celu promocji realnych inwestycji służących modernizacji sektora energetycznego oraz określa zasady funkcjonowania nowoutworzonego Funduszu Modernizacyjnego (środki z tego Funduszu można będzie przeznaczać na projekty mające na celu modernizację sektora energetycznego i wspieranie efektywności energetycznej, a środki zarezerwowane w Funduszu na polskie projekty obejmują 43,4%, tj. prawie połowę jego całkowitej wartości). Projekt dyrektywy wprowadza również zmiany w sposobie rozdziału uprawnień do emisji dla sektorów narażonych na ucieczkę emisji.

Prace w pierwszej połowie roku 2017 były kontynuacją prac prowadzonych przez wcześniejsze prezydencje. Temat był omawiany w ramach grupy roboczej ds. środowiska (WPE), a następnie 28 lutego 2017 r. na posiedzeniu Rady ENVI zostało przyjęte podejście ogólne. Podejście ogólne do projektu dyrektywy EU ETS, zostało przyjęte bez uwzględnienia żądania przyjęcia dyrektywy EU ETS zgodnie z zasadami określonymi w art. 3 ust. 3 Protokołu (nr 36) w sprawie postanowień przejściowych (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. C 202/1 z 7 czerwca 2016 r., s. 201, dalej: Protokół), złożonego przez Rzeczpospolitą Polską ustnie do protokołu w dniu 3 czerwca 2016 r., podczas posiedzenia Komitetu Stałych Przedstawicieli przy Radzie UE (COREPER I). Zgodnie z art. 3 ust. 2

Protokołu, między 1 listopada 2014 roku a 31 marca 2017 roku, jeżeli przyjęcie aktu wymaga większości kwalifikowanej, członek Rady może zażądać, by akt ten został przyjęty większością kwalifikowaną określoną w art. 3 ust. 3 Protokołu. Zasady te odpowiadają zasadom głosowania w systemie nicejskim. RP powołała się na posiedzeniu Rady ENVI na złożony wcześniej wniosek w przedmiotowej sprawie, jeżeli wniosek byłby uwzględniony, podejście ogólne do projektu dyrektywy EU ETS nie zostałyby przyjęte z uwagi na osiągnięcie mniejszości blokującej w systemie nicejski (przy pierwszym sprawdzeniu sprzeciw wyraziło 11 państw: Polska, Węgry, Cypr, Chorwacja, Litwa, Łotwa, Bułgaria, Rumunia oraz Królestwo Niderlandów, Luksemburg, Czechy, a po przeprowadzonym przez prezydencję maltańską ponownym głosowaniu sprzeciw wobec kolejnej wersji dokumentu wyraziło 9 państw: Polska, Węgry, Cypr, Chorwacja, Litwa, Łotwa, Bułgaria, Rumunia oraz Włochy).

W ramach podejścia ogólnego wprowadzono zasadniczą zmianę do projektu dyrektywy, która w opinii Polski znacząco podnosi cel redukcyjny dla UE w ramach EU ETS. W związku z tym Polska przekazała 24 marca 2017 r. prezydencji i państwom członkowskim **non-paper w sprawie umorzenia uprawnień do emisji znajdujących się w rezerwie stabilności rynkowej (ang. *market stability reserve, MSR*) w ramach systemu EU ETS i jego wpływ na cel redukcyjny Unii Europejskiej.**

Po przyjęciu podejścia ogólnego, Polska zrewidowała swoje stanowisko, które obecnie jest nakierowane na uzyskanie ustępstw dla sektora energetycznego. Postulaty takie były przedstawiane na kolejnych posiedzeniach grup roboczych, rozmowach z KE, prezydencją maltańską oraz na posiedzeniach COREPER przygotowujących do trilogów. W trakcie trwania prezydencji maltańskiej odbył się jeden trilog, który miał charakter organizacyjny. Prace nad przedmiotowym dokumentem będą kontynuowane w drugiej połowie 2017 r.

Prezydencja maltańska kontynuowała prace w obszarze nieobjętym systemem EU ETS, czyli tzw. non-ETS – **projekt rozporządzenia w sprawie rocznych wiążących ograniczeń emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie w latach 2021-2030 na rzecz stabilnej unii energetycznej i w celu wywiązania się ze zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego, oraz zmieniającego rozporządzenie PE i Rady nr 525/2013 w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji mających znaczenie dla zmiany klimatu (tzw. *Effort Sharing Regulation- ESR*)**. Celem rozporządzenia ESR jest określenie zobowiązań państw członkowskich w zakresie redukcji emisji w sektorach non-ETS w okresie 2021-2030 i zastąpienie dotychczasowej decyzji w tym zakresie odnoszącej się do lat 2013-2020.

Polska wyraziła swoje stanowisko podczas prac WPE oraz w trzech kolejnych dokumentach:

- 19 stycznia 2017 r. strona polska przesłała do prezydencji maltańskiej **non-paper Polski w sprawie ESR** (zaakceptowany przez członków KSE 19 stycznia 2017 r.). Dokument przedstawia proponowane rozwiązania mające na celu wywiązanie się państw członkowskich ze zobowiązań w zakresie redukcji emisji w sektorach non-ETS w okresie 2021-2030. Pierwszym rozwiązaniem, zwiększającym również elastyczność w obszarze non-ETS, byłoby wykorzystanie rozwiązania znanego już m.in. z Protokołu z Kioto, a więc zastosowanie pewnego rodzaju rezerwy jednostek rocznych limitów emisji (jednostki AEA). Przeniesione dla danego państwa członkowskiego z okresu 2013-2020 jednostki AEA trafiałyby na celową rezerwę jednostek AEA dla tego państwa członkowskiego, z której mogłyby być one wykorzystywane przez to państwo członkowskie, jeżeli miałyby ono problemy z pokryciem swoich emisji w obszarze non-ETS w okresie 2021-2030, czyli liczba wykorzystanych jednostek z rezerwy byłaby ograniczona do wysokości deficytu. Innym rozwiązaniem byłoby ustanowienie punktu startowego do obliczania przydziałów jednostek AEA na poziomie jednej z opcji rozpatrywanych w „Analizie wpływu” (ang. *Impact Assessment*) do projektu rozporządzenia, a mianowicie na poziomie przydziału jednostek AEA w roku 2020, czyli limitu emisji w 2020 r. Polska oraz wiele innych państw członkowskich podczas trwających konsultacji na temat kształtu projektu rozporządzenia postulowały przyjęcie wariantu, w którym punktem wyjścia dla trajektorii zejścia do limitu w 2030 roku jest poziom przydziału jednostek

AEA w roku 2020. Podkreślano wielokrotnie, że wartość punktu startowego będąca średnią emisji za lata 2016-2018 oraz umiejscowienie go w 2020 r., są skrajnie niekorzystne dla państw członkowskich o niskim PKB, faworyzują natomiast państwa zamożne. Polska podnosiła ponadto, że takie podejście, polegające na wyznaczaniu trajektorii zejścia do celu w 2030 r. w oparciu o wielkość emisji w wybranych latach, wydaje się być nieefektywne środowiskowo, gdyż może tym samym promować wzrost emisji w tych latach, czy też zaniechania wysiłków redukcyjnych, w celu uzyskania lepszego punktu startowego.

- 13 kwietnia 2017 r. strona polska przesłała do prezydencji maltańskiej **non-paper Polski w sprawie podejścia rozliczania budżetowego w kontekście projektu rozporządzenia ESR** (zaakceptowany przez członków KSE 11 kwietnia 2017 r.). Dokument przedstawia podejście budżetowe projektu rozporządzenia, na podstawie którego można wyznaczyć budżet emisyjny dla całej UE w obszarze non-ETS na okres 2021-2030. RE przyjmując w październiku 2014 r. ramy europejskiej polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, przyjęła cel redukcji emisji przez UE zakładający ograniczenie wewnętrznych emisji gazów cieplarnianych do roku 2030 o co najmniej 40% w porównaniu z poziomem z roku 1990. UE przedłożyła swoją wstępną deklarację wkładu do nowego globalnego porozumienia klimatycznego (ang. *Intended Nationally Determined Contribution* (INDC)), który w momencie ratyfikacji Protokołu Paryskiego przez UE w październiku 2016 r., stał się pierwszym wkładem deklaracji działań UE w ramach nowego porozumienia (ang. *Nationally Determined Contribution* – NDC). NDC UE stanowi więc podstawowe zobowiązanie redukcyjne Unii w ramach Protokołu paryskiego. W związku z tym wyliczenie całkowitej redukcji w całej UE powinno być oparte właśnie o unijny NDC. Polska w swoim non-papercie oszacowała budżet AEA w oparciu o unijny NDC oraz budżet AEA w oparciu o projekt ESR. Zgodnie z tymi szacunkami różnica w tak wyznaczonych limitach wynosiła ok. 0,9 mld t. W związku z powyższym w opinii Polski podział zobowiązań przedstawiony w projekcie rozporządzenia jest niespójny z wielkością zgłoszonego na forum UNFCCC celu redukcyjnego w ramach NDC. Różnica ta świadczy o niepotrzebnym podnoszeniu ambicji wewnętrznych działań redukcyjnych UE do 2030 roku względem dotychczasowych ustaleń oraz istnieniu możliwości na bardziej elastyczne wywiązywanie się z nałożonych i zaproponowanych w projekcie rozporządzenia celów redukcyjnych dla poszczególnych państw członkowskich.
- 13 czerwca 2017 r. strona polska przesłała do prezydencji maltańskiej **non-paper Polski w sprawie dodatkowej rezerwy jednostek AEA (ang. *early action safety reserve*) w rozporządzeniu ESR dla państw członkowskich o wyjątkowych okolicznościach** (zaakceptowany przez członków KSE 13 czerwca 2017 r.). Dążąc do uzyskania kompromisu w odniesieniu do propozycji prezydencji maltańskiej w zakresie nowego artykułu 10a w projekcie rozporządzenia, Polska zaproponowała alternatywne zapisy o dodatkowej rezerwie dla państw członkowskich o wyjątkowych okolicznościach, która wynagradzałaby podjęcie wczesnych działań redukcyjnych przez te państwa. Alternatywna propozycja Polski pozostaje w zgodzie z głównymi zasadami, na których oparta była propozycja prezydencji maltańskiej, w tym m.in. zasadą integralności środowiskowej, a także zasadą zachowania ambicji unijnego celu 2030. Polska zaproponowała, aby dodatkowa rezerwa była dostępna dla państw UE o niższym dochodzie, celem wynagrodzenia ich wczesnych działań redukcyjnych przed rokiem 2020. Kompromisowe rozwiązanie Polski określa skalę dodatkowej rezerwy jednostek AEA na poziomie 230 milionów ekwiwalentu CO₂. Wartość 230 Mt nawiązuje do obliczeń KE, które odzwierciedlają obniżenie puli jednostek AEA na okres 2021-2030, poprzez modyfikacje do punktu startowego. Ta wartość była zaprezentowana w dokumencie prezydencji podczas spotkania WPE 11 maja 2017 r. Modyfikacja do punktu startowego zaprezentowana w tym dokumencie oznaczałaby zmianę do punktu startowego dla tych państw, których alokacje w roku 2021 byłyby (na podstawie bieżącej propozycji ESR) wyższe, niżeli ich cel w roku 2020. W takim wypadku, to wartość alokacji AEA w roku 2020 byłaby wykorzystywana jako punkt startowy. Wartości liczbowe w nim wykorzystane (razem z wartością 230 Mt) zostały oparte o dane wykorzystane w IA. Mając to na uwadze, propozycja dodatkowej rezerwy o wartości 230 Mt, powinna być rozpatrywana łącznie właśnie ze wspomnianą modyfikacją do ustanawiania punktu startowego. Z uwagi na fakt, iż maksymalny

pułap tej rezerwy został określony na poziomie 230 Mt, co koresponduje z pomniejszeniem budżetu UE na okres 2021-2030 poprzez modyfikację punktu startowego, nie powstaje ryzyko, że UE nie osiągnie założonego celu do roku 2030.

W ramach pakietu non-ETS prezydencja maltańska prowadziła także prace nad **projektem rozporządzenia w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych pochodzących z działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem (sektor LULUCF) do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniającego rozporządzenie nr 525/2013 w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji mających znaczenie dla zmiany klimatu**. Projekt rozporządzenia określa zobowiązania państw członkowskich w zakresie zasad rozliczania oraz zgodności informacji odnoszących się do sektora LULUCF, umożliwiającą realizację zobowiązania przedłożonego przez UE na forum Konwencji UNFCCC ws. zmian klimatu w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych na lata 2021–2030. W trakcie prac prowadzonych na forum WPE Polska zabiegała o odzwierciedlenie w projekcie rozporządzenia kluczowych postulatów Polski, które nie znalazły się w jego pierwotnej wersji, dotyczących m.in. umożliwienia zwiększonej elastyczności w transferze jednostek z sektora LULUCF do sektorów objętych projektem rozporządzenia ESR, włączenia salda emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z zarządzanych gruntów leśnych do rozliczania celu redukcyjnego dla sektorów objętych projektem ESR oraz nieustanawiania limitu rozliczeniowego na saldo emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z zarządzanych gruntów leśnych. Wątpliwości podnoszone przez Polskę dotyczyły ponadto ograniczenia mechanizmu zachęt do zwiększenia potencjału pochłaniania dla sektora LULUCF jedynie do innych niż gospodarka leśna elementów sektora LULUCF. Ponadto jednym z kluczowych zagadnień do dalszego przedyskutowania w ramach przyszłej prezydencji estońskiej jest metodyka ustanawiania poziomu odniesienia dla zarządzanych gruntów leśnych. Nie ma jeszcze wspólnie wypracowanego rozwiązania dla tak ważnej kwestii. Obecnie pojawiło się kilka pomysłów, również od państw członkowskich, w jaki sposób należy ten poziom odniesienia ustanowić i wymagają one dalszej dyskusji. Polska będzie dalej zabiegać o wypracowanie takiej metodyki rozliczeniowej, aby lasy które fizycznie pochłaniają dwutlenek węgla, nie były rozliczane przy użyciu debetów jako emitent.

W związku z powyższym Polska podjęła starania na forum unijnym mające na celu wypracowanie takich zapisów, które w pełniejszym zakresie realizowałyby jej kluczowe postulaty. Prace nad projektem będą kontynuowane przez prezydencję estońską.

Należy podkreślić, iż Polska w odniesieniu do ww. projektów rozporządzeń (pakiet non-ETS) zgłosiła wniosek dotyczący głosowania większością kwalifikowaną, zgodnie z art. 3 ust 3 *Protokołu nr 36 w sprawie postanowień przejściowych* do Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Prezydencja maltańska przypisała również duże znaczenie sprawom adaptacji do zmian klimatu. Kwestie te były tematem nieformalnej Rady ENVI, która odbyła się 25-26 kwietnia w Valletcie. W tym kontekście Polska wpisała się w priorytety prezydencji maltańskiej m.in. przedstawiając na forum Rady ENVI 19 czerwca 2017 r. informacje na temat realizowanego przez Ministerstwo Środowiska projektu **Opracowanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców** i adaptacja do zmiany klimatu w obszarach miejskich.

Miasta są szczególnie podatne na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu i w nich koncentrują się najpilniejsze wyzwania w tym zakresie. W polskich miastach mieszka około 23,3 mln osób, co stanowi ponad 60% populacji kraju. Skala problemu jest więc olbrzymia i dotyka wielu ludzi. W celu zaangażowania miast i samorządów w politykę klimatyczną Rząd Polski wspiera władze lokalne w opracowaniu dokumentów odpowiadających na zagrożenia klimatyczne, tj. **miejskie plany adaptacji**. Wsparcie realizowane jest w ramach uruchomionego przez Ministerstwo Środowiska projektu, w którym na zasadzie partnerstwa uczestniczą 44 polskie miasta (w tym 37 miast powyżej 100 tys. mieszkańców). Biorąc pod uwagę skalę przedsięwzięcia, liczbę partnerów, a także wykorzystanie jednolitej metodyki, należy uznać, że projekt ten jest unikalny w skali europejskiej.

Głównym celem projektu jest ocena wrażliwości i podatności miast na zmiany klimatu, a także zaplanowanie priorytetowych działań adaptacyjnych, adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń indywidualnie dla każdego z miast. Zastosowanie wspólnej metodyki pozwoli na współpracę na etapie wdrażania planów oraz wymianę informacji i doświadczeń, również w odniesieniu do mniejszych miast i terenów nieurbanizowanych. Efektem opracowania i przyjęcia miejskich planów adaptacji powstałych w ramach projektu będą konkretne przedsięwzięcia adaptacyjne, które poprawią bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców. Wdrożenie spójnego podejścia na poziomie europejskim w obszarze adaptacji do zmian klimatu jest niezbędne w kontekście stymulowania skutecznych działań w poszczególnych państwach członkowskich UE. **Powyższy projekt może mieć charakter demonstracyjny, a jego główne założenia, w szczególności metodyka oraz zasady współpracy pomiędzy rządem a samorządami, mogą być wykorzystane w innych krajach członkowskich UE.** Ministerstwo Środowiska jest gotowe do współpracy i wymiany dobrych praktyk w tym zakresie.

3.3. Zrównoważona polityka migracyjna i azylowa

3.3.1. Migracje

3.3.1.1. Kryzys migracyjny i kwestia ochrony granic

Obserwowany od 2015 r. kryzys migracyjny obejmuje zarówno przemieszczenia uchodźców uciekających przed wojną i prześladowaniem, jak i migrantów ekonomicznych poszukujących lepszych warunków bytowych. Bez względu na przyczynę migracji, wszyscy migranci podlegają takim samym zagrożeniom, m.in. wyzyskowi ze strony przemytników i handlarzy ludźmi, którzy wykorzystują ich trudne położenie. Mieszany charakter przepływów migracyjnych stanowi przede wszystkim o trudności w radzeniu sobie przez UE z kryzysem migracyjnym.

W pierwszej połowie 2017 r. tematyka migracyjna nadal stanowiła główną oś debaty na forum UE. Kwestie migracyjne były w ostatnim półroczu przedmiotem kilkakrotnych obrad zarówno RE, jak i Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA). Presja w rejonie Adriatyku pozostaje niezmiennie na bardzo wysokim poziomie. Dodatkowo, w dyskusjach o dynamice na szlakach migracyjnych, Polska wskazywała na presję migracyjną na swoją wschodnią granicę, stanowiącą granicę zewnętrzną UE.

Polska negatywnie ocenia nieustanne dążenie KE do wprowadzenia mechanizmu alokacji o obligatoryjnym charakterze, forsowane pomimo niskiego stopnia realizacji decyzji relokacyjnych z 2015 r. (do początku czerwca 2017 r. relokowano 20,896 osób). Polska konsekwentnie podkreślała zdecydowany sprzeciw w odniesieniu do proponowanych w dalszym ciągu obowiązkowych i automatycznych działań relokacyjnych, wskazując jednocześnie możliwość zaakceptowania proponowanych rozwiązań pod bezwzględny warunkiem każdorazowego podejmowania decyzji o uruchomieniu mechanizmu przez RE wyrażoną w drodze konsensusu i w ramach dobrowolnego udziału państw członkowskich w tym instrumencie.

W odniesieniu do podejmowanej przez prezydencję maltańską próby znalezienia kompromisu w zakresie idei elastycznej i efektywnej solidarności, Polska konsekwentnie przeciwstawiała się próbom narzucenia obowiązkowych i automatycznych mechanizmów redystrybucyjnych, proponując stworzenie koszyka wsparcia o możliwie najszerszym wachlarzu form zaangażowania. Wdrażając w praktyce zasadę solidarności na poziomie europejskim, Polska aktywnie angażowała się na rzecz wsparcia unijnych partnerów, delegując ekspertów z właściwych merytorycznie służb. Polska podkreślała również konieczność podjęcia współpracy w obszarach takich jak wzmocnienie ochrony granic, zwiększenie efektywności polityki powrotowej oraz współpraca z państwami trzecimi.

Dyskusje inicjowane przez prezydencję maltańską dotyczyły również potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE oraz sprawnego funkcjonowania strefy Schengen. W kwietniu weszły w życie przepisy zmieniające Kodeks Graniczny Schengen, nakładające obowiązek przeprowadzania na granicach zewnętrznych UE wobec wszystkich podróżnych systematycznych kontroli bezpieczeństwa z użyciem odpowiednich baz danych.

W tym aspekcie prezydencja położyła nacisk na przeprowadzenie pierwszego czytania dotyczącego pakietu legislacyjnego odnośnie do ustanowienia i korzystania z Systemu Informacyjnego Schengen, którego celem jest zwiększenie efektywności tego instrumentu. Z dużą intensywnością kontynuowano także prace w odniesieniu do nowych, unijnych systemów informacyjnych – na etapie trilogów dyskutowano system EES, jak również przyznano mandat prezydencji do zainicjowania w imieniu Rady negocjacji z PE w odniesieniu do systemu ETIAS. Oba wyżej wymienione przyszłe narzędzia informatyczne pozwolą na wypełnienie luki informacyjnej wobec podróżujących do EU cudzoziemców, zarówno zobowiązanych do posiadania wizy, jak i zwolnionych z tego wymogu.

W kontekście zwiększenia skuteczności i efektywności polityki powrotowej, przedstawiony przez KE odnowiony plan działania na rzecz powrotów oraz rekomendacje w zakresie stosowania przepisów tzw. dyrektywy powrotowej były tematem dyskusji zarówno na forum roboczym, jak i politycznym. Prezydencja maltańska przeprowadziła analizę możliwości wzmocnienia efektywności polityki powrotowej w kontekście prowadzenia polityki wizowej, czego rezultatem było przyjęcie konkluzji Rady w sprawie intensyfikacji powrotów i readmisji osób przebywających nielegalnie. W ramach przyjętych konkluzji, Rada podkreśliła m.in. wagę prawnego powiązania readmisji i wiz w kodeksie wizowym oraz poprawy koordynacji działań w ramach polityki powrotowej i polityki wizowej, by usprawnić współpracę z państwami trzecimi w zakresie powrotów i readmisji. Jednocześnie przeprowadzona została analiza stanu wdrażania rekomendacji w sprawie stosowania dyrektywy powrotowej przedstawiona przez KE.

W odpowiedzi na postulaty maltańskiej prezydencji Polska wielokrotnie wyrażała poparcie dla bezpośredniego oddziaływania na pierwotne przyczyny migracji poprzez rozwój współpracy z państwami trzecimi, współpracę rozwojową oraz wsparcie rozwoju systemów azytowych w państwach tranzytu. Kierując się przekonaniem, że pomoc udzielana w regionie dotkniętym konfliktem pozwala na najkorzystniejsze i najbardziej efektywne okazywanie wsparcia, przy jednoczesnym zachowaniu kontaktu z obszarem bliskim kulturowo uchodźcom, Polska wyraziła poparcie dla przyjęcia i realizacji Deklaracji Maltańskiej przyjętej podczas szczytu 3 lutego 2017 r., a także realizacji innych działań operacyjnych w obszarze zewnętrznych aspektów migracji, tj. Ram Partnerstwa (tzw. kompaktów migracyjnych) z wybranymi państwami pochodzenia i tranzytu z Afryki i Azji (priorytetowo z Etiopią, Mali, Nigrem, Nigerią i Senegalem), a także wdrażania przyjętego w listopadzie 2015 r. Wspólnego Planu Działania z Valletty. Polska opowiadała się również za objęciem podejściem Ram Współpracy innych państw poza priorytetowymi partnerami oraz popierała zakończenie prac w Radzie nad rozporządzeniem pozwalającym na szybkie uruchomienie Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych skierowanego m.in. dla wsparcia państw pochodzenia i tranzytu migrantów.

Uwaga prezydencji kierowała się przede wszystkim na realizację Deklaracji Maltańskiej dotyczącej przede wszystkim działań na szlaku śródziemnomorskim, w tym zwłaszcza przez zdestabilizowaną Libię do Włoch. Podkreśla ona konieczność: zapewnienia skutecznej kontroli nad granicami zewnętrznymi, zatrzymania nielegalnej migracji, zacieśnienia współpracy z Libią i stabilizacji tego kraju, dalszego wdrażania porozumienia UE-Turcja i wsparcia państw na szlaku zachodniobałkańskim. Priorytet nadano działaniom wobec Libii: szkolenia i sprzęt dla straży przybrzeżnej; zwalczanie siatek przemytniczych; zwiększenie zdolności Libii do przyjmowania imigrantów; wsparcie państw członkowskich (Włochy) bezpośrednio współpracujących z Libią. Maltańska prezydencja wskazała na konieczność podjęcia następujących działań: wzmocnienie libijskiej straży granicznej poprzez szkolenia prowadzone przez misje WPBiO przede wszystkim operację EUNAVFORMED Sophia i EUBAM Libya, wyposażenie w sprzęt (dostarczany przede

wszystkim przez Włochy); niszczenie biznesowego modelu przemysłnictwa; wspieranie rozwoju społeczności lokalnych w Libii; wzmocnienie zdolności recepcyjnych w Libii; wspieranie IOM w realizacji dobrowolnych powrotów z Libii; nasilenie kampanii informacyjnych skierowanych do migrantów w Libii; pomaganie w zmniejszaniu presji na granicach lądowych Libii i wszystkich sąsiadów Libii; śledzenie alternatywnych tras migracyjnych; kontynuacja wysiłków poszczególnych państw członkowskich (Włochy) bezpośrednio zaangażowanych w Libii.

Popierając politycznie powyższe działania skatalogowane przez prezydencję, Polska podkreślała konieczność zachowania realizmu i pragmatyzmu wobec działań UE w Libii, gdzie sytuacja bezpieczeństwa pozostawała niezwykle trudna i uniemożliwiła realizację wszystkim założeń.

3.3.1.2. *Terroryzm*

Rozwój współpracy unijnej w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE, w tym w zakresie zapobiegania i zwalczania terroryzmu, a także poważnej i zorganizowanej przestępczości, był zgodnie z oczekiwaniami Polski traktowany jako jeden z głównych priorytetów podczas prezydencji maltańskiej.

Polska podejmowała działania na rzecz ugruntowania na forum UE przekonania o potrzebie rozpatrywania kryzysu migracyjnego również w kategoriach zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Zgodnie z oczekiwaniami Polski, w pierwszej połowie 2017 r. państwa członkowskie oraz instytucje i agencje UE w większym stopniu odnosiły się do powiązań pomiędzy kryzysem migracyjnym oraz terroryzmem i przestępczością.

Podczas pierwszej Rady JHA zorganizowanej przez prezydencję maltańską, jednym z głównych poruszanych zagadnień były kwestie dotyczące powracających zagranicznych bojowników (ang. *foreign terrorist fighters* – FFF) i ich powiązań ze zjawiskiem nielegalnej migracji. Dyskusję w tym zakresie kontynuowano podczas prac na forum grupy G15, do której należy również Polska. W ostatnim półroczu zarówno na szczeblu eksperckim, jak i ministerialnym poruszono zagadnienia przeciwdziałania radykalizacji, odnosząc się w szczególności do unijnej Sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji (ang. *Radicalization Awareness Network* – RAN) i możliwościach usprawnienia jej działania.

Przedmiotem prac podczas prezydencji maltańskiej jako jeden z priorytetów Rady była również kwestia wzmocnienia wymiany informacji w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. Tematem obrad ministrów w maju 2017 r. była współpraca pomiędzy WSiSW a WPBiO w obszarze zwalczania terroryzmu ze szczególnym naciskiem na wymianę informacji i współpracę agencji UE.

Polska konsekwentnie sygnalizowała na forum UE konieczność wzmocnienia unijnej architektury wymiany informacji w celu zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Działania w tym zakresie realizowane były w ramach organizowanych spotkań grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. systemów informacyjnych i interoperacyjności (HLEG), zakończonych przyjęciem obszernego raportu z rekomendacjami w maju 2017 r. W oparciu o rezultaty prac HLEG Rada JHA w swych konkluzjach przyjęła następnie dalszy harmonogram prac na rzecz interoperacyjności, zakładając także podjęcie dyskusji nad konkretnymi rozwiązaniami legislacyjnymi. Polska przykładła dużą wagę do dyskusji w tym zakresie, angażując szerokie grono właściwych kompetencyjnie instytucji krajowych oraz biorąc aktywnie udział w decydowaniu o kierunkach przyjmowanych rozwiązań i dalszych działań.

Warto także odnotować, iż podczas Rady JHA w maju 2017 r. ministrowie obrony i ministrowie spraw wewnętrznych skupili się wspólnie na poprawie współpracy i wymianie informacji między strukturami wojskowymi i organami egzekwowania prawa. Polska stała na stanowisku, że powinniśmy rozwijać te zdolności wojskowe i zasoby służb cywilnych państw członkowskich, które zwiększą zakres naszego bezpieczeństwa i wspomogą odporność naszych partnerów i sąsiadów.

Ponadto Polska aktywnie wspierała prezydencję maltańską w wysiłkach na rzecz wypracowania kompromisu w odniesieniu do nowych priorytetów UE dotyczących przestępczości na lata 2018-21

oraz poparła przyjęcie konkluzji w sprawie ustanowienia priorytetów w sprawie zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości w następnym Cyklu Polityki Bezpieczeństwa UE.

W zakresie działań legislacyjnych powiązanych z reakcją na zagrożenia terrorystyczne, wskazać należy na sfinalizowanie podczas prezydencji maltańskiej szczególnie złożonych prac legislacyjnych nad przyjęciem dyrektywy dotyczącej kontroli obrotu bronią palną i amunicją. Polska była przeciwna przyjęciu jej w takim kształcie, ze względu na jej niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo obywateli. Istotne jest również przyjęcie 28 kwietnia 2017 r. decyzji wykonawczej KE w sprawie wspólnych protokołów i formatów danych, z których mają korzystać przewoźnicy lotniczy podczas przekazywania danych dotyczących przelotu pasażera jednostkom do spraw informacji o pasażerach. Stanowi to ważny krok na drodze do ustanowienia unijnego systemu przetwarzania danych pasażerów lotniczych na podstawie dyrektywy 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania.

Polska skorzystała również z możliwości włączenia się do prowadzonej przez KE kompleksowej oceny unijnej polityki bezpieczeństwa, przekazując obszerne stanowisko obejmujące ocenę przydatności dostępnych mechanizmów współpracy, jak również identyfikację preferowanych kierunków rozwoju polityki unijnej w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego UE.

3.3.1.3 Wspólny Europejski System Azylowy

W odniesieniu do przedstawionych przez KE w 2016 r. dokumentów w ramach reformy WESA kontynuowano prace w tym zakresie.

Wśród przedstawionych propozycji w dalszym ciągu najbardziej kontrowersyjnym elementem jest projekt zmiany tzw. rozporządzenia dublińskiego, zakładający m.in. ustanowienie w skali całej UE obligatoryjnego i automatycznego mechanizmu alokacji osób wnioskujących o ochronę międzynarodową w przypadku wysokiego napływu, któremu Polska konsekwentnie się sprzeciwia. Ze względu na powiązania między aktami prawnymi składającymi się na WESA prezydencja maltańska prowadziła prace w ramach podejścia tematycznego: (i) ograniczenie nadużyć oraz ruchów wtórnych, (ii) kwestie społeczno-ekonomiczne jak edukacja, zatrudnienie, opieka zdrowotna oraz pomoc społeczna, a także (iii) gwarancje dla osób o specjalnych potrzebach (m.in. małoletnich bez opieki).

W odniesieniu do prac w zakresie ustanowienia Agencji UE ds. Azylu, Polska wyrażała jednoznacznie negatywne zdanie odnośnie przyznania nowej Agencji uprawnień w odniesieniu do możliwości podejmowania przez nią interwencji z własnej inicjatywy na terytorium państwa członkowskiego bez zgody tego państwa, a także działań kontrolno-nadzorczych nowej Agencji. Dodatkowo, z uwagi na kategoryczny sprzeciw w zakresie wprowadzenia mechanizmu alokacji zaproponowanego w rozporządzeniu dublińskim, Polska wskazywała na sprzeciw w zakresie nałożenia na Agencję działań operacyjnych i zarządzających powyższym mechanizmem.

W odniesieniu do prac w zakresie pozostałych aktów w ramach reformy WESA, Polska z zadowoleniem odnotowała te propozycje, które zmierzają do wzmocnienia sankcji wobec migrantów, ograniczenia ruchów wtórnych oraz uszczelnienia procedur azylowych, sprzeciwiając się wszelkim obowiązkom nakładanym na państwa członkowskie, które mogłyby stanowić nadmierną ingerencję w kompetencje krajowe. Przykładem tego było poparcie przez Polskę kompromisowego brzmienia projektu zmian legislacyjnych w odniesieniu do systemu EURODAC.

W odniesieniu do propozycji ustanowienia unijnych ram przesiedleń, Polska nie zgłaszała sprzeciwu dla stworzenia jednolitej procedury w tym zakresie, jednak pod warunkiem ostatecznego uregulowania dobrowolnego udziału państw członkowskich w zaproponowanych działaniach. W toku prowadzonych prac w ostatnim półroczu zostało to zagwarantowane w obecnie omawianej wersji projektu.

3.3.2 Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna (w tym w kontekście kryzysu migracyjnego)

W okresie sprawowania przewodnictwa w Radzie UE przez Maltę przedstawiciele Polski brali aktywny udział w pracach grupy roboczej Rady ds. współpracy na rzecz rozwoju (CODEV). Najważniejszym tematem prac grupy był **projekt Europejskiego Konsensu na rzecz rozwoju: Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość**. Przedstawiciele Polski w trakcie negocjacji dokumentu podkreślali przede wszystkim potrzebę zachowania równowagi geograficznej kierunków współpracy rozwojowej UE (w tym współpracy z państwami Partnerstwa Wschodniego). Polska zwracała również szczególną uwagę na powiązanie polityki współpracy rozwojowej UE z kryzysem migracyjnym i ukierunkowaniem jej działań na ograniczanie przyczyn migracji. Nowy Europejski Konsensus na rzecz rozwoju został przyjęty 7 czerwca 2017 r. w formie wspólnej deklaracji Rady, KE i PE. Celem nowego Konsensu jest zapewnienie ram dla wspólnego podejścia UE i państw członkowskich do polityki rozwojowej i współpracy z krajami rozwijającymi się. Jest wspólnym planem działania UE i jej państw członkowskich na rzecz likwidacji ubóstwa i osiągnięcia trwałego globalnego rozwoju. Konsensus jest również odpowiedzią, w kontekście pomocy rozwojowej, na przyjętą w 2015 roku Agendę Zrównoważonego Rozwoju 2030. Pod przewodnictwem maltańskim Rada przyjęła również konkluzje ws. Współzależności między pomocą humanitarną a współpracą rozwojową oraz współpracy UE z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w stosunkach zewnętrznych.

W zakresie pomocy rozwojowej wobec krajów Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), dyskusje w grupie roboczej Rady ds. AKP koncentrowały się nadal wokół przyszłego kształtu relacji UE-AKP w związku z wygaśnięciem na początku 2020 r. **Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisanej w Kotonu 23 czerwca 2000 r.**, zwanej Umową z Kotonu (UzK). Polska brała aktywny udział w tej dyskusji i przede wszystkim podkreślała poważne wątpliwości co do rzeczywistej skuteczności UzK. Wskazywała także, że należy poważnie zastanowić się nad zasadnością utrzymania obecnej formy współpracy z krajami AKP, zwłaszcza z punktu widzenia interesów UE oraz zapewnienia wspólnym działaniom wystarczającej elastyczności. W opinii Polski, prawnie wiążąca UzK nie przyniosła oczekiwanych efektów z uwagi na brak implementacji części jej postanowień przez stronę AKP. Stąd też potrzeba nowego, bardziej zróżnicowanego podejścia, dopasowanego do potrzeb poszczególnych regionów, jak również priorytetów i interesów UE i jej państw członkowskich. Polska postulowała, aby w refleksji nad przyszłym kształtem współpracy UE-AKP rozważyć różne modele współpracy, bez przedwczesnego ograniczania dyskusji do trzech opcji wskazywanych przez KE. Powinny również zostać przeanalizowane i rozważone inne możliwości i wypracowane rozwiązanie, które przyniesie rzeczywistą wartość dodaną oraz będzie najlepiej służyć zarówno interesom UE i jej państw członkowskich, jak i krajów partnerskich.

W obszarze realizacji polityki humanitarnej na forum UE przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej Rady ds. pomocy humanitarnej i pomocy żywnościowej (COHAFA). Obszar priorytetowy prezydencji maltańskiej stanowił w głównej mierze kontynuację tematów realizowanych przez poprzednie prezydencje w ramach tria prezydencji: Królestwa Niderlandów, Słowacji oraz Malty. Tematem dominującym był proces sprawozdawczy z realizacji zobowiązań państw członkowskich oraz KE po **Światowym Szczycie Humanitarnym**, który miał miejsce w maju 2016 r. W rezultacie Polska oraz pozostałe państwa członkowskie i KE umieściły w pierwszym półroczu 2017 r. na specjalnie dedykowanej platformie informacje sprawozdawcze dot. stanu realizacji podjętych zobowiązań za okres do grudnia 2016 r.

Kolejnym zagadnieniem dominującymi w tematyce europejskiej pomocy humanitarnej pod przewodnictwem prezydencji maltańskiej była dyskusja nt. spójnego i skutecznego uzupełniania działań z zakresu pomocy humanitarnej i rozwojowej (ang. *humanitarian-development nexus*) z uwzględnieniem różnorodnych aspektów, tj.: obszarów geograficznych i rodzajów kryzysów, budowania odporności osób poszkodowanych oraz funkcjonowania unijnych instrumentów

finansowych, w tym funduszy powierniczych. Ponadto tematami przewijającymi się w dyskusjach państw członkowskich koordynowanych przez Maltę były wymuszone i przedłużające się przesiedlenia oraz kwestia bezpieczeństwa i dostępu pomocy humanitarnej w regionach trudno dostępnych ze względów bezpieczeństwa.

W ramach prac grupy COHAFA uzgodniono projekt priorytetów humanitarnych omawianych podczas 72. Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przyjęto wspólne komunikaty ws. sytuacji humanitarnej w Strefie C, sytuacji humanitarnej w Mjanmie, sytuacji humanitarnej w Jemenie oraz ws. kryzysu w obozach uchodźców Sahrawi.

Należy podkreślić, że podczas prezydencji maltańskiej odbyło się pierwsze spotkanie dyrektorów generalnych państw członkowskich UE odpowiedzialnych za pomoc humanitarną 6 kwietnia 2017 r. w Brukseli. Wśród omawianych tematów znalazły się: dominujące kryzysy humanitarne w 2017 r.; efektywność pomocy humanitarnej w kontekście deklaracji Grand Bargain; Unijny Mechanizm Ochrony Ludności; budowanie odporności w kontekście susz w regionie Sahelu i Rogu Afryki.

W okresie prezydencji maltańskiej przedstawiciele Polski brali aktywny udział w posiedzeniach Rady Funduszu Powierniczego w odpowiedzi na Kryzys Syryjski (MADAD), Komitetu Sterującego Unijnego Instrumentu na rzecz Uchodźców w Turcji (tzw. Instrumentu Tureckiego) oraz Europejskiego Funduszu Powierniczego na rzecz Afryki.

3.4. Globalnie zaangażowana Europa

3.4.1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa

3.4.1.1. Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Podczas prezydencji maltańskiej zintensyfikowano prace w trzech obszarach dotyczących kwestii unijnego bezpieczeństwa i obrony:

- wdrażanie Globalnej Strategii UE w obszarze bezpieczeństwa i obrony (szersza informacja w pkt 3.4.1.2)
- wdrażanie Europejskiego Planu Działań w Sektorze Obrony (ang. *European Defence Action Plan*, EDAP) na podstawie **komunikatu KE „Uruchomienie Europejskiego Funduszu Obrony”** (ang. *European Defence Fund*, EDF) z 7 czerwca 2017 r. Celem funduszu będzie uzupełnienie i wsparcie krajowych inwestycji badawczych w dziedzinie obrony, rozwój prototypów oraz zakup sprzętu wojskowego i technologii, poprawa koordynacji i zachęcenie do zwiększania wydatków na obronność w UE.

Z EDF wspierane będą:

- wspólne badania naukowe w dziedzinie obrony, czyli tzw. okno badawcze. W pierwszej kolejności dofinansowanie uzyskują projekty wpisujące się w założenia tzw. działania przygotowawczego w zakresie badań obronnych (ang. *Preparatory action on defence research*, PADR), powołanego na bazie istniejących przepisów i funduszy znajdujących się w dyspozycji KE. PADR ma być realizowane w latach 2017-2019. Łącznie na program przewidziano kwotę 90 mln euro;
- wspólny rozwój zdolności obronnych, czyli tzw. okno zdolnościowe. Z budżetu UE będą współfinansowane koszty przedsięwzięć realizowanych przez państwa członkowskie oraz praktycznie wspierana współpraca państw członkowskich. Ustanowiony zostanie europejski program rozwoju przemysłu obronnego (ang. *European Defence Industrial Development Programme*) dofinansowywany z budżetu UE (do 20% – programy rozwoju sprzętu wojskowego mają być realizowane przez co najmniej 3 podmioty z 2 państw członkowskich). KE proponuje budżet programu ok. 500 mln euro w latach 2019-20.

Część budżetu programu będzie przeznaczona na projekty związane z transgranicznym uczestnictwem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz tzw. przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji (ang. *mid-caps*);

- rozwój współpracy UE-NATO. Zgodnie z deklaracją podpisaną 8 lipca 2016 r. na marginesie szczytu NATO w Warszawie Rada ds. Zagranicznych (FAC) przyjęła na posiedzeniu 19 czerwca 2017 r. raport o postępach we wdrożeniu 42 propozycji rozszerzenia współpracy UE-NATO³, odnotowujący: (i) rozwijanie współpracy w zakresie zagrożeń hybrydowych; (ii) współpracę operacyjną EUNAVFOR *Med Sophia* z natowską *Sea Guardian* na Morzu Śródziemnym (iii) wymianę informacji nt. sposobów przeciwdziałania zagrożeniom cybernetycznym; (iv) działania na rzecz większej harmonizacji planowania obronnego; (v) rozpoczęcie dyskusji nt. przemysłowych aspektów rozwoju zdolności; (vi) kontynuacji przygotowań do skoordynowanych ćwiczeń tzw. PACE-17 w oparciu o natowskie ćwiczenia CMX 17 oraz plany przeprowadzenia podobnych ćwiczeń w 2018 r.; (vii) planowane skoordynowane wsparcie dla partnerów: Bośni i Hercegowiny, Mołdawii i Tunezji oraz (viii) rozwój dialogu politycznego, w tym stałą praktykę zapraszania przedstawicieli obu organizacji na spotkania ministerialne.

Polska była zaangażowana w dyskusje na wszystkich formach UE, na których podejmowane były powyższe zagadnienia, dbając o ich uzgadnianie w konkluzjach przyjmowanych przez ministrów i szefów państw i rządów.

W sprawie EDAP i EDF podkreślaliśmy potrzebę **zrównoważonego rozwoju Europejskiej Bazy Technologiczno-Przemysłowej Sektora Obronnego** (ang. *European Defence Technological and Industrial Base*, EDTIB). Wskazywaliśmy, że EDAP i EDF powinny służyć pluralistycznemu charakterowi EDTIB, a nie dalszej „konsolidacji” sektora obronnego i monopolizacji rynku obronnego przez największych producentów sprzętu i uzbrojenia wojskowego w UE. Podkreślaliśmy potrzebę uwzględnienia w toczących się pracach specyfiki tzw. przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji. Kwestie te z inicjatywy Polski zostały uwzględnione w konkluzjach RE, która odbyła się 22-23 czerwca 2017 r.

Podkreślaliśmy konieczność **zachowania więzi transatlantycznej** oraz takiego rozwoju nowych inicjatyw dotyczących obronności w ramach UE, by prowadziły one jednocześnie do wzmocnienia NATO. Popieraliśmy realizację warszawskiej deklaracji o współpracy UE-NATO, wskazując na konieczność dalszych postępów w zakresie: **cyberobrony, wzmocnienia odporności państw trzecich, w tym partnerów wschodnich, na zagrożenia hybrydowe oraz współpracy wywiadowczej na rzecz poprawy świadomości sytuacyjnej**. Wskazywaliśmy na potencjał rozwijania nowych inicjatyw w zakresie rozwoju zdolności i przemysłu obronnego państw UE i NATO w kontekście prac nad EDAP i EDF, zaznaczając jednocześnie wymóg komplementarności unijnych inicjatyw z sojuszniczym procesem rozwoju zdolności obronnych.

Polska utrzymała na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w wojskowych operacjach i misjach w ramach WPBiO tj. w operacji EUFOR *Althea* w Bośni i Hercegowinie (do 50 żołnierzy i pracowników wojska), w operacji EUNAVFOR *Atalanta* u wybrzeży Somalii (do 2 żołnierzy), w operacji EUNAVFOR *Med/Sophia* na Morzu Śródziemnym (1 żołnierz) oraz w misji EUTM RCA w Republice Środkowoafrykańskiej (do 2 żołnierzy).

3.4.1.2. Globalna Strategia UE

W trakcie prezydencji maltańskiej kontynuowano proces wdrażania Strategii Globalnej UE (ang. *EU Global Strategy*, EUGS), przy czym prace wdrożeniowe w obszarze bezpieczeństwa i obrony, jednym z pięciu obszarów priorytetowych EUGS, były najbardziej zaawansowane. Począwszy od stycznia 2017 r. Wysoka Przedstawiciel (WP) Federica Mogherini sukcesywnie przedkładała państwom członkowskim projekty propozycji działań, które następnie były dyskutowane na forum

³ Raport o identycznej treści ma być równoległe przyjęty przez Radę Północnoatlantycką NATO.

grup roboczych. Zgodnie z postanowieniami RE z grudnia 2016 r. na posiedzeniu RE 9-10 marca 2017 r. został przedstawiony raport z dotychczasowych prac wdrożeniowych w oparciu o konkluzje FAC z 6 marca 2017 r. Konkluzje uzgodnione przez ministrów spraw zagranicznych i obrony narodowej państw członkowskich odnosiły się m. in. do: (i) utworzenia mechanizmu corocznego skoordynowanego przeglądu obronnego w ramach UE (ang. *Coordinated Annual Review on Defence*, CARD); (ii) reformy struktur planowania i dowodzenia unijnymi misjami wojskowymi o charakterze nie-wykonawczym – dot. utworzenia specjalnej komórki w ramach Sztabu Wojskowego UE (ang. *Military Planning and Conduct Capability*, MPCC), (iii) zlecenia prac nad zasadami stałej współpracy strukturalnej (ang. *Permanent Structured Cooperation*, PESCO), (iv) zdolności cywilnych oraz (v) Grup Bojowych UE. Jednocześnie 15 czerwca 2017 r. WP Mogherini przekazała państwom członkowskich pierwszy całościowy raport nt. stanu wdrażania EUGS, który został przedstawiony podczas czerwcowych posiedzeń FAC oraz RE. Dokument koncentruje się na trzech priorytetowych celach EUGS wskazanych w konkluzjach FAC z października 2016 r., tj. kwestii odporności, zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów oraz bezpieczeństwa i obrony, jak również na wybranych działaniach przekrojowych, w tym powiązaniu między wymiarem wewnętrznym i zewnętrznym polityk UE, dyplomacji publicznej oraz dostosowaniu istniejących strategii geograficznych i tematycznych do potrzeb implementacji EUGS. Przygotowaniu obrad RE służyły posiedzenia FAC 15 i 18 maja 2017 r. oraz 19 czerwca 2017 r., których konkluzje odzwierciedlają dalszy postęp w pracach implementacyjnych, m.in. w odniesieniu do współpracy z partnerami trzecimi oraz inicjatywy tworzenia zdolności w obszarze bezpieczeństwa i rozwoju.

Polska prezentowała aktywne i konstruktywne, a zarazem asertywne stanowisko w trakcie prac implementacyjnych EUGS w obszarze bezpieczeństwa i obrony toczących się podczas prezydencji maltańskiej. Polska postulowała zachowanie zasady inkluzywności i otwartości w procesie dyskusji nt. PESCO; zachowanie dobrowolnego charakteru mechanizmu przeglądu obronnego CARD oraz zachowanie komplementarności działań wewnętrznych UE z działaniami NATO. Wszystkie postulaty Polski zostały przyjęte, co znalazło odzwierciedlenie w konkluzjach FAC 18 maja 2017 r.

7 czerwca 2017 r. WP Mogherini przedstawiła **komunikat dot. odporności** – dokument przygotowany przez ESDZ i KE w konsultacji z państwami członkowskimi. Podczas nieformalnych posiedzeń grup eksperckich dot. przygotowania komunikatu Polska prezentowała aktywne stanowisko. Opowiadaliśmy się za położeniem nacisku na wzmacnianie odporności bezpośredniego sąsiedztwa UE, w tym zwłaszcza państw Partnerstwa Wschodniego oraz nadanie priorytetu kwestiom bezpieczeństwa. Dążąc do pełnego zaangażowania państw członkowskich w przygotowanie komunikatu i uwzględnienia naszych postulatów Polska przyłączyła się też do dokumentu roboczego przygotowanego przez Litwę nt. odporności w sąsiedztwie UE.

Podczas prezydencji maltańskiej Polska uczestniczyła w pracach nad wdrożeniem Europejskiego Planu Działań w Sektorze Obrony EDAP, opublikowanego przez KE 30 listopada 2016 r. Podczas prac grup roboczych właściwe instytucje RP (MON, MR, MSZ) prezentowały skoordynowane stanowisko, podkreślające: (i) potrzebę niedublowania istniejących instytucji, m.in. NATO i Europejskiej Agencji Obrony (EDA), w działaniach na rzecz realizacji projektów badawczych i produkcyjnych w obronności; (ii) oczekiwanie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów o średniej kapitalizacji z sektora obronnego; (iii) potrzebę wskazywania precyzyjnie na wartość dodaną, wynikającą z realizowania programów na szczeblu ponadnarodowym; oraz (iv) konieczność uwzględniania interesów wszystkich państw UE i idei zrównoważonego rozwoju przemysłowego.

Polska uczestniczyła także w pracach roboczych nad dokumentami KE w zakresie bezpieczeństwa i obrony. 7 czerwca 2017 r. KE przedstawiła propozycję legislacyjną w sprawie programu rozwoju przemysłu obronnego oraz komunikat w sprawie Europejskiego Funduszu Obronnego (ang. *European Defence Fund*, EDF). Polska podtrzymuje stanowisko w odniesieniu powyższych kwestii i jednocześnie pracuje z podmiotami rodzimego przemysłu obronnego na rzecz przedłożenia konkretnych propozycji programów do realizacji w ramach EDF.

RE, obradująca w dniach 22-23 czerwca 2017 r., przygotowała wytyczne do dalszych prac w obszarze bezpieczeństwa i obrony. RE odwołała się do postępów we wdrażaniu EUGS oraz wspólnej deklaracji UE i NATO podpisanej podczas szczytu NATO w Warszawie (Deklaracja Warszawska). Polska wskazywała, że jest gotowa do wzmocnienia europejskiej polityki obronnej i przystąpienia do wzmocnionej współpracy strukturalnej (PESCO). Jednocześnie podkreślaliśmy, iż proces ten musi być inkluzyjny i przyczynić się do wzmocnienia współdziałania i komplementarności między UE i NATO. Szefowie państw i rządów zadeklarowali dalsze wzmocnienie współpracy na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego. Podkreślona została rola zewnętrznych aspektów przeciwdziałania terroryzmowi. UE będzie kontynuować współpracę z partnerami w zakresie zwalczania przyczyn i skutków radykalizacji. Na skutek działań Polski, szczególne miejsce w konkluzjach zajęło współdziałanie z NATO, co otwiera dyskusję na temat poszerzenia agendy współpracy obydwu organizacji o walkę z terroryzmem. Konkluzje Rady podkreśliły znaczenie Centrum Eksperckiego ds. Zagrożeń Hybrydowych z siedzibą w Helsinkach.⁴ (Polska jest państwem założycielem centrum i aktywnie włącza się w jego prace). W tekście konkluzji, również w wyniku zabiegów Polski, znalazło się odniesienie do zrównoważonego charakteru wysiłków na rzecz rozwoju przemysłu obronnego w UE. EDF i EDAP muszą stanowić wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji.

3.4.1.3. Europejska Polityka Sąsiedztwa

W pierwszym półroczu 2017 r. kontynuowany był proces wdrażania zrewidowanej Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) według zasad zbieżnych z polskimi priorytetami (pogłębione zróżnicowanie między partnerami, większa elastyczność po stronie instytucji unijnych w zakresie wdrażania wsparcia finansowego, wyznaczanie priorytetów współpracy z poszczególnymi partnerami biorąc pod uwagę aktualne uwarunkowania oraz interesy UE, silniejsze zaangażowanie EPS w kwestie bezpieczeństwa). Polska opowiadała się za jak najpełniejszym przełożeniem propozycji zawartych w komunikacie nt. przeglądu EPS z listopada 2015 r. oraz w konkluzjach Rady z grudnia 2015 r. na konkretne działania, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa. Opublikowany 18 maja 2017 r. raport nt. implementacji zrewidowanej EPS stanowił próbę całościowego podsumowania stanu realizacji tej polityki w poszczególnych państwach sąsiedzkich oraz w podejściu regionalnym z uwzględnieniem nowych priorytetów. Podczas prezydencji maltańskiej Polska niezmiennie zabiegała o zrównoważone zaangażowanie Unii na kierunku południowym oraz wschodnim, podkreślając, że rosnące i w pełni uzasadnione zaangażowanie Unii w południowym wymiarze sąsiedztwa nie może odbywać się kosztem aktywnej i zdecydowanej polityki UE wobec jej wschodnich sąsiadów. Ponadto Polska prezentowała stanowisko, iż większa elastyczność w procesie alokacji środków na nadzwyczajne, wcześniej nieplanowane potrzeby nie może negatywnie wpływać na realizację długoterminowych celów EPS (implementacja reform i rozwój społeczno-gospodarczy partnerów). W tym kontekście podtrzymywaliśmy dotychczasowe stanowisko dotyczące potrzeby utrzymania zasady „więcej za więcej”, premiującej państwa realizujące reformy oraz konsensusu w zakresie poziomu alokacji finansowych dla Południa i Wschodu. Podkreślając znaczenie kwestii bezpieczeństwa i odporności partnerów, opowiadaliśmy się za jak najpilniejszym podjęciem przez UE konkretnych inicjatyw w tym zakresie. W związku z publikacją komunikatu dot. odporności 7 czerwca 2017 r. apelowaliśmy o jak najszybsze przełożenie założeń dokumentu na konkretne projekty, szczególnie na Wschodzie.

Partnerstwo Wschodnie

W okresie prezydencji maltańskiej Polska podejmowała na forum unijnym aktywne działania na rzecz przygotowania merytorycznego szczytu Partnerstwa Wschodniego (PW) w listopadzie 2017 r. w Brukseli. Wymiernym efektem tych zabiegów była debata na posiedzeniu Rady FAC 15 maja 2017 r., na marginesie którego Polska była gospodarzem śniadania „Grupy Przyjaciół Ukrainy”. Istotnym wydarzeniem było spotkanie ministerialne państw członkowskich UE i PW przy okazji posiedzenia

⁴ Polska jest państwem-założycielem centrum i aktywnie włącza się w jego prace.

Rady FAC 19 czerwca 2017 r. Podczas debat nt. przyszłości PW i przygotowań do nadchodzącego szczytu na różnych poziomach roboczych Rady, Polska postulowała, aby postanowienia szczytu PW odpowiadały ambicjom i potrzebom wschodnich partnerów oraz uwzględniały ich ewentualne europejskie aspiracje. W tym celu podczas prezydencji maltańskiej Polska zgłosiła szereg uwag do opublikowanego pod koniec 2016 r. dokumentu KE i ESDZ dotyczącego 20 konkretnych celów (ang. *deliverables*) do osiągnięcia do szczytu PW i w dłuższej perspektywie – do 2020 r. (obejmujących: (i) wzmocnienie instytucji państwa i dobre rządzenie; (ii) mobilność i kontakty międzyludzkie; (iii) rozwój gospodarczy; (iv) rozbudowa połączeń, ang. *interconnectivity*).

Wraz z innymi państwami członkowskimi UE Polska sponsorowała szereg non-paperów na rzecz pogłębienia współpracy w ramach PW w następujących kwestiach: administracja publiczna (projekt Polski); e-administracja (projekt Estonii); komunikacja strategiczna (projekt Wielkiej Brytanii i Łotwy); efektywne wsparcie UE (projekt Niemiec); budowanie odporności na zagrożenia (projekt Litwy); polityka młodzieżowa (projekt Niderlandów). W czerwcu 2017 r. gościliśmy w Warszawie Forum Młodzieży PW.

Polska regularnie podnosiła na forum unijnym kwestię konfliktu rosyjsko-ukraińskiego i jego negatywnego wpływu na stabilność Europy Wschodniej. Przedmiotem polskiej uwagi były także tzw. zamrożone konflikty w Gruzji (Abchazja, Osetia Południowa), Mołdawii (Naddniestrze) i Górskim Karabachu. Upatrując w agresywnej polityce Rosji przyczynę niestabilności i konfliktów w regionie Europy Wschodniej, Polska apelowała na forum unijnym o przykładanie większej wagi do komunikacji strategicznej, mając również na względzie, iż rosyjska propaganda obecna jest nie tylko w państwach PW, lecz i UE. W związku z tym wielokrotnie opowiadaliśmy się za wzmocnieniem wsparcia na rzecz Zespołu UE ds. Komunikacji Strategicznej na Wschodzie.

Dzięki aktywności państw członkowskich, w tym Polski, w okresie prezydencji maltańskiej sfinalizowany został proces zniesienia wiz krótkoterminowych do UE dla obywateli Gruzji (marzec) i Ukrainy (czerwiec) oraz kwestia pełnej ratyfikacji Umowy stowarzyszeniowej (ang. *Association Agreement, AA*) wraz z przepisami dot. pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (ang. *Deep and Comprehensive Free Trade Area, DCFTA*) UE z Ukrainą. W omawianym okresie Polska – sprawując funkcję prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej (V4) – zorganizowała dwa spotkania poświęcone szeroko rozumianej kwestii połączeń transportowych, energetycznych, ludzkich itp. (ang. *connectivity*), która będzie jednym z kluczowych tematów listopadowego szczytu PW. 15 marca 2017 r. w Mińsku odbyło się pierwsze tego typu spotkanie na szczeblu wiceministrów SZ państw V4 i PW, którego gospodarzami byli przedstawiciele Polski i Białorusi. Z kolei 12 kwietnia 2017 r. w Warszawie odbył się szczyt ministrów SZ w formacie V4+PW z udziałem kilku zaproszonych państw członkowskich i unijnego komisarza ds. Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i negocjacji akcesyjnych.

Zaangażowanie Polski przejawiało się również w aktywnym uczestnictwie w istniejących formatach, tj. w spotkaniach platform tematycznych PW na szczeblu wyższych urzędników: (i) ds. demokracji, dobrego rządzenia i stabilności; (ii) ds. integracji gospodarczej i konwergencji z politykami UE; (iii) ds. bezpieczeństwa energetycznego; (iv) ds. kontaktów międzyludzkich, jak również w szeregu paneli eksperckich odbywających się w ramach PW.

Strona polska angażowała się w negocjacje dotyczące nowej umowy pomiędzy UE i Armenią oraz w opracowanie mandatu negocjacyjnego UE do analogicznych rozmów z Azerbejdżanem. W kwestiach wizowych Polska wielokrotnie wyrażała poparcie dla wypracowania Planu Działań ws. liberalizacji wizowej dla Armenii oraz zakończenie negocjacji umów o ułatwieniach wizowych i readmisji z Białorusią.

Poprzez wysiłki polskiej dyplomacji Polska potwierdziła swoją rolę lidera i szczególną odpowiedzialność co do przyszłości unijnej polityki PW.

Ukraina

W odniesieniu do Ukrainy priorytetem działań Polski na forum UE podczas prezydencji maltańskiej było uświadamianie państwom członkowskim, że demokratyczna i prosperująca gospodarczo Ukraina jest konieczna dla bezpieczeństwa i rozwoju gospodarczego Europy. Polska konsekwentnie wspierała proces liberalizacji wizowej z Ukrainą, zwińczony wejściem w życie 11 czerwca 2017 r. ruchu bezwizowego dla obywateli Ukrainy. Polska wspierała proces ratyfikacji AA/DCFTA z Ukrainą, który został pomyślnie zakończony 30 maja 2017 r. decyzją Senatu Królestwa Niderlandów. Polska – apelując o większe wsparcie na rzecz Ukrainy ze strony UE – jednocześnie postulowała uwzględnienie polskich wrażliwości i obaw związanych z ochroną polskiego rynku zboż.

Południowe sąsiedztwo UE

Syria, Jordania i Liban

Wyrazem zaangażowania Polski w działania UE służące poszukiwaniu rozwiązań konfliktu syryjskiego był udział w sformułowaniu nowej Strategii UE na rzecz Syrii, przyjętej przez Radę FAC 3 kwietnia 2017 r. oraz uczestnictwo Ministra Spraw Zagranicznych W. Waszczykowskiego w międzynarodowej konferencji „Wspieranie przyszłości Syrii i regionu”, która odbyła się 5 kwietnia 2017 r. w Brukseli. Celem konferencji, wpisującej się w podkreślaną przez Polskę konieczność koncentracji działań UE na zwalczaniu pierwotnych przyczyn migracji, było zmobilizowanie społeczności międzynarodowej do wyasygnowania dodatkowych środków pomocowych dla najbardziej potrzebującej ludności w Syrii oraz dla uchodźców syryjskich w państwach regionu (Jordanii, Libanie, Iraku). Polska wspierała także zabiegi na rzecz kontynuowania rozmów prowadzonych w Genewie między przedstawicielami władz w Damaszku i opozycji syryjskiej, wskazując na potrzebę doprowadzenia w pierwszej kolejności do natychmiastowego dostarczenia pomocy humanitarnej i utrzymania porozumienia w sprawie przerwania walk z końca grudnia 2016 r. Poparliśmy decyzję Rady o rozszerzeniu sankcji na przedstawicieli reżimu syryjskiego odpowiedzialnych za ofiary wśród ludności cywilnej. Podczas prezydencji maltańskiej Polska kontynuowała także zaangażowanie w działania służące wspieraniu państw regionu przyjmujących syryjskich uchodźców (Jordania, Liban, Irak).

Libia

Polska udzieliła politycznego poparcia zacieśnianiu współpracy UE z przedstawicielami Ligi Państw Arabskich, Unii Afrykańskiej i Narodów Zjednoczonych w ramach nowo utworzonego Kwartetu ds. Libii, stanowiącego dodatkową platformę koordynacji międzynarodowych i regionalnych działań wspierających suwerenność i niezależność Libii. W odpowiedzi na apele prezydencji Malty Polska popierała unijne działania w Libii wspierające zarządzanie przepływami migracyjnymi, a także monitorowanie i uszczelnienie granic lądowych między Libią a Czadem i Nigrem. Popieraliśmy też realizację szkoleń libijskiej straży przybrzeżnej w ramach operacji EUNAVFOR MED Sophia. Podczas wizyty libijskiego ministra SZ Mohameda Tahera Siali w Warszawie 30 marca 2017 r. Polska zachęcała władze Libii do aktywnej współpracy z UE w zakresie przeciwdziałania nielegalnej migracji, handlu ludźmi oraz zwalczania siatek przemytniczych na tzw. centralnym szlaku śródziemnomorskim.

Egipt

Podczas prezydencji maltańskiej Polska poparła wynegocjowane Priorytety Partnerstwa z Egiptem w ramach przeglądu zapisów Umowy o Stowarzyszeniu UE-Egipt. Zachęcaliśmy UE, również w formacie Grupy Wyszehradzkiej, do rozwijania współpracy z Egiptem oraz uznania jego istotnej roli w procesie stabilizacji regionu.

Izrael, Palestyna i proces pokojowy

Podczas prezydencji maltańskiej Polska wspierała międzynarodowe wysiłki na rzecz rozwiązania konfliktu bliskowschodniego. Służył temu zarówno udział Ministra Spraw Zagranicznych W. Waszczykowskiego w konferencji pokojowej w Paryżu 15 stycznia 2017 r., jak i styczniowa wizyta Prezydenta Andrzeja Dudy w Izraelu i Palestynie. Ponadto Polska dążyła też do konsensusu w sprawie

unijnego oświadczenia w reakcji na przyjęcie przez Kneset w lutym 2017 r. ustawy legalizującej nowe osiedla żydowskie na palestyńskich terytoriach okupowanych.

Algieria, Maroko i Tunezja

Podczas prezydencji maltańskiej Polska uczestniczyła w pracach na rzecz wzmocnienia relacji UE z krajami Maghrebu, w ramach implementacji zrewidowanej EPS. W odniesieniu do relacji UE-Tunezja, polscy eksperci (MSWiA, we współpracy z MSZ) kontynuowali prace w programie Partnerstwo na rzecz Mobilności oraz wdrażanie projektu „Aktywizacja diaspory tunezyjskiej w Polsce na rzecz rozwoju kraju pochodzenia”, realizowanego przez MSWiA wspólnie z IOM Polska działała na rzecz wypracowania, a następnie przyjęcia Priorytetów Partnerstwa z Algierią podczas Rady Stowarzyszenia UE-Algeria 13 marca 2017 r. Polska poparła także udzielenie przez Radę Komisji Europejskiej pod koniec maja 2017 r. mandatu w sprawie Renegocjacji porozumienia UE z Marokiem, po wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z grudnia 2016 r.

3.4.1.4. Relacje z pozostałymi regionami i państwami trzecimi

Balkany Zachodnie

Podczas prezydencji maltańskiej Polska kontynuowała działania na rzecz wspierania polityki rozszerzenia Unii Europejskiej o kraje regionu Bałkanów Zachodnich. Poza realizacją oficjalnych wizyt dwustronnych i udzielaniem poparcia dla kontynuacji rozszerzenia na forum UE zrealizowano projekty w zakresie wymiany know-how. W maju zorganizowano trzecią edycję Akademii Rozszerzenia – projektu szkoleniowego, będącego elementem praktycznego wdrażania w życie Wytycznych Polityki RP wobec regionu Bałkanów Zachodnich. Akademia daje uczestnikom – 24 ekspertom z 6 państw bałkańskich - konkretne wsparcie dla procesu rozszerzenia. Inicjatywa koncentruje się na przekazywaniu polskich dobrych praktyk z okresu starań o członkostwo w UE i szerzej – procesu transformacji ustrojowej. Szczególny nacisk kładziony jest na ukazanie roli funduszy unijnych w rozwoju kraju. Dodatkowo zainicjowano spotkania na poziomie ekspertów w formie Konferencji Belgradzkiej, której celem jest wsparcie Republiki Serbii w procesie negocjacji z UE poprzez przekazanie polskich doświadczeń z okresu przedakcesyjnego.

Okres prezydencji maltańskiej przypadł na drugie półrocze polskiego przewodnictwa w Grupie Wyszehradzkiej, którego jednym z priorytetów było wspieranie procesu rozszerzenia Unii Europejskiej.

Poza tym Polska aktywnie uczestniczyła w corocznej procedurze wzmocnionego dialogu ekonomicznego między UE a państwami Bałkanów Zachodnich i Turcją prowadzonej w okresie od marca do maja na forum Rady ECOFIN, Komitetu EFC oraz Komitetu EPC. W tym roku Polsce przypadła rola głównego recenzenta programu reform gospodarczych Albanii.

USA i Kanada

Podczas prezydencji maltańskiej Polska była aktywnie zaangażowana w debatę na temat perspektyw współpracy transatlantyckiej i priorytetów współpracy UE-USA w ramach grupy roboczej ds. transatlantyckich COTRA, na forum której został opracowany non-paper dot. współpracy transatlantyckiej.

Ponadto uczestniczyliśmy także w kształtowaniu relacji UE z Kanadą w ramach prac w/w grupy. Prace prezydencji maltańskiej w obszarze relacji UE-Kanada były ukierunkowane na realizację postanowień Umowy o Partnerstwie Strategicznym (ang. *Strategic Partnership Agreement, SPA*), w tym powołanie Komitetu Wspólnej Współpracy (ang. *Joint Cooperation Committee, JCC*), którego pierwsze posiedzenie odbyło się w czerwcu 2017 r. w Ottawie. W kwietniu 2017 r., odbył się trzeci Dialog UE-Kanada ws. bezpieczeństwa.

Federacja Rosyjska

Pierwsza połowa 2017 r. nie przyniosła przełomu w relacjach UE-Rosja (mimo wizyty WP Mogherini w Moskwie w kwietniu 2017 r. – pierwszej na tym szczeblu od 2014 r.). Z uwagi na kontynuowanie agresywnych działań Rosji w Donbasie i brak postępów w realizacji porozumień mińskich oraz brak postępu w kwestii Krymu (aneksja w 2014 r.), współpraca miała ograniczony charakter. Priorytetem Polski pozostawało utrzymanie jednolitego i spójnego stanowiska UE w odniesieniu do Rosji. Sprzeciwialiśmy się rosyjskim próbom rozbijania jedności UE, takim jak aktywizowanie kontaktów z wybranymi państwami członkowskimi czy wybiórcze stosowanie koncesji gospodarczych. Nasz zdecydowany sprzeciw dotyczył również planów budowy gazociągu Nord Stream 2. Na posiedzeniu Rady FAC 19 czerwca 2017 r. Polska zaapelowała o jednoznaczne stanowisko UE krytykujące rosyjskie władze za ostrą reakcją na pokojowe demonstracje zorganizowane w Rosji 12 czerwca 2017 r., podkreślając potrzebę dalszego wsparcia UE dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i kontaktów międzyludzkich, zgodnie z „pięcioma zasadami” (ang. *guiding principles*) dotyczącymi relacji UE-Rosja uzgodnionymi przez państwa członkowskie UE w 2015 r.

W czerwcu 2017 r. RE wyraziła zgodę na przedłużenie obowiązujących do 31 lipca 2017 r. decyzji o środkach ograniczających wobec Rosji w związku z działaniami destabilizującymi sytuację na Ukrainie oraz podważającymi bądź zagrażającymi jej suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej (tzw. III faza – sankcje sektorowe: ograniczenia w dostępie do kapitału, m.in. zakaz eksportu uzbrojenia i niektórych towarów podwójnego zastosowania), zaś 13 marca 2017 r. podjęto decyzję o przedłużeniu do 15 września 2017 r. zakazów wjazdów do UE i zamrożeniu aktywów (tzw. II faza). Na posiedzeniu Rady FAC 19 czerwca 2017 r. przedłużono obowiązywanie o rok, do 23 czerwca 2018 r., tzw. sankcji krymskich, ograniczających możliwość współpracy podmiotów z Krymu i Sewastopola ze stroną unijną.

Azja Centralna

Siedem państw członkowskich UE, w tym Polska, ratyfikowało w okresie prezydencji maltańskiej unijno-kazachskie porozumienie o partnerstwie i współpracy (ang. *Enhanced Partnership and Cooperation Agreement, EPCA*), podpisane w Astanie pod koniec 2015 r. W związku z pełnieniem przez Polskę funkcji lidera Platformy Edukacyjnej UE-Azja Centralna w latach 2015-2019, 23-24 czerwca 2017 r. Polska zorganizowała w Astanie spotkanie ministrów do spraw szkolnictwa wyższego.

Kraje ASEAN

Podczas prezydencji maltańskiej miała miejsce druga runda negocjacji umowy o wolnym handlu (ang. *Free Trade Agreement, FTA*) UE-Indonezja – 24-27 stycznia 2017 r. Polska uczestniczyła w pracach nad tekstem FTA z Indonezją, zwracając uwagę na problem barier pozataryfowych w handlu z tym krajem. Byliśmy także zaangażowani w przygotowanie stanowiska wobec Tajlandii (w aspekcie ewentualnej zmiany dotychczasowego stanowiska, opartego na konkluzjach Rady FAC przyjętych w 2014 r. oraz wobec Mjanmy (w aspekcie przedłużenia embarga na broń). Ponadto Polska opowiadała się za wznowieniem negocjacji FTA EU-Tajlandia na poziomie technicznym.

Chiny

Okres prezydencji maltańskiej wypełniły prace nad nową metodologią postępowań antydumpingowych. Wiąże się ona z podnoszonym przez Chiny problemem przyznania ChRL statusu gospodarki rynkowej (ang. *market economy status, MES*), a jej celem jest skuteczna ochrona unijnych producentów przed nieuczciwą konkurencją spoza UE. Polska uczestniczyła w dyskusji nad nową metodologią, zgłaszając poprawki do propozycji KE i skutecznie budując koalicje lobbujące za ich przyjęciem. W okresie prezydencji maltańskiej toczyły się również rozmowy pomiędzy UE a Chinami w sprawie dwustronnej umowy inwestycyjnej. Polska niezmiennie wspiera zawarcie ambitnego porozumienia, które zwiększy ochronę polskich przedsiębiorców i poprawi warunki ich funkcjonowania na rynku chińskim. W pierwszej połowie 2017 r. krzepła ponadto unijno-chińska inicjatywa *Connectivity Platform*. Polska zgłosiła do włączenia na pilotażową listę projektów infrastrukturalnych planowane inwestycje wodne. Zwieńczeniem prezydencji maltańskiej był 19. szczyt UE-Chiny, zorganizowany 2 czerwca 2017 r. w Brukseli, podczas którego omówiono szerokie

spektrum wzajemnych stosunków. W pracach przygotowawczych przed szczytem Polska promowała kluczowe postulaty narodowej akcentowała konieczność zapewnienia unijnej jedności wobec Chin.

Japonia, Nowa Zelandia i Australia i Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD)

W okresie prezydencji maltańskiej w kluczową fazę weszły rozmowy UE z Japonią dotyczące umowy FTA oraz umowy o partnerstwie strategicznym (ang. *Strategic Partnership Agreement, SPA*). Polska była zaangażowana w debatę dotyczącą możliwości rozpoczęcia negocjacji przez UE umów o wolnym handlu z Nową Zelandią i Australią. Polska brała też udział w procesie przygotowywania sankcji autonomicznych UE nałożonych na KRLD w związku z przeprowadzaniem przez ten kraj kolejnych prób balistycznych i podejmowaniem działań zagrażających stabilności i pokojowi w regionie.

Afganistan

Polska brała udział w wypracowywaniu ostatecznego tekstu umowy o współpracy na rzecz partnerstwa i rozwoju między Unią Europejską a Islamską Republiką Afganistanu.

Afryka

Agenda współpracy UE z państwami Afryki Subsaharyjskiej w I połowie 2017 r. była skupiona wokół problematyki bezpieczeństwa, kwestii migracyjnych, poprawy możliwości inwestycyjnych i handlowych w relacjach z Afryką oraz reakcji na kryzysy wymagające pilnej pomocy humanitarnej (Róg Afryki, Sudan Południowy, Basen Jeziora Czad). Przedstawiciele MSZ wzięli udział w spotkaniu wyższych urzędników na Malcie (luty 2017 r.) w ramach współpracy UE-Afryka w obszarze migracji, zapoczątkowanej szczytem migracyjnym w Valletcie oraz przygotowań do 5. szczytu UE-Afryka w Abidżanie (listopad 2017 r.). Problematyka Zagadnienia efektywniejszej współpracy w dziedzinie migracji były również omawiane przez ministrów spraw zagranicznych RP oraz Nigerii podczas wizyty szefa nigeryjskiej dyplomacji w Warszawie w marcu 2017 r. Ponadto kwestie migracyjne stanowiły temat rozmów Prezydenta RP Andrzeja Dudy z premierem oraz prezydentem Etiopii, a także z przedstawicielami władz Unii Afrykańskiej podczas pierwszej, historycznej wizyty urzędującej polskiej głowy państwa w Afryce Subsaharyjskiej w maju 2017 r. Podczas prezydencji maltańskiej Polska wykazywała zaangażowanie w procesy zapewniania pokoju i bezpieczeństwa oraz walkę z ekstremizmem, m.in. poprzez kontynuację wsparcia dla implementacji procesu pokojowego w Mali; zacieśnianie relacji z państwami G5 Sahel, wsparcie dla Wielonarodowych Sił do walki z Boko Haram, wsparcie dla misji utrzymywania pokoju w Somalii – AMISOM, a także kontynuację działania misji szkoleniowych UE w państwach Sahelu, Rogu Afryki i Republice Środkowoafrykańskiej. W odniesieniu do Regionu Wielkich Jezior Polska wspierała wysiłki UE na rzecz doprowadzenia do organizacji wyborów w Demokratycznej Republice Konga zgodnie z porozumieniem między stroną rządową a opozycją z 31 grudnia 2016 r. Uczestniczyliśmy również w wypracowywaniu stanowiska UE odnośnie do przyszłości relacji UE-Afryka po wygaśnięciu w 2020 r. UzK.

Ameryka Łacińska, Karaiby i Ameryka Południowa

W okresie prezydencji maltańskiej Polska aktywnie uczestniczyła w wypracowywaniu konkluzji Rady w sprawie sytuacji w Wenezueli oraz wspierała prace odnośnie do przyszłych relacji UE – AKP po wygaśnięciu umowy z Kotonu w 2020 r. Ponadto angażowaliśmy się w prace przed III szczytem szefów państw i rządów UE-CELAC w San Salvador w październiku 2017 r.

Polska brała udział w pracach dot. kształtu negocjowanej Umowy Stowarzyszeniowej UE-MERCOSUR oraz zmodernizowanej Umowy Globalnej z Meksykiem, a także nad modernizacją Umowy Stowarzyszeniowej UE-Chile, wypracowując projekt mandatu negocjacyjnego.

W kontekście relacji UE-ONZ, Polska wzięła udział w przeglądzie sytuacji w Brazylii, który odbył się w ramach Powszechnego Okresowego Przeglądu praw człowieka w maju 2017 r. w Genewie. Polska rekomendowała partnerom brazylijskim m.in. podjęcie bardziej zdecydowanych kroków w celu efektywnej realizacji postanowień Krajowego Programu Ochrony Obrońców Praw Człowieka oraz

zapewnienie, aby krajowe instytucje praw człowieka, w tym przede wszystkim Narodowa Rada Praw Człowieka, działały zgodnie z Zasadami Paryskimi.

IV. Pozostałe obszary funkcjonowania UE

4.1. Polityka Spójności i Polityka Regionalna

Polityka spójności

W okresie od stycznia do czerwca 2017 r., prace prezydencji maltańskiej w zakresie polityki spójności koncentrowały się na następujących kwestiach: (i) finalizowaniu prac nad rozporządzeniami zmieniającym rozporządzenia dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, czyli tzw. rozporządzeniem omnibus oraz nowelizacją rozporządzenia 1303/2013 skierowaną do państw dotkniętych przez klęski żywiołowe; (ii) debacie odnośnie roli polityki spójności dla poprawy życia obywateli UE oraz w kontekście rozwiązań dla tej polityki po roku 2020; oraz (iii) wypracowaniu stanowiska w postaci konkluzji Rady do raportów Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO).

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad rozporządzeniem omnibus, którego celem jest m.in. uproszczenie systemu wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Prezydencja na grupie roboczej Rady ds. środków strukturalnych zakończyła prace nad wszystkimi 4 blokami rozporządzenia dyskutowanymi w ramach tego gremium. Polska popierała co do zasady zaproponowane w projekcie rozporządzenia ułatwienia dotyczące przepisów obowiązujących beneficjentów funduszy UE. Część z nich od dłuższego czasu była wskazywana przez stronę polską jako istotna. Dotyczy to np. kwestii wyboru pośredników zarządzających instrumentami finansowymi, możliwości ustanawiania na poziomie państwa członkowskiego stawek ryczałtowych dla projektów generujących dochód po ich zakończeniu, rozszerzenia możliwości rozliczania projektów przy wykorzystaniu kosztów uproszczonych czy kwalifikowalności operacji w zależności od lokalizacji. Ponadto w trakcie prac w ramach grupy roboczej wzięte zostały pod uwagę niektóre propozycje zgłaszane przez stronę polską, w tym np. wyłączenie projektów podlegających pomocy publicznej spod zasad dla projektów generujących dochód czy uzupełnienie przepisów o terminy, w których KE jest zobowiązana przedstawić raport audytowy.

W odniesieniu do nowelizacji rozporządzenia 1303/2013, która ma na celu ułatwienie usunięcia zniszczeń związanych z katastrofami naturalnymi w państwach członkowskich, Polska wyrażała poparcie dla pierwotnej propozycji KE. Projekt przewidywał możliwość szybkiego uruchomienia środków niezbędnych do odbudowy terenów zniszczonych w wyniku klęski żywiołowej, poprzez stworzenie osi priorytetowej na ten cel z poziomem dofinansowania do 100%. Jednakże biorąc pod uwagę, że znaczna grupa państw sprzeciwiała się propozycji KE, a PE wprowadził górny limit środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), które mogą zostać przeznaczone na ten cel, Polska wykazała się elastycznym podejściem w celu wypracowania kompromisu. Na posiedzeniu COREPER II 24 maja 2017 r. przyjęto kompromis opierający się na 95% stopie dofinansowania i 5% limicie alokacji EFRR dla danego państwa członkowskiego.

W kontekście debaty nt. obecnej i przyszłej polityki spójności, prezydencja maltańska zorganizowała posiedzenie Rady GAC dedykowane polityce spójności oraz nieformalne spotkanie ministrów odpowiedzialnych za politykę spójności. Punktem wyjścia do dyskusji były dokumenty problemowe przygotowane przez prezydencję oraz raport KE dot. postępów we wdrażaniu polityki spójności.

Posiedzenie Rady GAC odbyło się 25 kwietnia 2017 r. w Luksemburgu i było dedykowane przybliżeniu tej polityki obywatelom UE. Polska podkreśliła, że polityka spójności służy wszystkim obywatelom UE i jest najlepszym przykładem aktywnej i pozytywnej roli UE. Wartością polityki spójności jest jej realizacja w systemie zarządzania dzielonego, z wykorzystaniem zarządzania wielopoziomowego, z poszanowaniem zasady partnerstwa. Polska zaznaczyła również, że polityka spójności powinna pozostać otwarta dla wszystkich regionów UE. Na posiedzeniu GAC państwa członkowskie były zgodne, że należy wzmocnić pozytywny wizerunek polityki spójności wśród obywateli UE, głównie poprzez informowanie prostym językiem o konkretnych rezultatach, przy wykorzystywaniu nowych technologii. W trakcie posiedzenia

przyjęto konkluzje Rady – Polityka spójności efektywniejsza, bardziej relewantna i widoczna dla obywatela UE.

W trakcie nieformalnego lanczu ministrów, który odbył się po posiedzeniu GAC, dyskutowano przede wszystkim na temat przyszłości polityki spójności, w szczególności kwestii łączenia strategicznych celów na poziomie UE z potrzebami rozwojowymi regionów i społeczności lokalnych. Polska zaznaczyła, że na przestrzeni ostatnich lat, polityka spójności udowodniła, że obok celów traktatowych, jest w stanie z powodzeniem realizować bieżące unijne cele strategiczne, ustalone w zależności od zmieniających się wyzwań. Jest jedyną polityką UE, która z jednej strony realizuje konkretne inwestycje, a z drugiej strony, wpływa na instytucje, struktury państwowe i gospodarcze poprzez określanie warunków wstępnych, które powinny zostać spełnione przed uruchomieniem finansowania. Sukces interwencji polityki spójności zależy więc ściśle od dopuszczenia możliwości elastycznego podejścia do realizacji wyzwań rozwojowych, a to z kolei implikuje potrzebę deregulacji i większego zaufania do wyborów dokonywanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Debata rozpoczęta na nieformalnym lanczu ministrów była kontynuowana na nieformalnym spotkaniu ministrów na Malcie 8-9 czerwca 2017 r., które zostało poświęcone przyszłej roli polityki spójności w budżecie unijnym po roku 2020. Dyskusja oscylowała wokół pięciu scenariuszy nakreślonych przez prezydencję maltańską dotyczących możliwej ewolucji roli i priorytetów tej polityki w okresie 2020+ oraz wokół trzech pytań, do których ministrowie mieli się odnieść. Pytania dotyczyły m. in. zróżnicowanego podejścia, priorytetów interwencji polityki spójności oraz możliwych uproszczeń i zmniejszenia obciążeń administracyjnych tej polityki.

Kwestią, na którą wiele państw członkowskich (w tym Polska) zwracało uwagę w trakcie trwania prezydencji maltańskiej, jest potrzeba zapewnienia regularnego dialogu między KE i państwami członkowskimi odnośnie przyszłości polityki spójności oraz przygotowania przez KE propozycji legislacyjnych na nowy okres programowania z odpowiednim wyprzedzeniem, aby uniknąć opóźnień we wdrażaniu.

W trakcie prezydencji maltańskiej wypracowane zostały również konkluzje do raportów ETO obejmujące oceny mechanizmów zamknięcia programów rozwoju obszarów wiejskich i programów w obszarze spójności na lata 2007-2013 oraz odnoszące się do negocjacji KE dotyczących umów partnerstwa i programów w obszarze spójności na lata 2014-2020 – wydatki są bardziej ukierunkowane na priorytety strategii „Europa 2020”, lecz mechanizmy pomiaru wykonania zadań są coraz bardziej skomplikowane.

Polityka regionalna

Strategie makroregionalne

W zakresie strategii makroregionalnych działania prezydencji maltańskiej skupiły się na wypracowaniu konkluzji Rady w sprawie realizacji strategii makroregionalnych UE. Impulsem do ich przygotowania było pierwsze „Sprawozdanie z realizacji strategii makroregionalnych UE”, które KE przedłożyła Radzie w dniu 16 grudnia 2016 r.

W sprawozdaniu podsumowano i oceniono stan wdrażania dotychczasowych czterech strategii makroregionalnych (Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego, Strategia UE dla regionu Dunaju, Strategia UE dla regionu Adriatycko Jońskiego, Strategia UE dla regionu Alp) oraz przedstawiono doświadczenia i dobre praktyki z ich wdrażania. Dodatkowo w sprawozdaniu wskazano, że strategie makroregionalne generują wysoką wartość dodaną w zakresie współpracy w ramach polityki spójności. Oferują platformę dla współpracy wielo-poziomowej, wielo-sektorowej i międzypaństwowej oraz angażują do współdziałania kraje spoza UE. W sprawozdaniu postawione zostały 3 pytania odnoszące się do wzmacniania synergii i komplementarności pomiędzy krajowymi i regionalnymi programami, dostosowywania programów transnarodowych do strategii makroregionalnych oraz poprawy systemu zarządzania strategiami.

Prezydencja maltańska rozpoczęła proces konsultacji konkluzji Rady podczas posiedzeń Grupy Przyjaciół Prezydencji ds. strategii makroregionalnych (ang. *Friends of the Presidency Group* –

Macroregional Strategies, FOP). Polska brała aktywny udział w wypracowaniu konkluzji Rady czego efektem było dodanie punktu odnoszącego się do poparcia przez Radę UE inicjatyw zmierzających do ustanowienia nowych strategii makroregionalnych UE. Dodanie tego punktu do konkluzji Rady było szczególnie istotne z uwagi na toczące się prace w zakresie opracowania Strategii Makroregionalnej dla obszaru Karpat, której inicjatorem jest strona polska.

Ponadto w konkluzjach Rady znalazł się m.in. apel o zwiększenie politycznego zaangażowania we wdrażanie strategii, dalsze integrowanie strategii makroregionalnych z politykami sektorowymi UE oraz wzmocnienie powiązań z odpowiednimi programami w ramach europejskiej współpracy terytorialnej. Ponadto w zakresie finansowania, konkluzje wzywają KE do zapewnienia udziału strategii makroregionalnych w innych unijnych programach zarządzanych bezpośrednio przez KE, natomiast państwa członkowskie wspólnie z KE powinny wzmocniać powiązania między strategiami makroregionalnymi a unijnymi źródłami finansowania m.in. podczas planowania i określania celów i realizacji programów.

Konkluzje Rady w sprawie realizacji strategii makroregionalnych UE, ostatecznie zostały przyjęte podczas posiedzenia Rady GAC 25 kwietnia 2017 r.

Polityka miejska

Prezydencja maltańska kontynuowała proces wdrażania Agendy Miejskiej i budowania partnerstw. Na spotkaniu dyrektorów generalnych ds. rozwoju miast 4 marca 2017 r., przedstawiciel Polski poinformował o wsparciu miast biorących udział w partnerstwach z poziomu krajowego, w ramach którego zorganizowanych zostało kilka warsztatów poświęconych tematyce partnerstw Agendy Miejskiej, gdzie przedstawiciele Polski w poszczególnych partnerstwach wraz z innymi miastami i zainteresowanymi podmiotami dyskutowali na temat kluczowych wątków w danym obszarze.

Na spotkaniu tym zaakceptowano także skład kolejnych partnerstw Agendy Miejskiej UE, w tym przedstawiciele Polski w tych partnerstwach: adaptacja do zmian klimatu (partner Polska, Ministerstwo Środowiska we współpracy z NFOŚiGW), zrównoważone kształtowanie przestrzeni i rozwiązania oparte na środowisku naturalnym (tu zaakceptowano kandydaturę Polski jako koordynatora tego partnerstwa), transformacja energetyki (koordynator Gdańsk, partner Warszawa) i zamówienia publiczne.

Przedstawiciel Polski zaprezentował główne założenia tzw. Scoping Paper (SP) dla partnerstwa *Sustainable use of land and nature based solutions*, za koordynację którego odpowiedzialna jest Polska wraz z miastem Bolonia, wśród których znajdują się m.in.: przeciwdziałanie rozlewaniu się miast, racjonalna urbanizacja, powtórne wykorzystanie terenów zdegradowanych, wykorzystanie rozwiązań opartych na naturze oraz instrumenty terytorialne. Proponowane priorytety tego partnerstwa są uwzględnione w nowej Agendzie Miejskiej ONZ i znalazły odzwierciedlenie w zamierzeniach określonych w 11 Celu Zrównoważonego Rozwoju ONZ (Zrównoważone miasta i społeczności).

Działania na rzecz wymiaru terytorialnego

W trakcie prezydencji maltańskiej strona polska brała udział w pracach i spotkaniach dotyczących wymiaru terytorialnego w ramach nieformalnej współpracy państw członkowskich UE tj. spotkań Sieci Krajowych Punktów Kontaktowych ds. spójności terytorialnej (NTCCP).

Podczas prezydencji maltańskiej prace koncentrowały się na zagadnieniu wyzwania i szans rozwoju obszarów o specyficznych cechach geograficznych: oddalonych, wysp, nadmorskich i słabo zaludnionych, włączając w to różne metody oceny poziomu rozwoju w zależności od typu obszaru oraz przegląd Agendy Terytorialnej 2020 jako kontynuacja dyskusji toczonej podczas prezydencji słowackiej.

Polska na arenie europejskiej jest znana jako wielki zwolennik zintegrowanego podejścia do rozwoju i profilowania metod wsparcia dostosowanego do specyfiki danego obszaru, jako najefektywniejszej metody działania. Polska brała aktywny udział w dyskusjach podczas spotkań NTCCP i dyrektorów

generalnych, a nasze stanowisko zostało odnotowane w ostatecznych dokumentach: input paper oraz *Trio Presidency (NL, SK, MT) contribution towards the Forthcoming review of the Territorial Agenda 2020*.

Zgodnie ze stanowiskiem Polski prezentowanym podczas spotkań NTCCP i dyrektorów generalnych, prezydencja maltańska podkreśliła, iż terytoria mogłyby koncentrować się na rozwinięciu potencjału walorów, takich jak innowacyjność, przedsiębiorczość, kapitalizacja rynków niszowych i branż twórczych, w tym rozwiązań cyfrowych, które są niezbędne do wspierania wzrostu gospodarczego na obszarach o specyfice geograficznej, a także ich całościowego rozwoju. Ponadto zintegrowane podejście ukierunkowane terytorialnie zostało wskazane jako droga do maksymalizacji szans i zasobów poszczególnych regionów, jak i rozwiązywania problemów dotyczących terytoriów o specyfice geograficznej. W trakcie dyskusji strona polska podkreśliła również, że wskaźniki ekonomiczne nie są wystarczające do pokazania realnego obrazu sytuacji rozwojowej na danym terenie, a zatem należy zwrócić uwagę także na inne wskaźniki, takie jak wskaźniki jakości życia obywateli mieszkających na danym terytorium.

Polska wzięła także aktywny udział w Seminarium ESPON w dniach 24 i 25 maja 2017 r. *Revealing territorial potentials and shaping new policies – Contribution to the post-2020 Cohesion policy debate* przedstawiając własne doświadczenia i opinie na temat narzędzi terytorialnych m.in. zintegrowanych inwestycji terytorialnych, w których realizacji Polska jest europejskim liderem oraz zaprezentowała projekt *Scenariusze dla Regionu Morza Bałtyckiego – BT 2050*, którego jest partnerem wiodącym.

4.2. Wymiar sprawiedliwości

Urząd Prokuratury Europejskiej (EPPO)

W zakresie współpracy w obszarze wymiaru sprawiedliwości prezydencja maltańska skupiła swoje działania na kontynuowaniu prac projektem rozporządzenia ustanawiającego urząd Prokuratury Europejskiej (ang. EPPO), a także nad pakietem dotyczącym finansowania terroryzmu.

Najważniejsze rozstrzygnięcia zapadły podczas dwóch posiedzeń Rady JHA 27-28 marca 2017 r. oraz 8-9 czerwca 2017 r. Ponadto w dniach 26-27 stycznia 2017 r. na Malcie odbyło się nieformalne spotkanie ministrów do spraw wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Na nieformalnym posiedzeniu Rady w styczniu 2017 r. ministrowie rozmawiali o przyszłości projektu rozporządzenia ustanawiającego EPPO. Wobec braku jednomyślności ministrowie zgodzili się z propozycją rozpoczęcia kolejnych kroków procedury określonej w art. 86 TFUE tj. przekazania projektu RE, a następnie – w przypadku braku porozumienia – uruchomienia procedury wzmocnionej współpracy. W konkluzjach Przewodniczącego RE z dnia 9 marca 2017 r. wskazano, że warunek o chęci ustanowienia wzmocnionej współpracy, tj. deklaracja co najmniej 9 państw członkowskich, został spełniony, co otwiera możliwość ustanowienia wzmocnionej współpracy. **Prezydencja maltańska doprowadziła do przyjęcia podejścia ogólnego w formule wzmocnionej współpracy wobec projektu rozporządzenia ustanawiającego EPPO na czerwcowym posiedzeniu Rady JHA.** Polska należy do tej grupy państw członkowskich, które nie wezmą udziału we wzmocnionej współpracy.

W trakcie negocjacji nad tym projektem kwestią kluczową Polski, jak i innych państw nieuczestniczących było uregulowanie zasad finansowania EPPO. Polska oraz inne państwa nieuczestniczące uważają, że koszty związane z działaniem nowego urzędu powinny ponosić wyłącznie państwa uczestniczące we wzmocnionej współpracy. W toku prac na forum eksperckim Polska zgłosiła postulat, aby zagadnienie finansowania EPPO zostało skierowane zgodnie z kompetencjami pod obrady Komitetu ds. Budżetu. Prezydencja maltańska spełniła ten postulat, organizując posiedzenie Komitetu Budżetowego, na którym Polska, poparta przez Węgry, zaapelowała do KE o przedstawienie alternatywnych modeli finansowania. Ponadto Polska skierowała list do prezydencji Maltańskiej oraz ministrów sprawiedliwości państw członkowskich, w

którym przedstawiła wątpliwości związane z projektowanym modelem finansowania EPPO. Polska zaproponowała również alternatywne modele finansowania EPPO, które były dyskutowane na posiedzeniu Komitetu CATS odbywającym się 24 maja 2017 r., na którym ostatecznie zdecydowano o utrzymaniu kwestionowanego przez Polskę modelu finansowania EPPO.

Z inicjatywy Polski powstała wspólna deklaracja Rady i KE, że model finansowania EPPO nie stanowi precedensu dla przyszłych inicjatyw ustanawianych w procedurze wzmocnionej współpracy. Zatwierdzono również deklarację Rady wzywającą KE do przedstawienia nowego instrumentu legislacyjnego regulującego współpracę EPPO z państwami nieuczestniczącymi w tej inicjatywie.

Przeciwdziałanie praniu pieniędzy

Na czerwcowej Radzie prezydencja maltańska przedstawiła tekst podejścia ogólnego do projektu dyrektywy PE i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych, który został zaakceptowany przez państwa członkowskie. Projekt przewiduje w znacznym stopniu rozwiązania, które już zostały wprowadzone do polskiego porządku prawnego. Projektowana dyrektywa wprowadza definicje „aktywności kryminalnej”, „mienia” oraz „osoby prawnej”. Definicja aktywności kryminalnej obejmuje jakiegokolwiek działanie związane z popełnieniem jednego z czynów, których kryminalizację zakładają albo zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) albo Konwencja Warszawska.

Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne

Mając na względzie potrzebę zapewnienia właściwego stosowania przyjętego w kwietniu 2016 r. rozporządzenia ogólnego o ochronie danych osobowych, Polska brała aktywny udział w pracach nad projektem rozporządzenia dotyczącego ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodnego przepływu takich danych. Poparła też przyjęcie podejścia ogólnego dotyczącego przedstawionego przez prezydencję maltańską projektu na posiedzeniu Rady JHA 8 czerwca 2017 r. Zgodnie z postulatem Polski w tekście zostały wprowadzone odpowiednie gwarancje towarzyszące przyjmowaniu *internal rules*, takie jak: wymogi dotyczące przejrzystości, skutków prawnych, zgodności z Kartą Praw Podstawowych oraz obowiązek publikacji w Dzienniku Urzędowym UE.

Pozostałe prace

Podczas prezydencji maltańskiej kontynuowano prace nad projektem **rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (wersja przekształcona)**. Polska pozytywnie ocenia kierunek proponowanych w projekcie rozporządzenia rozwiązań, które koncentrują się na usprawnieniu postępowań w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej (nie ingerując zasadniczo w kwestie z zakresu spraw małżeńskich). Dokument jaki został przygotowany przez prezydencję maltańską do debaty politycznej na Radzie JHA w dniu 8 czerwca 2017 r. i zawarte w nim tezy dotyczące wysłuchania dziecka są zasadniczo zgodne ze stanowiskiem Polski do projektu rozporządzenia. Projekt będzie przedmiotem dalszej dyskusji oraz pogłębionych analiz na poziomie eksperckim. W pracach tych Polska kieruje się i będzie kierowała zapewnieniem nadrzędnej roli dobra dziecka.

Kontynuowane są również prace nad projektem **dyrektywy PE i Rady dotycząca ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniająca dyrektywę 2012/30/UE**. Polska poparła założenia dokumentu prezydencji maltańskiej przedstawionego do debaty politycznej na Radzie JHA w dniu 8 czerwca 2017 r. dotyczącego zapewnienia państwom członkowskim większej elastyczności w zakresie udziału sądu oraz udziału zarządcy w procedurze restrukturyzacji zapobiegawczej. Znalazło to odzwierciedlenie w konkluzji prezydencji maltańskiej i powinno znaleźć odzwierciedlenie w przyszłych pracach nad projektem dyrektywy.

Ponadto kontynuowano prace projektem **rozporządzenia PE i Rady w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty**.

4.3. Polityka handlowa

W pierwszym półroczu 2017 r. ogromny wpływ na dynamikę wydarzeń w dziedzinie polityki handlowej miała niepewność, co do ewentualnego stanowiska nowej administracji USA i związane z tym oczekiwanie na opracowanie zasad tej polityki i jej głównych kierunków. Zdecydowane przesunięcie się akcentów polityki USA w kierunku działań protekcyjnych i ochronnych w sposób widoczny zahamowało toczące się negocjacje zarówno w ujęciu bilateralnym jak i wielostronnym.

Bilateralne negocjacje handlowe UE

USA

W okresie prezydencji maltańskiej negocjacje umowy TTIP UE – USA były zawieszane. USA nie zajęły ostatecznego stanowiska co do przyszłości tych rozmów. Do czasu przerwania rozmów nie udało się osiągnąć stanu umożliwiającego rozstrzygnięcie najważniejszych kwestii spornych. W tym okresie Polska w odniesieniu do negocjacji TTIP prezentowała stanowisko, iż wznowienie negocjacji byłoby korzystne dla obu stron, lecz nie może to oznaczać, iż strona UE powinna godzić się na uzgodnienia, które oznaczałyby brak zbilansowania przyszłej umowy.

Kanada

Umowa CETA została podpisana w trakcie szczytu UE-Kanada 30 października 2016 r. 15 lutego 2017 r. UE zakończyła swoje procedury wewnętrzne zezwalające na tymczasowe stosowanie części handlowej tej umowy. Data rozpoczęcia tymczasowego stosowania umowy CETA zależy teraz od terminu zakończenia odpowiednich procedur przez stronę kanadyjską. Pełne wejście w życie CETA będzie możliwe dopiero po zakończeniu procedury ratyfikacyjnej we wszystkich państwach członkowskich UE. W przypadku Polski nastąpi to po podpisaniu umowy przez Prezydenta za zgodą Parlamentu wyrażoną w ustawie.

Relacje handlowe UE ze wschodnimi sąsiadami.

W okresie prezydencji maltańskiej Polska uczestniczyła także w pracach na forum UE, w zakresie implementacji, zawartych w 2016 r., umów o całościowych i pogłębionych strefach wolnego handlu (DCFTAs) UE z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą. W tym okresie trwały także, rozpoczęte jeszcze w grudniu 2015 r., negocjacje nowej umowy ramowej UE z Armenią. Porozumienie to powinno uwzględniać zobowiązania Armenii w Unii Euroazjatyckiej (EEU) z jednej strony i cele europejskiej polityki sąsiedztwa (PW) z drugiej. Polska zabiegała o ambitny rezultat umowy w części rozwiązań handlowych objętych umową, tj. w zakresie: ceł, handlu towarami, technicznych barier w handlu, przedsiębiorstw państwowych, konkurencji, praw własności intelektualnej, środków sanitarnych i fitosanitarnych, usług, inwestycji czy zrównoważonego rozwoju.

Negocjacje umowy UE-Japonia

Podczas prezydencji maltańskiej trwały nadal negocjacje umowy FTA UE-Japonia, które w czerwcu weszły w bardzo intensywną fazę. Wycofanie się USA z ratyfikacji umowy TPP skłoniło Japonię do przyspieszenia rozmów z UE. W tym okresie Polska podtrzymywała stanowisko, że priorytetem powinna być jakość negocjowanej umowy, a nie termin zakończenia negocjacji. Obszarami priorytetowymi dla nas pozostawała eliminacja przez Japonię barier taryfowych oraz pozataryfowych – m.in. zniesienie przez Japonię zakazu importu z Polski wieprzowiny, dostęp do rynku zamówień publicznych i rynku rolnego (także w odniesieniu do wrażliwych dla Japonii produktów, jak np. mięso, produkty mleczne i zbożowe, wyroby cukiernicze czy czekoladowe) oraz znoszenie barier w dostępie do rynku usług.

Azja Południowo - Wschodnia (ASEAN)

Filipiny i Indonezja

Podczas prezydencji maltańskiej trwały prace nad projektem tekstów umów o wolnym handlu (FTA) UE-Filipiny i FTA UE-Indonezja. Druga runda negocjacyjna umowy z Filipinami odbyła się 13-17 lutego 2017 r., a umowy z Indonezją – odpowiednio 24-27 stycznia 2017 r. Polska popierała negocjacje ww. negocjacje, i zabiegała o ich szeroki zakres obejmujący wymianę handlową towarów, usług i inwestycje, w tym m.in. zapewnienie dostępu do rynków zamówień publicznych, przestrzeganie zasad ochrony konkurencji i ochrony praw własności intelektualnej.

Jednocześnie zwracaliśmy uwagę, iż do głównych problemów w handlu z tymi krajami należą bariery pozataryfowe (NTB) w dostępie do tych rynków – zarówno w eksporcie, jak i imporcie – i w ramach negocjacji należy dążyć do jak najszerzej ich likwidacji. Sprzeciwialiśmy się także proponowanym rozwiązaniom z zakresu reguł pochodzenia towarów, w tym na tzw. kumulację z krajami ASEAN, które nie posiadają umowy FTA z UE, a także nie popieraliśmy wprowadzania do zapisów umów postanowień o powołaniu sądów inwestycyjnych, w których strony sporu nie mają prawa wyboru arbitrów.

Singapur

Wprawdzie negocjacje umowy o wolnym handlu (FTA) UE–Singapur zostały zakończone w 2014 r., ale z uwagi na rozbieżne stanowiska KE i Rady ws. kompetencji do podpisania i zawarcia tej umowy KE w lipcu 2015 r. wystąpiła do TSUE o opinię w tej sprawie. TSUE wydał opinię w dniu 16 maja 2017 r., zgodnie z którą postanowienia umowy dotyczące inwestycji innych niż bezpośrednie oraz dotyczące rozstrzygania sporów między inwestorami a państwami nie wchodzą w zakres wyłącznej kompetencji Unii, w związku z czym umowa w obecnym kształcie nie może zostać zawarta bez udziału państw członkowskich, a więc bez ratyfikacji we wszystkich państwach członkowskich.

Chiny

W obszarze polityki handlowej w relacjach UE – Chiny kontynuowano strategię opartą o 3 elementy: (i) poprawa warunków działania firm europejskich w Chinach poprzez zawarcie umowy inwestycyjnej (kolejna runda negocjacji planowana jest na lipiec 2017 r.); (ii) poprawa dostępu do chińskiego rynku zamówień publicznych poprzez ustalenie odpowiednich warunków akcesji Chin do Umowy o Zamówieniach Rządowych WTO (GPA); oraz (iii) poprawa sytuacji w zakresie przestrzegania w Chinach praw własności intelektualnej poprzez zawarcie porozumienia o ochronie unijnych oznaczeń geograficznych.

Żadna z powyższych inicjatyw nie została zakończona w okresie prezydencji maltańskiej. W trakcie toczących się dyskusji Polska postulowała zawarcie ambitnego porozumienia inwestycyjnego, obejmującego nie tylko ochronę inwestycji ale także dostęp do rynku. Chiny w kontaktach z UE podnosiły kwestię możliwości zawarcia umowy o wolnym handlu, jednak KE popierana przez zdecydowaną większość krajów członkowskich, w tym Polskę, nie przewiduje w najbliższym czasie rozpoczęcia kompleksowych rozmów z Chinami w tej sprawie. Możliwe i pożądane są natomiast negocjacje kolejnych porozumień sektorowych, analogicznych do umowy inwestycyjnej.

Mercosur (Argentyna, Brazylia, Paragwaj, Urugwaj i Wenezuela)

W czasie prezydencji maltańskiej toczyły się rozmowy dotyczące wznowionych negocjacji Umowy Stowarzyszeniowej UE-Mercosur. Kolejna runda negocjacji odbyła się w czerwcu 2017r. W czasie spotkania potwierdzono wolę zawarcia wkrótce szerokiej, zrównoważonej i wzajemnie korzystnej Umowy Stowarzyszeniowej UE-Mercosur. 14 marca 2017 r. Polska przekazała swoje szczegółowe uwagi do propozycji tekstu KE w zakresie handlu produktami rolnymi, których główne tezy zawierają się w konieczności zastosowania stałej klauzuli ochronnej w handlu towarami, możliwości stosowania mechanizmu SSG, współpracy na forum WTO w zakresie negocjacji rolnych, konkurencji eksportowej, dodatkowych ograniczeń dla UE w zakresie możliwości i instrumentów wspierania eksportu, w szczególności podejmowanych jednostronnie, w odniesieniu do rynków państw nie będących stronami umowy. Polskie uwagi zostały przekazane do wiadomości wszystkich krajów członkowskich UE.

Modernizacja Umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Meksykiem

Na podstawie uzyskanego od państw członkowskich UE mandatu, KE przeprowadziła trzecią rundę negocjacji z Meksykiem w dniach 3-7 kwietnia 2017r. Omówiono propozycje tekstów w zakresie podstawowych obszarów negocjacji (handel towarami, reguły pochodzenia, cła, bariery w handlu, przepisy sanitarne, zamówienia publiczne, energia, własność intelektualna, MSP i procedury rozstrzygania sporów). W kwietniu 2017 r. Polska przekazała KE uwagi do propozycji tekstu w zakresie handlu towarami rolnymi, postulując m.in. o wprowadzenie bilateralnej klauzuli ochronnej dla towarów rolnych, a w czerwcu 2017 r. – przekazała uwagi do unijnej oferty taryfowej.

Przystąpienie Ekwadoru do umowy o handlu między UE a Kolumbią i Peru

Ekwador przystąpił do umowy o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony. Protokół jest stosowany na zasadach tymczasowych od 1 stycznia 2017 r., zanim zostanie ratyfikowany przez wszystkie państwa członkowskie UE, w tym Polskę.

Negocjacje Porozumień o partnerstwie gospodarczym z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

W trakcie prezydencji maltańskiej trwały prace przygotowawcze do ratyfikacji umowy UE z Południowoafrykańską Wspólnotą Rozwoju (SADC) oraz umowy o partnerstwie gospodarczym między UE i Wspólnotą Wschodnioafrykańską (EAC).

Renegocjacje umowy z Turcją o utworzeniu unii celnej

W trakcie prezydencji maltańskiej trwały w ramach UE wewnętrzne konsultacje nad przyjęciem mandatu UE na rozmowy z Turcją ws. modernizacji unii celnej. Mimo intensywnych prac w tym zakresie, nie uzgodniono mandatu z uwagi na zastrzeżenia państw członkowskich UE do kwestii transportu drogowego i udziału Turcji w procesie uzgodnień wspólnej polityki handlowej UE.

Implementacja umów handlowych UE z krajami trzecimi

W czasie prezydencji maltańskiej kontynuowane były także prace nad uzgodnieniem zasad współpracy pomiędzy KE a państwami członkowskimi UE w zakresie implementacji umów handlowych zawartych przez UE.

Wielostronne negocjacje handlowe w ramach Światowej Organizacji Handlu – program post-Nairobi

Na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) prowadzona jest dyskusja na temat przyszłego kształtu programu prac tej organizacji, który prawdopodobnie określi ew. pakiet uzgodnień, będący częścią deklaracji przyjętej w trakcie XI Konferencji Ministerialnej grudniu 2017 r.

W okresie maltańskiej prezydencji KE przygotowywała, a Komitet Polityki Handlowej omawiał konkretne propozycje stanowisk, jakie KE wstępnie prezentowała w Genewie, m.in.: dotyczące przejrzystości w usługach, handlu elektronicznego i subsydiów w rybołówstwie. Generalnie w swoich propozycjach KE zakładała, że nowa agenda powinna obejmować zarówno tematy wybrane z agendy DDA (bezpośrednie wsparcie w rolnictwie, subsydia w rybołówstwie, regulacje krajowe w usługach) jak i tzw. „nowe tematy” (handel elektroniczny, inwestycje), a przyszły program prac powinien obejmować wszystkie sektory negocjacji.

Polska podkreślała z jednej strony potrzebę zachowania negocjacyjnej funkcji WTO, z drugiej wskazywała na potrzebę przeciwdziałania przyjęciu uzgodnień, które zwalniałyby kraje o wyższym poziomie rozwoju (w tym gospodarki wschodzące) od ich realizacji. Jednocześnie zwracaliśmy uwagę na potrzebę takiego określenia zakresu przyszłych negocjacji, który nie ograniczałby się wyłącznie do kwestii rolnych ale zawierałby również inne elementy istotne dla naszej gospodarki, takie jak restrykcje w eksporcie czy bariery techniczne w handlu. W kwestiach rolnych przyszłe uzgodnienia nie powinny ograniczać prawa UE do kształtowania polityki rolnej w zakresie wsparcia wewnętrznego w ramach wspólnej polityki rolnej UE. Ponadto podkreślaliśmy zaangażowanie Polski w prace dot. handlu usługami na forum WTO, zwłaszcza te dotyczące realizacji mandatu zawartego w GATS i dotyczącego wynegocjowania porozumienia o stosowaniu przejrzystych regulacji krajowych w sektorach usługowych członków WTO. Podkreślaliśmy także konieczność intensywnych prac nad nowym tematem w WTO jakim jest handel elektroniczny i

przyjęcie Programu prac WTO w tym zakresie celem zatwierdzenia go podczas najbliższej Konferencji Ministerialnej WTO.

Inicjatywa liberalizacji towarów środowiskowych – EGA i negocjacje plurilateralnego porozumienia o handlu usługami – TISA

W wyniku negatywnej postawy administracji USA rozmowy nie były kontynuowane w trakcie prezydencji maltańskiej, ale trwały nieoficjalne konsultacje w celu określenia możliwości ich wznowienia w przyszłości.

Postępowania ochronne (antysubsydia i antydumping)

Dzięki ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska podejmowała na forum UE działania mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom handlowym ze strony dostawców pozaunijnych, poprzez doprowadzenie do ustanowienia ceł antydumpingowych lub antysubsydyjnych.

W pierwszym półroczu 2017 r. KE wszczęła trzy nowe postępowania ochronne, których łącznie toczy się 40. Z punktu widzenia interesów polskiego przemysłu, szczególnie istotne są aktualnie obowiązujące cła antydumpingowe lub antysubsydyjne na import następujących towarów: rowerów i części rowerowych z Chin, zastawy stołowej i kuchennej z porcelany z Chin, rur bez szwu z Chin, stali powlekanej organicznie z Chin, płaskich wyrobów ze stali walcowanych na zimno z Chin, płytek ceramicznych z Chin, kukurydzy z Tajlandii, saletry amonowej z Rosji, żelazokrzemu z Rosji i Chin, rur spawanych z Rosji, Białorusi i Chin, pstrąga tęczowego z Turcji, prętów zbrojeniowych z Białorusi.

Jednocześnie należy wskazać, że od prawie 5 lat trwała na forum unijnym dyskusja nad propozycją zmian w systemie Instrumentów Ochrony Handlu (Modernizacja Instrumentów Ochrony Handlu – MTDI). Głównym punktem polaryzacji stanowisk pomiędzy krajami członkowskimi UE była kwestia odejścia od zasady niższego cła (ang. *Lesser Duty Rule* – LDR). Podczas prezydencji maltańskiej, RE przejęła stanowisko w przedmiotowym zakresie. W tym okresie został rozpoczęty proces trilogu, który będzie kontynuowany w kolejnym półroczu. Polska była w grupie krajów zdecydowanie opowiadających się za wzmocnieniem instrumentów ochrony handlu z uwagi na zmienioną sytuację ekonomiczną na świecie. Potrzeba wzmocnienia TDI została dodatkowo uwidoczniła w obliczu narastających zakłóceń w handlu światowym w tym np. na rynku stali (tzw. kryzys stalowy) i wyzwań związanych z kwestią przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej (MES). Projekt uwzględnia popieraną przez Polskę możliwość odejścia od LDR, co zapewni wzmocnienie ochrony unijnych producentów przed nieuczciwą konkurencją.

Obniżenie unijnych ceł ze względów gospodarczych

Dzięki ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska podejmowała na forum UE działania mające na celu obniżenie kosztów importu zaopatrzeniowego surowców i komponentów (zawieszenie ceł albo preferencyjne kontyngenty taryfowe) z krajów pozaunijnych do dalszego przerobu i produkcji wyrobów gotowych.

W okresie prezydencji maltańskiej kontynuowano prace nad regulacjami wchodzącymi w życie 1 lipca 2017 r. W ramach tych prac uwzględniono cztery z sześciu wnioskowanych przez Polskę towarów stanowiących komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego i przemysłu materiałów ogniotrwałych, AGD oraz przemysłu świecarki. W przypadku dwóch wniosków dotyczących określonego rodzaju silników spalinowych zidentyfikowano i potwierdzono produkcję na obszarze UE, co wyklucza możliwość ustanowienia zawieszenia poboru ceł.

Działaniem chroniącym polskich producentów jest możliwość złożenia sprzeciwu do wniosków innych państw członkowskich UE w zakresie zawieszenia poboru ceł lub ustanowienia preferencyjnego kontyngentu taryfowego, w sytuacji w której istnieje w Polsce produkcja danego towaru. W ramach prac nad rundą 1 lipca 2017 r., Polska złożyła sześć sprzeciwów do wniosków innych państw członkowskich UE (dot. komponentów dla przemysłu motoryzacyjnego). Jeden polski sprzeciw został podtrzymany i uwzględniony, drugi sprzeciw został wycofany, z uwagi na wycofanie wniosku o zawieszenie ceł, do którego się odnosił. Pozostałe cztery sprzeciwy zostały wycofane przez polskich producentów po konsultacjach i

wyjaśnieniach wnioskodawców z innych państw UE (brak bezpośredniego zagrożenia dla produkcji krajowej).

W okresie prezydencji maltańskiej, rozpoczęły się także prace nad zawieszeniem poboru ceł i kontyngentami taryfowymi UE, które wejdą w życie 1 stycznia 2018 r. (11 kolejnych wniosków polskich firm o obniżenie obciążeń celnych na import z krajów pozaunijnych komponentów dla przemysłu rowerowego i motoryzacyjnego). Prace te będą kontynuowane również w drugiej połowie 2017 r.

Dostęp do rynków krajów trzecich

W okresie prezydencji maltańskiej Polska zaangażowana była w bieżące działania na forum UE w zakresie znoszenia barier (taryfowych, pozataryfowych) w dostępie do rynków krajów trzecich (pozaunijnych), które ograniczają dostęp dla unijnego, w tym polskiego eksportu. Wg stanu na 5 czerwca 2017 r., zestawienie w unijnej bazie barier w dostępie do rynków krajów trzecich (MADB, ang. akronim od Market Access Database) dotyczące barier w handlu wskazuje na 51 krajów trzecich, zidentyfikowanych jako stosujących bariery w dostępie do rynku, istotnych dla unijnego eksportu. Wskazane kraje trzecie stosują łącznie 461 różnego rodzaju barier w poszczególnych sektorach (lista obejmuje tylko oficjalnie zgłoszone bariery). Najwięcej w sektorze rolnym i rybołówstwa (101), barier o charakterze horyzontalnym (a zatem bez względu na sektor) – 87, tekstylnym i skórzanym (22), spirytusowym (23), samochodowym (21), farmaceutycznym (17), innych gałęziach przemysłu (19). W usługach odnotowano 32 bariery, w tym w zakresie usług transportowych 7.

Działania Polski znacząco przyczyniły się do znoszenia barier przez kraje trzecie stosowanych wobec unijnego, w tym polskiego, eksportu. Polska na bieżąco przekazywała także informacje w zakresie zidentyfikowanych barier do KE, która w oparciu o informacje ze strony państw członkowskich UE publikuje corocznie osiągnięcia w tym zakresie w ramach corocznego raportu KE dot. barier w handlu i inwestycjach w dostępie do rynków krajów trzecich dla UE. Z uwagi na interesy polskiego biznesu, w okresie prezydencji maltańskiej w sposób szczególny Polska zaangażowała się m.in. w kwestie eliminacji ograniczeń w imporcie cementu przez Rosję; eliminacji restrykcji w używaniu określonych niebezpiecznych substancji w sprzęcie oświetleniowym przez Zjednoczone Emiraty Arabskie; obowiązkowych restrykcyjnych standardów w imporcie do Chin mebli; restrykcyjnych wymogów w imporcie opon przez Indie, Indonezję, Turcję; ograniczeń w imporcie do Chin kosmetyków oraz towarów rolno-spożywczych; ograniczeń w dostępie na zabawki do Rosji i Kazachstanu; restrykcji w eksporcie z Ukrainy drewna. Działania te przekładają się na poprawę warunków eksportu także dla polskich produktów, usług, inwestycji.

Prace legislacyjne w ramach polityki handlowej

Polska na forum UE uczestniczyła w dyskusji nad rozporządzeniem PE i Rady ustanawiającym unijny system certyfikacji własnej w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw odpowiedzialnych importerów cyny, tantalum i wolframu, ich rud oraz złota, pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka.

Głównym celem projektu rozporządzenia było ograniczenie finansowania ugrupowań zbrojnych i sił bezpieczeństwa z dochodów pochodzących z eksploatacji minerałów na obszarach dotkniętych rebeliami i konfliktami zbrojnymi oraz obszarach wysokiego ryzyka. Proponowanym środkiem realizacji tego celu było wspieranie i dalsze promowanie odpowiedzialnego pozyskiwania cyny, tantalum i wolframu, ich rud oraz złota przez unijne przedsiębiorstwa, w sposób wykluczający przyczynianie się unijnych firm do finansowania ww. rebelii i konfliktów zbrojnych. W odniesieniu do szczegółowych rozwiązań Polska opowiadała się za zaakceptowaniem systemu obowiązkowego, ale tylko w odniesieniu do segmentu przemysłu up-stream. Ponadto Polska wnioskowała o wydłużenie okresu przejściowego na wdrożenie przedmiotowej regulacji. Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE 19 maja 2017 r.

Drugim ważnym rozporządzeniem omawianym w okresie prezydencji maltańskiej był przekazany krajom członkowskim UE 9 listopada 2016 roku projekt rozporządzenia, które wprowadza nową metodologię obliczania wysokości dumpingu w postępowaniach antydumpingowych. Następnie 3 maja 2017 r.

stanowisko Rady zostało przyjęte na posiedzeniu COREPER, zaś PE jest na etapie opracowania raportu. W momencie ustalenia stanowiska PE rozpoczną się konsultacje w ramach trilogu.

Wprowadzone zmiany pozwolą na utrzymanie unijnego systemu prawnej ochrony przed nieuczciwym importem z krajów trzecich w wielu sektorach gospodarki, zwłaszcza w sektorach stalowym i chemicznym. Obecny kształt projektu w znacznym stopniu uwzględnia polskie postulaty.

Kolejnym projektem aktu prawnego, nad którym toczyły się parce na forum UE, był projekt rozporządzenia PE i Rady w sprawie wprowadzenia w odniesieniu do Ukrainy tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu. Celem ww. projektu jest przyznanie dodatkowej pomocy handlowej Ukrainie, będącej wyrazem wsparcia ze strony UE dla rządu ukraińskiego w związku z trudną sytuacją gospodarczą tego kraju, będącą także następstwem działań wojennych prowadzonych w związku z aneksją Krymu przez Federację Rosyjską i działań separatystycznych na wschodzie Ukrainy, wspieranych przez stronę rosyjską. Ww. pomoc handlowa ze strony UE ma polegać na przyznaniu Ukrainie tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu (części handlowej tj. DCFTA). Omawiany projekt przewiduje, tymczasowo na okres 3 lat, obniżenie cel na towary przemysłowe określone w załączniku III (wybrane produkty chemiczne, obuwie, wybrane produkty z miedzi, aluminium i wybrane produkty elektroniczne) oraz ustanowienie dodatkowych kontyngentów taryfowych z 0% stawką celną na wybrane towary rolne określone w załącznikach I i II (miód, kasze, mączki, granulki ziarna, pomidory przetworzone, sok winogronowy, owies, pszenica zwyczajna (orkisz i meslin, mąka, kasze, mączki i granulki), kukurydza (mąka, kasze mączki, granulki, i ziarna), jęczmień (mąka, granulki)). Polska wstrzymuje się od głosu nad przyjęciem tej regulacji, z uwagi na objęcie tym projektem wrażliwych towarów rolnych oraz utrzymywanie przez Ukrainę zakazu eksportu drewna, który ma dla Polski znaczenie zaopatrzeniowe.

Udział w pracach międzynarodowych organizacji surowcowych

Członkostwo Polski w międzynarodowych organizacjach surowcowych przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, zabezpieczenia dostaw surowców i zwiększania przejrzystości rynków surowcowych. Polityka UE na forum tych organizacji jest ustalana na forum grupy roboczej Rady ds. grup towarowych, która w okresie prezydencji maltańskiej omawiała przede wszystkim następujące kwestie:

- przyjęcie decyzji Rady UE nr 2017/876 z dnia 18 maja 2017 r. ws. przystąpienia UE do Międzynarodowego Komitetu Doradczego ds. Bawełny (ICAC) i tym samym zakończenie 3-letnich negocjacji ws. akcesji UE do tej organizacji na zasadzie kompetencji wyłącznych przy zachowaniu możliwości udziału krajowych ekspertów i sektora prywatnego (w Polsce – Izba Bawełny w Gdyni) w pracach organów roboczych ICAC;
- kontynuacja prac nad zmianą systemu wyliczania głosów i składek członkowskich w Międzynarodowej Organizacji Cukru (ISO), tak aby lepiej odzwierciedlał aktualny udział UE i pozostałych państw członkowskich w globalnej produkcji, handlu i konsumpcji cukru;
- przedłużenie o 2 lata okresu obowiązywania Konwencji o Handlu Zbożem z 1995 r. (decyzja Rady UE z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być przyjęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do przedłużenia obowiązywania Konwencji o handlu zbożem z 1995 r.);
- prowadzenie spraw związanych z wejściem w życie 1 stycznia 2017 r. Międzynarodowej Umowy ws. oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r.
- koordynacja stanowiska UE ws. wyborów Dyrektora Wykonawczego Międzynarodowej Organizacji Kawy (ICO), Dyrektora Wykonawczego Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) oraz Sekretarza Generalnego trzech Grup Studyjnych metali nieżelaznych: Międzynarodowej Grupy Studiów ds. Miedzi (ICSG), Międzynarodowej Grupy Badawczej ds. Ołowiu i Cynku (ILZSG), Międzynarodowej Grupy Studyjnej ds. Niklu (INSG);
- monitorowanie procesu przeniesienia siedziby Międzynarodowej Organizacji Kakao (ICCO) do Abidżanu (Wybrzeże Kości Słoniowej) po zakończeniu trwającej przez 14 lat dyskusji w tej kwestii.

Na forum samych organizacji surowcowych Polska kładzie szczególny nacisk na zwiększanie merytorycznej jakości ich prac (baz danych statystycznych, opracowań i raportów oraz dyskusji nt. najważniejszych problemów rynków surowcowych), tak aby miały one jak największe praktyczne zastosowanie dla przemysłu, sektora prywatnego i pozostałych uczestników rynków surowcowych. Potwierdzeniem tego jest rosnące zainteresowanie i udział polskich przedsiębiorców i ekspertów w posiedzeniach tych organizacji, jak również pełnione przez przedstawiciela Polski funkcje przewodniczącego Komitetu Statystycznego Międzynarodowej Organizacji Kawy (ICO) i Komitetu Ekonomiczno-Środowiskowego Międzynarodowej Grupy Studyjnej ds. Miedzi (ICSG).

4.4. Transport

Transport drogowy

W trakcie prezydencji maltańskiej kontynuowana była dyskusja na temat planowanej rewizji przepisów w zakresie transportu drogowego, w tym w szczególności kwestii socjalnych w transporcie drogowym.

MIB pozostawał w bieżącym kontakcie z instytucjami UE oraz monitorował przebieg i postęp ich prac. Minister Andrzej Adamczyk oraz członkowie kierownictwa MIB wielokrotnie poruszali ten temat w rozmowach z Komisarz ds. Transportu Violetą Bulc oraz wysokimi urzędnikami Dyrekcji Generalnej ds. Mobilności i Transportu UE. W lutym 2017 r. odbyły się natomiast spotkania Ministra Andrzeja Adamczyka z posłami do PE, w tym koordynatorami największych grup politycznych w Komisji ds. Transportu i Turystyki.

1 marca 2017 r. w Brukseli MIB zorganizowało seminarium pn. *Liberalizacja czy protekcyjizm – szanse i zagrożenia dla międzynarodowego transportu drogowego*, skierowane do urzędników KE i przedstawicieli państw członkowskich oraz posłów do PE, na którym przedstawiono skutki przeregulowania rynku przewozów drogowych w Europie na gospodarkę poszczególnych państw członkowskich.

31 maja 2017 r. w PE w Brukseli, zaprezentowane zostały założenia Pakietu Mobilności. Z inicjatywy strony polskiej po debacie plenarnej odbyło się seminarium, w którym uczestniczyli Minister Infrastruktury i Budownictwa Andrzej Adamczyk, Wiceprzewodniczący PE Ryszard Czarnecki oraz Komisarz ds. Transportu Violeta Bulc. Celem seminarium było zaprezentowanie przedstawicielom PE, KE, państw członkowskich oraz środowisk branżowych stanowiska RP. Należy podkreślić, że Minister Andrzej Adamczyk był pierwszym ministrem, z którym Komisarz Violeta Bulc wymieniła opinie po prezentacji pakietu.

Podczas posiedzenia Rady TTE 8 czerwca 2017 r. w Luksemburgu, na którym KE zaprezentowała Pakiet Mobilności, szereg państw (również spoza regionu Europy Środkowo-Wschodniej) sceptycznie wyraziło się o pakiecie, podzielając stanowisko Polski. Z inicjatywy Polski przyjęto wspólne oświadczenie ministrów ośmiu państw ws. części rynkowej i socjalnej Pakietu Mobilności.

Z zakresu spraw dot. transportu drogowego, podczas prezydencji maltańskiej trwały również prace nad **projektem dyrektywy PE i Rady zmieniającym dyrektywę 2003/59/WE w sprawie wstępnej kwalifikacji i okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób oraz dyrektywę 2006/126/WE w sprawie praw jazdy**.

Celem dyrektywy jest podniesienie standardów wśród nowych kierowców oraz zachowanie i doskonalenie umiejętności zawodowych już pracujących kierowców samochodów ciężarowych i autobusów w całej Unii Europejskiej. Dyrektywa ma w szczególności na celu wyczulenie kierowców na zagrożenia, aby ograniczyć ryzyko i zwiększyć bezpieczeństwo na drodze. Ponadto w dyrektywie określono standardy dotyczące umiejętności zawodowych, aby zapewnić uczciwą konkurencję w całej UE.

W toku prac na posiedzeniach grupy roboczej Rady UE ds. transportu lądowego zostały uwzględnione najważniejsze postulaty Polski, jednakże wątpliwości wywoływało wprowadzenie możliwości ukończenia kursu kwalifikacyjnego i szkolenia okresowego przy wykorzystaniu metody *e-learning*, które to zdaniem Polski jest nieefektywne. Biorąc jednakże pod uwagę opcjonalny charakter stosowania metody *e-learning* oraz ograniczenia jej stosowania w szkoleniu, w duchu kompromisu, Polska zaakceptowała treść wypracowanych rozwiązań i przyjęła podejście ogólne podczas posiedzenia Rady TTE w czerwcu 2017 r.

Homologacja techniczna pojazdów samochodowych

W pierwszej połowie 2017 r. kontynuowane były prace nad projektem rozporządzenia PE i Rady w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów.

Polska poparła podejście zawarte w projekcie KE, w szczególności w zakresie zastąpienia dotychczasowego aktu prawnego określającego ramy homologacji dla pojazdów należących do kategorii M (pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu osób mające co najmniej cztery koła), N (pojazdy samochodowe mające co najmniej cztery koła i zaprojektowane i wykonane do przewozu ładunków), O (przyczepy) – dyrektywy 2007/46/WE poprzez ustanowienie właściwego rozporządzenia uściślającego zapisy dotyczące procedur homologacyjnych, rozbudowującego i doprecyzującego kwestie nadzoru rynku w odniesieniu do pojazdów i części objętych procedurami homologacyjnymi w zakresie objętym projektowanym aktem, ustanowienia forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów określonych w projektowanym akcie prawnym, koordynacyjną rolę KE w funkcjonowaniu rynku homologacyjnego, braku określenia terminów ważności świadectw homologacji typu WE pojazdu (świadectwa obowiązujące pojazdy na terytorium UE), pozostanie przy dotychczasowym systemie dopuszczania do ruchu pojazdów z końcowej partii produkcji, przejście na obieg elektroniczny dokumentów w postaci świadectw zgodności pojazdu w celach jego rejestracji ze stosownie określonym okresem przejściowym na dostosowanie krajowego systemu rejestracji pojazdów do nowych wymagań.

W ramach proponowanych przez Polskę postulatów, akceptację zyskał 8-letni okres przejściowy dla obligatoryjnego stosowania cyfrowej wersji świadectw zgodności typu pojazdu oraz utrzymanie dotychczasowego modelu stosowania procedury dopuszczenia do ruchu pojazdu z końcowej partii produkcji. W rezultacie prac prowadzonych w grupach roboczych projektowany tekst przyjął postać akceptowalną, uwzględniającą stanowisko Polski określone w stanowisku rządowym w lutym 2016.

Sieć bazowa TEN-T

W ramach prezydencji maltańskiej w Radzie UE kontynuowane były prace nad wdrażaniem korytarzy sieci bazowej TEN-T, stanowiących najważniejsze połączenia transportowe w UE. W ramach tych prac, koordynatorzy europejscy, odpowiedzialni za poszczególne korytarze TEN-T, we współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi, w tym stroną polską, przygotowali zaktualizowane wersje list projektów stanowiących załączniki do planów pracy dla 9 korytarzy sieci bazowej TEN-T. Listy te pokazują stan zaawansowania prac nad wdrażaniem korytarzy pod względem zapewnienia finansowania i zaawansowania poszczególnych inwestycji. Strona polska aktywnie uczestniczyła w konsultacjach list projektów. Dokumenty te zostaną zaprezentowane w połowie czerwca 2017 r. na forach korytarzowych powołanych na mocy art. 46 rozporządzenia PE i Rady (UE) NR 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej.

Ponadto w marcu 2017 r. strona polska wzięła aktywny udział w organizowanej przez KE konferencji państw kohezyjnych pn. „Możliwości inwestycyjne w sektorze transportowym – koncentracja na państwach kohezyjnych” („*Investment Opportunities for the Transport Sector – focus on the Cohesion Member States*”), której główną tematyką był postęp krajów korzystających z polityki spójności w realizacji projektów infrastrukturalnych, przyszłości polityki UE w zakresie wsparcia dla państw

korzystających z Funduszu Spójności oraz planów rozwoju infrastruktury transportowej w państwach PW.

Transport lotniczy

W pierwszej połowie 2017 r. trwały intensywne prace nad uzyskaniem porozumienia między Radą UE a PE w zakresie **projektu rozporządzenia PE i Rady w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 216/2008 PE i Rady.**

Celem spotkań trójstronnych było wypracowanie kompromisu, który umożliwi szybkie wejście w życie rozporządzenia. Polska brała aktywny udział w pracach nad tym aktem. W zakresie załącznika I do projektu, tj. typów statków powietrznych wyłączonych z mocy prawa spod obowiązywania rozporządzenia, Polska wraz z kilkoma innymi państwami członkowskimi zgłaszała swoje propozycje zmian. W kwestii dotyczącej mechanizmu przejścia nadzoru przez EASA lub inne państwo członkowskie, art. 55 zakładał, że transfer kompetencji może być narzucony danemu państwu. Mimo znacznych modyfikacji art. 55, Polska, wraz z wieloma innymi państwami członkowskimi, wciąż opowiadała się za jego pełnym usunięciem z projektu. W treści dokumentu przyjętym na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii w grudniu 2016 r. artykuł ten został wykreślony. Do czerwca 2017 r. nie udało się osiągnąć kompromisu z PE w tym zakresie. Postulaty Polski zostały uwzględnione w stopniu zadawalającym na poziomie podejścia ogólnego w grudniu 2016 r. Podczas obecnie trwających negocjacji z PE istotne jest utrzymanie korzystnych zapisów z podejścia ogólnego przy jednoczesnym poparciu dla poprawek PE, które są w opinii Polski korzystne (w szczególności poprawka dotycząca zwiększenia limitów wagowych (MTOM) oraz prędkości minimalnej w locie ustalonym do lądowania (CAS)).

Ponadto w pierwszym semestrze 2017 r. prowadzone były również prace w zakresie:

- wniosku dotyczącego rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (KE zaprezentowała przedmiotowy projekt);
- projektu decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia rokowań na temat dwustronnej umowy między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi ws. porozumień leasingu z załogą (ang. *wet-lease*);
- negocjacji dwustronnej umowy między Unią Europejską a Chińską Republiką Ludową dotyczącej bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego - KE przedstawiła informację z dwóch rund negocjacji;
- koordynacji wspólnego stanowiska UE w zakresie ochrony i bezpieczeństwa w lotnictwie oraz ogólnoświatowego mechanizmu rynkowego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w związku z przygotowaniami do 210 oraz 211 sesji Rady Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ang. *International Civil Aviation Organization, ICAO*);
- wniosku dotyczącego rozporządzenia PE i Rady zmieniającego dyrektywę 2003/87/WE w celu kontynuowania obecnego ograniczenia zakresu działalności lotniczej i przygotowania do wdrożenia globalnego środka rynkowego od 2021 r. (prace nad przedmiotowym projektem prowadzone są w ramach grupy roboczej ds. środowiska Rady, podczas posiedzenia grupy roboczej ds. lotnictwa KE zaprezentowała przedmiotowy projekt);
- negocjacji dwustronnej umowy między Unią Europejską a Katarą oraz negocjacji z innymi państwami trzecimi (KE przedstawiła informację na temat stanu prac);
- projektu decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia rokowań na temat zmiany zakresu Porozumienia o Współpracy między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi w zakresie prac badawczo-rozwojowych w lotnictwie cywilnym w celu uwzględnienia wszystkich faz modernizacji systemu zarządzania ruchem lotniczym oraz globalnej interoperacyjności.

Transport kolejowy

W trakcie prezydencji maltańskiej kontynuowane były prace dotyczące zmniejszenia hałasu generowanego przez kolejowy transport towarów. Polska kwestionuje obejmowanie nowymi

wymogami wagonów w ruchu krajowym oraz dąży do pozostawienia jak największej swobody decyzyjnej w tym zakresie po stronie państw członkowskich, zgodnie z zasadą subsydiarności. Stanowisko naszego kraju wynika z obaw dotyczących wysokich kosztów dostosowania do nowych wymogów polskiego taboru i utraty konkurencyjności przewozów towarowych kolejną na rzecz transportu drogowego. Polska intensywnie promowała swoje stanowisko w ramach prac gremiów eksperckich w Agencji Kolejowej Unii Europejskiej i KE, a także w ramach spotkań dwustronnych na wysokim szczeblu.

Transport morski

W obszarze transportu morskiego, w okresie od stycznia do czerwca 2017 r. kontynuowane były prace nad poniższymi projektami dotyczącymi bezpieczeństwa statków pasażerskich:

- dyrektywą PE i Rady zmieniającą dyrektywę Rady 2009/45/WE w sprawie reguł i norm bezpieczeństwa statków pasażerskich;
- dyrektywą PE i Rady w sprawie systemu inspekcji na potrzeby bezpiecznego użytkowania promów typu ro-ro i szybkich jednostek pasażerskich wykonujących regularne usługi oraz zmieniającą dyrektywę PE i Rady 2009/16/WE w sprawie kontroli państwa portu i uchylającą dyrektywę Rady 1999/35/WE;
- dyrektywą PE i Rady zmieniającą dyrektywę Rady 98/41/WE w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich płynących do portów państw członkowskich Wspólnoty lub z portów państw członkowskich Wspólnoty i zmieniającą dyrektywę PE i Rady 2010/65/UE w sprawie formalności sprawozdawczych dla statków wchodzących do lub wychodzących z portów państw członkowskich.

Strona polska brała aktywny udział w posiedzeniach grupy roboczej ds. żeglugi, podczas których wypracowywano rozwiązania dotyczące wszystkich trzech wspomnianych dyrektyw, opowiadając się za działaniami mającymi na celu uproszczenie i uporządkowanie istniejących unijnych ram prawnych dotyczących bezpieczeństwa na statkach pasażerskich w taki sposób, aby utrzymać przepisy unijne, w przypadkach gdy są potrzebne i proporcjonalne, zapewnić ich właściwe stosowanie oraz wyeliminować potencjalne nakładanie się obowiązków i występowanie niespójności między powiązаныmi aktami prawnymi, zgodnie z programem sprawności i wydajności regulacyjnej REFIT (ang. *Regulatory Fitness and Performance Program*).

W odniesieniu do pierwszych dwóch dyrektyw podejście ogólne zostało przyjęte jeszcze w trakcie poprzedniej prezydencji, podczas posiedzenia Rady TTE w dniu 1 grudnia 2016 r. W odniesieniu do dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 98/41/WE w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich płynących do portów państw członkowskich Wspólnoty lub z portów państw członkowskich Wspólnoty i zmieniającej dyrektywę PE i Rady 2010/65/UE w sprawie formalności sprawozdawczych dla statków wchodzących do lub wychodzących z portów państw członkowskich Polska dalej brała aktywny udział w posiedzeniach grupy roboczej Rady ds. żeglugi podczas których wypracowywano szczegółowe rozwiązania. Podejście ogólne Rady zostało przyjęte bez dyskusji w dniu 21 marca 2017 r. podczas posiedzenia Rady ECOFIN.

W kwietniu i maju 2017 r. w odniesieniu do wszystkich trzech projektów dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa statków pasażerskich prezydencja maltańska rozpoczęła trilog z PE i KE. Polska brała aktywny udział w pracach grupy roboczej Rady ds. żeglugi mających na celu wypracowanie mandatu do negocjacji. W dniu 21 czerwca 2017 r., po zakończeniu ww. trilogu, COREPER I przyjął kompromisowe projekty ww. dyrektyw.

W dn. 3 marca 2017 r. zostało opublikowane rozporządzenie PE i Rady (UE) 2017/352 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiające ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów. Przedmiotowe rozporządzenie zostało przyjęte bez dyskusji podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH) w dn. 23 stycznia 2017 r.

Polska, z uwagi na kompromisowe propozycje przepisów zawarte w projekcie rozporządzenia, poparła przyjęcie przedmiotowego dokumentu.

Żegluga śródlądowa

W okresie styczeń-czerwiec 2017 r. kontynuowano prace nad dyrektywą w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylającą dyrektywę Rady 96/50/WE i dyrektywę Rady 91/672/EWG. Polska co do zasady popiera ujednoczenie wymagań w zakresie szkolenia marynarzy, uzyskiwania dokumentów kwalifikacyjnych w żegludze śródlądowej oraz ich wzajemnego uznawania na terenie wszystkich państw członkowskich UE. Coraz bliższe jest osiągnięcie kompromisu odnośnie do zakresu dyrektywy i wyłączeń. Sprawy te są wyjątkowo istotne zwłaszcza dla państw członkowskich, które nie posiadają śródlądowych dróg wodnych.

Od stycznia do czerwca 2017 r. trwały również prace nad dyrektywą PE i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług, (ang. *European Accessibility Act – EAA*). W tym kontekście, jako korzystne dla żeglugi śródlądowej należy uznać usunięcie z zakresu dyrektywy odwołań do rozporządzenia UE regulującego transeuropejską sieć transportową (TEN-T). Rozporządzenie TEN-T wprowadza obowiązek stosowania kryteriów dostępności przy realizacji projektów na sieci TEN-T, dając jednocześnie swobodę państwom członkowskim co do ich zastosowania, co pozwala na uwzględnienie specyfiki poszczególnych projektów infrastruktury wodnej śródlądowej. Margines swobody na podstawie rozporządzenia stałby w sprzeczności z obligatoryjnością EAA.

Przedstawiciele MGMIŻŚ aktywnie uczestniczą w pracach Komitetu TEN-T, którego jednym z zadań są m.in. prace nad aktualizacją rozporządzenia TEN-T oraz podjęcie starań odnośnie do włączenia w europejską sieć polskich dróg wodnych o znaczeniu transportowym.

4.5. Ochrona środowiska

Podczas prezydencji maltańskiej kontynuowano prace legislacyjne nad nowelizacją sześciu **dyrektyw w zakresie gospodarki odpadami (tzw. pakiet odpadowy)**, realizowaną w kontekście wprowadzania inicjatywy dotyczącej gospodarki o obiegu zamkniętym, w związku z opublikowaniem projektów KE 2 grudnia 2015 r. Bazując na tekstach kompromisowych przygotowanych przez prezydencję słowacką, w trakcie spotkań grupy roboczej omówiono najbardziej kontrowersyjne zagadnienia, wypracowując **mandat do negocjacji międzyinstytucjonalnych w ramach trilogów**. Mandat został zaakceptowany przez COREPER I 19 maja 2017 r.

W mandacie kwestie istotne dla PL zostały ujęte w następujący sposób – w porównaniu do pakietu z grudnia 2015 r.:

- obniżono cel dla roku 2030 r. w zakresie wysokości poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych z 65% do 60% (Polska dążyła do określenia tego celu w wysokości 50% dla roku 2030), jednakże biorąc pod uwagę dotychczasowe prace i fakt obecnego obniżenia wysokości poziomu jedynie o 5% może się okazać, że nierealnym może być dalsze obniżenie wysokości tego poziomu w projekcie;
- obniżono cel do roku 2025 w zakresie wysokości poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych z 60% do 55% (przy czym PL dążyła do całkowitego wyeliminowania tego celu);
- uwzględniono propozycję wydawania przez KE aktów wykonawczych zamiast aktów delegowanych (zgodnie z postulatem PL);
- wyeliminowano możliwość wliczania ponownego użycia do poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, usunięto w konsekwencji także metodykę takiego wliczania (zgodnie z postulatem PL);

- wydłużono okres transpozycji z 18 do 24 miesięcy, a więc do okresu standardowo dotychczas stosowanego (PL byłaby za dalszym wydłużeniem tego okresu do 36 miesięcy – przy czym okres 24 miesięcy uważa za minimalny do zaakceptowania).
- wydłużono okres dot. sprawozdawczości z wykonania dyrektywy ramowej z jednego roku do dwóch lat (zgodnie z propozycją PL).

30 maja 2017 r. rozpoczęły się trilogi. O przebiegu spotkania prezydencja poinformowała COREPER 31 maja 2017 r. Strony negocjacji uzgodniły odbycie spotkań technicznych. Informacja prezydencji w tej sprawie została również przedstawiona na Radzie ENVI 19 czerwca 2017 r. Na posiedzeniu COREPER 21 czerwca 2017 r. PREZ poinformowała o wynikach rozmów technicznych z PE, podczas których największe rozbieżności utrzymują się w odniesieniu do hierarchii sposobów postępowania z odpadami, marnowania żywności, produktów ubocznych i utraty statusu odpadów (PE dąży do ich separacji) oraz odpadów niebezpiecznych. Podstawą trilogu był mandat uzgodniony na pierwsze spotkanie trójstronne. O przebiegu spotkania prezydencja poinformowała COREPER w dniu 28 czerwca 2017 r. Na trilogu uzgodniono zastosowanie zwyczajnej procedury ustawodawczej dla Aneksu I. PE wskazał na elastyczność w zakresie hierarchii sposobów postępowania z odpadami, jednak podkreślił znaczenie uwzględnienia Aneksu IV (z możliwością dalszych negocjacji). W kwestiach ponownego użycia PE zgodził się na tekst Rady. Zaprezentował także sztywne stanowisko w zakresie obowiązkowego zastosowania EPR dla opakowań, jak i wskazał, że w odniesieniu do zbierania struktura tekstu Rady pozostawia wiele luk. Nalega na rozwiązanie, w którym KE musiałaby zatwierdzić wszystkie derogacje. W pozostałych kwestiach strony jedynie przedstawiły swoje stanowiska.

Przewiduje się, że powyższe prace będą kontynuowane przez prezydencję estońską. **Polska w dalszych pracach będzie dążyć do tego, aby ustanowione cele dotyczące poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz redukcji składowania odpadów komunalnych były możliwe do osiągnięcia pod względem technicznym i technologicznym oraz w sposób zrównoważony.** Istotny dla Polski jest również termin transpozycji dyrektyw.

W odniesieniu do pakietu odpadowego Polska **zgłosiła wniosek dotyczący głosowania większością kwalifikowaną**, zgodnie z art. 3 ust 3 Protokołu nr 36 w sprawie postanowień przejściowych do Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

28 lutego 2017 r. podczas posiedzenia Rady ENVI została przyjęta **decyzja Rady w sprawie zawarcia w imieniu UE Konwencji z Minamatą ws. rtęci**. Polska złożyła oświadczenie do decyzji Rady dotyczące wspólnej ratyfikacji przez UE oraz państwa członkowskie. Zdaniem Polski deklaracja kompetencji Unii Europejskiej złożona na podstawie art. 30 par. 3 Konwencji nie zmienia podziału kompetencji pomiędzy Unią i jej państwami członkowskimi ustanowionego na podstawie Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Deklaracja Unii nie może być zatem odczytywana jako implikująca wyłączne kompetencje Unii Europejskiej w odniesieniu do jakiegokolwiek sprawy regulowanej Konwencją, w której Unia dzieli kompetencje ze swoimi państwami członkowskimi. Oznacza to, iż UE nie powinna ratyfikować Konwencji z Minamaty bez ratyfikacji częściowych państw członkowskich UE. Stanowisko Polski wyrażające sprzeciw wobec przyjęcia projektu decyzji Rady zostało podtrzymane na kolejnych posiedzeniach COREPER I (kwiecień, maj, czerwiec 2017 r.) jak również posiedzeniu grupy roboczej Rady ds. środowiska dotyczącej Konwencji z Minamaty 15 maja 2017 r.

Niezależnie od prezentowanego przez Polskę stanowiska, 11 maja 2017 r. decyzją Rady, **Konwencja z Minamaty została zawarta w imieniu UE**. Ponadto 13 czerwca 2017 r. weszło w życie **rozporządzenie PE i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008**. Przedmiotowy akt stanowi dopełnienie transpozycji przepisów Konwencji.

Prace prezydencji w zakresie **globalnych aspektów zrównoważonego** rozwoju koncentrowały się na przygotowaniu **konkluzji Rady UE pt. Zrównoważona przyszłość Europy: odpowiedź UE na Agendę 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju** oraz wytycznych do dokumentów przygotowywanych dla

potrzeb wydarzeń odbywających się na forum ONZ (3. sesja Zgromadzenia Środowiskowego Narodów Zjednoczonych – UNEA-3, Forum Polityczne Wysokiego Szczebla 2017 – HLPF) oraz stanowisk (m.in. na spotkania Komitetu Stałych Przedstawicieli w Nairobi). W ramach grupy roboczej ds. Międzynarodowych Zagadnień Środowiska (*WPIEI Global*) prezydencja zintensyfikowała przygotowania do UNEA-3, w tym przede wszystkim przygotowała wkład dotyczący dokumentu końcowego UNEA-3 i rozpoczęła prace nad tematami rezolucji.

W odniesieniu do dyskusji ministrów w zakresie **zrównoważonego rozwoju** Polska przedstawiła wyniki odbywającej się 15 października 2016 r. Konferencji Naukowej, pt. *Zrównoważony rozwój i zmiany klimatyczne w świetle Encykliki Ojca świętego Franciszka Laudato Si*, która zaowocowała wnioskami do wykorzystania na poziomie globalnym i lokalnym. Niezwykle istotne jest wprowadzanie w życie edukacji z zakresu ekologii integralnej obejmującej głęboką wiedzę przyrodniczą, tj.: wiedzę o biologii i ekologii dziko żyjących gatunków wraz z umiejętnością ich rozpoznawania w ich środowisku bytowania, w połączeniu z historyczną wiedzą użytkownika terenu przez zamieszkujących tam ludzi, spojeną logicznym rozumowaniem matematycznym. Szczególne znaczenie ma rozwój badań z zakresu ekologii integralnej. Za konieczne uznano uruchomienie światowego projektu badawczego na temat wpływu wzrostu pochłaniania dwutlenku węgla z atmosfery przez lasy i gleby na średnią temperaturę, jakość i ilość dostępnej dla człowieka wody, poprawę jakości powietrza, proces pustynnienia, kształtowanie i ochronę rodzimej bioróżnorodności, hamowanie procesu pustynnienia, walkę z głodem, wykluczeniem i migracjami. Projekt ten powinien obejmować analizę ekonomiczną, która z kolei winna wykazać co może być bardziej racjonalne i w których rejonach świata z punktu widzenia polityki klimatycznej, określonej Porozumieniem Paryskim – czy redukcja emisji dwutlenku węgla do atmosfery czy też pochłanianie dwutlenku węgla przez lasy i gleby? Niezbędne jest maksymalne ograniczanie biurokracji na rzecz racjonalnego działania w oparciu o wiedzę roli człowieka w kreowaniu zrównoważonego rozwoju zgodnie z Encykliką Ojca Świętego Franciszka Laudato Si i Porozumieniem Paryskim.

W okresie prezydencji maltańskiej prowadzone były prace nad wypracowaniem dwóch pakietów konkluzji Rady UE w sprawie **ochrony różnorodności biologicznej**, stanowiących odpowiedź na Specjalny Raport ETO oraz opublikowany przez KE 27 kwietnia 2017 r. nowy **Plan działań w celu poprawy ochrony przyrody i bioróżnorodności w UE z korzyścią dla obywateli i gospodarki**. Konkluzje odnosiły się do dwóch istotnych procesów podjętych przez KE oraz ETO i kolejno testów *fitness check* dla dyrektyw przyrodniczych oraz kontrolę wdrażania dyrektyw sieci Natura 2000 w krajach członkowskich oraz na poziomie europejskim. Plan działań, opracowany w wyniku przeprowadzonych procesów zawiera szereg konkretnych środków, mających na celu dokonanie oceny głównych problemów związanych z wdrażaniem prawa, oraz zawiera identyfikację potrzeb w celu pomocy państwom członkowskim przy podjęciu niezbędnych działań naprawczych, które mają pozwolić na szybką poprawę wdrażania dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej. W kontekście trwającej na forum Rady debaty, w ramach wypracowywania **konkluzji Rady odnoszących się do Planu Działań** oraz wcześniej przyjętych konkluzji Rady w odniesieniu do Raportu ETO, **Polska podkreślała potrzebę odzwierciedlenia idei zbalansowanego podejścia do kwestii wdrażania Natura 2000**, które powinno być uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju. Szczególnie istotne w tym kontekście było także zapewnienie podkreślenia niezbędnej elastyczności we wdrażaniu dyrektywy przyrodniczych w ramach obowiązującego prawa. Polska skutecznie zabiegała o uwzględnienie w tekście konkluzji zapisów dot. konieczności uwzględniania różnych uwarunkowań w państwach członkowskich, jak również konieczność otwartości ze strony zaangażowanych instytucji unijnych w zakresie dostrzegania krajowych potrzeb państw członkowskich w tym względzie. Wskutek aktywnej postawy Polski konkluzje zawierają również odniesienie do kwestii monitorowania stanu ochrony gatunków i siedlisk oraz inwentaryzacji, który zdaniem Polski stanowi niezbędny instrument kontrolno-decyzyjny. **Ponadto Polska zabiegała o podkreślenie w konkluzjach kwestii niewystarczającego finansowania sieci Natura 2000 w Unii Europejskiej**, które stanowi jedną z najważniejszych przeszkód w pełnym wykorzystaniu potencjału dyrektyw. Polska popierała również pomysł otwarcia dyskusji na temat utworzenia nowego, dedykowanego Naturze 2000 funduszu

unijnego, niemniej jednak ostateczne brzmienie dokumentu podkreśla potrzebę zapewnienia ukierunkowanego finansowania UE oraz zobowiązanie dla Komisji Europejskiej do poszukiwania sposobów skutecznej realizacji tego celu. Zdaniem Polski, przyjęcie tego wniosku może przełożyć się na konkretne kroki i otwarcie dyskusji, mających na celu realne zwiększenie inwestycji w sieci Natura 2000, w szczególności w zakresie prowadzenia skutecznej inwentaryzacji i monitoringu siedlisk. Wskutek konstruktywnego podejścia prezydencji oraz aktywnej postawy państw członkowskich, w tym Polski udało się wypracować i przyjąć w trakcie posiedzenia Rady ENVI 19 czerwca 2017 r. dobry i wyważony kompromis, uwzględniający znaczącą większość postulatów zgłaszanych przez Polskę.

W zakresie **międzynarodowych aspektów różnorodności biologicznej** podczas prezydencji maltańskiej została dokonana na grupie *WPIEI Biodiversity* ocena rezultatów Konferencji nt. różnorodności biologicznej, która odbyła się w grudniu 2016 r. w Cancun, Meksyk (CBD COP13 + COP/MOP2 Protokołu z Nagoi+ COP/MOP5 Protokołu Kartageńskiego). Konferencja wytyczyła kierunki dalszych działań na następne 2 lata, zwracając szczególną uwagę na włączanie różnorodności biologicznej do polityk innych sektorów, jako warunek konieczny dla realizacji celu zahamowania do roku 2020 spadku różnorodności biologicznej na świecie. Podczas Prezydencji maltańskiej przygotowano stanowisko UE na piąte posiedzenie plenarne Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej ws różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych (Bonn, marzec 2017 roku) oraz rozpoczęto przygotowania do COP12 Konwencji Bońskiej (Manila, październik 2017 roku).

W obszarze **leśnictwa** podczas spotkania grupy roboczej ds. forum leśnego ONZ (UNFF) oraz Specjalnej Sesji Forum Leśnego, które odbyły się 16-20 stycznia br, przyjęto (w ramach Specjalnej Sesji UNFF) Plan Strategiczny ONZ dla Lasów na okres 2017-2030 oraz czteroletni Program Prac dla okresu 2017-2020. Zgodnie z rezolucją Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ (ECOSOC) nr 2015/33 grupa robocza rozwinęła propozycję dotyczącą m.in zmiany odniesienia do Milenijnych Celów Rozwojowych w art. 1, niewiążącego Prawnie Dokumentu ONZ dot. Wszystkich Rodzajów Lasów (United Nations Forest Instrument), na odpowiednie odniesienie do Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) oraz Planu Strategicznego ONZ dla Lasów na okres 2017-2030 i czteroletniego Programu Prac dla okresu 2017-2020. W związku z powyższym, 25 kwietnia 2017 r. przyjęto konkluzje Rady popierające i przyjmujące z zadowoleniem **utworzenie Planu Strategicznego ONZ dla Lasów**.

W obszarze **polityki wodnej** w pierwszej połowie 2017 r. kontynuowano prace w ramach Komitetu art. 25 ds. wdrażania Ramowej Dyrektywy ws. Strategii Morskiej nad zmianą załącznika III do dyrektywy 2008/56/WE. Ostatecznie dyrektywa KE 2017/845 zmieniająca dyrektywę PE i Rady 2008/56/WE w odniesieniu do przykładowych wykazów elementów branych pod uwagę przy opracowaniu strategii morskich została przyjęta przez KE w dniu 17 maja 2017 r. Zmiany załącznika III do dyrektywy 2008/56/WE państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia niezbędnych przepisów do wykonania niniejszej dyrektywy do 7 grudnia 2018 r. Równoległe trwały prace nad decyzją 2017/848 ustanawiającą kryteria i standardy metodologiczne dotyczące dobrego stanu środowiska wód morskich oraz specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny. Decyzja również została przyjęta przez KE 17 maja 2017 r. Polska postulowała o uwzględnienie w nowej decyzji ws. GES (decyzja 2017/848) zmian odnoszących się do kryteriów metodologicznych. Uwagi te miały bardzo istotne znaczenie dla Polski ze względu na fakt, iż przyjęcie dokumentu generuje znaczne koszty dla Polski w zakresie monitoringu tj. konieczność wykonywania raz na 6 lat mozaikowego sonarowania dla polskich obszarów morskich szacowanego na ok. 50 mln zł, zamiast zapewnienia państwom możliwości stosowania w tym zakresie dowolności metodologicznej m.in. oceny eksperckiej. Żadne z państw członkowskich nie poparło poprawki przedstawionej przez Polskę, a KE nie wzięła propozycji Polski pod uwagę, pomimo iż zgodnie z informacjami przekazanymi przez GIOŚ wiele państw ma problem z przeprowadzeniem powyższych badań. Ponadto w tym okresie w ramach Komitetu art. 21 ds. wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie zmiany decyzji interkalibracyjnej trwały prace nad zmianą decyzji KE z dnia 20 września 2013 r. ustanawiającą, na podstawie dyrektywy 2000/60/WE PE i Rady, wartości liczbowe do celów klasyfikacji w systemach monitorowania państw członkowskich będące wynikiem ćwiczenia interkalibracyjnego.

Podczas prezydencji maltańskiej odbyła się w dniach **5–9 czerwca 2017 r. w Nowym Jorku konferencja na temat oceanów**. W konferencji wzięły udział państwa-strony Konwencji Helsińskiej (HELCOM), w tym Polska. Na spotkaniu wysokiego szczebla HELCOM w lutym 2017 r. przyjęty został dokument podsumowujący dotychczasowe zobowiązania realizowane przez Państwa-strony HELCOM, które przyczyniają się do realizacji celów agendy 2030, w tym celu 14. Działania te dotyczą m.in. zapobieganiu zanieczyszczeniom morza, ochrony ekosystemów morskich i przybrzeżnych; zminimalizowaniu skutków zakwaszania oceanów, skutecznego uregulowania kwestii połowów oraz wyeliminowaniu nadmiernych połowów ryb, objęcia ochroną do roku 2020 co najmniej 10% wybrzeży i obszarów morskich, zwiększenia ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów i ich zasobów – wdrażanie prawa międzynarodowego zgodnego z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza UNCLOS.

Kwestia ochrony mórz i oceanów była także przedmiotem dyskusji na nieformalnym posiedzeniu ministrów środowiska UE (25-26 kwietnia 2017 r.). Polska podziela postulat prezydencji w sprawie większego wykorzystania mórz i oceanów jako źródeł energii odnawialnej, w kontekście rozwoju nowych technologii. Polska podejmuje szereg działań mających na celu ochronę wód morskich, m.in. na podstawie postanowień zawartych w dyrektywach unijnych i Konwencji Helsińskiej dotyczącej Morza Bałtyckiego. Jednym z takich działań było przygotowanie Krajowego Program Ochrony Wód Morskich.

4.6. Polityka rolna

Prace nad rozporządzeniem omnibus

Prezydencja maltańska kontynuowała prace nad określeniem stanowiska Rady do zmian aktów bazowych WPR zawartych w propozycji prawej zwanej omnibusem. Zmiany te ukierunkowane są na uproszczenie przepisów WPR i zmniejszenie obciążeń administracyjnych związanych z jej wdrażaniem.

Z punktu widzenia resortu rolnictwa propozycje zawarte w projekcie omnibus są jednym z najistotniejszych efektów przeglądu wieloletnich ram finansowych przeprowadzonego w 2016 r. Polska aktywnie uczestniczyła w prowadzonych na forum Specjalnego Komitetu Rolnego (SCA) pracach nad rolną częścią omnibusu, zgłaszając dodatkowe propozycje uproszczeń i zabiegając o ich uwzględnienie w stanowisku Rady. Część z tych propozycji została włączona do tego stanowiska.

W kwietniu 2017 r. prezydencja maltańska doprowadziła na forum SCA do kompromisu w sprawie stanowiska Rady dotyczącego rolnej części omnibusu. Polska wstrzymała się od głosu w sprawie tego kompromisu, ponieważ nie zawierał on priorytetowych dla niej, dodatkowych propozycji uproszczeniowych dotyczących przepisów w sprawie wsparcia powiązanego z produkcją, szczególnie w zakresie wsparcia roślin białkowych, oraz umożliwienia państwom członkowskim zmiany decyzji dotyczących sposobu wdrożenia mechanizmu redukcji płatności bezpośrednich przypadających na gospodarstwo (degresywność/capping). Polska złożyła w tej sprawie specjalne oświadczenie, które odnotowane zostało w sprawozdaniu SG Rady z posiedzenia SCA w dniu 20 kwietnia 2017 r.

Przyszłość WPR po 2020 roku

Prezydencja maltańska zorganizowała na posiedzeniu Rady AGRIFISH 6 marca 2017 r. wymianę poglądów nt. przyszłości WPR po 2020 roku. W debacie Polska podkreśliła wagę WPR dla zapewnienia jednolitych warunków konkurencji na rynku rolnym UE (z czym wiąże się zakończenie procesu wyrównania stawek płatności bezpośrednich) oraz istotną rolę tej polityki we wzmacnianiu wspólności gospodarczej, politycznej i społecznej UE. Zaznaczyła także kluczową rolę odpowiedniego, w pełni wspólnotowego budżetu WPR dla zapewnienia jej skuteczności w realizacji postawionych przed nią celów. Podkreśliła konieczność wzmocnienia finansowego II filaru WPR i jego koncentracji na redukcji różnic rozwojowych sektora rolnego, wzmacnianiu globalnej konkurencyjności

producentów i przetwórców rolnych UE, a także pobudzaniu działalności gospodarczej, społecznej i środowiskowej na obszarach wiejskich.

Rolne aspekty negocjacji umów handlowych między UE a krajami trzecimi

W okresie prezydencji maltańskiej na forum Rady AGRIFISH kilkakrotnie odbywała się dyskusja nt. rolnych aspektów polityki handlowej UE i konsekwencji umów handlowych dla rolnictwa UE. Polska aktywnie włączała się w dyskusję na forum Rady ministrów rolnictwa, przekazując, samodzielnie lub wspólnie z innymi państwami członkowskimi UE, stanowiska i postulaty na piśmie, dotyczące: negocjacji umowy o wolnym handlu (FTA) z Mercosurem, negocjacji wielostronnych w Światowej Organizacji Handlu, planów rozpoczęcia negocjacji FTA z Nową Zelandią, raportu KE nt. wpływu przyszłych umów handlowych na rolnictwo w UE.

W swoim stanowisku Polska zwracała uwagę m.in. na konieczność uwzględniania wrażliwości sektora rolnego w negocjacjach, równowagi i wzajemności koncesji, większej transparencji prowadzonych przez KE rozmów, bardziej efektywnego włączenia Rady ministrów rolnictwa w konsultacje przed przekazaniem partnerom stanowisk negocjacyjnych UE, niedopuszczenia do ograniczenia swobody prowadzenia polityki rolnej i stosowania instrumentów wsparcia sektora rolnego, w rezultacie porozumień handlowych.

Powiązania rolnictwa z polityką klimatyczną UE

W maju 2017 r. odbyło się nieformalne posiedzenie Rady AGRIFISH na Malcie poświęcone tematyce wyzwań stojących przed sektorem rolnym w obliczu zmian klimatu oraz uzależnienia od zasobów wody.

W swoim stanowisku Polska podkreślała priorytetowy charakter strategicznych decyzji na poziomie UE odnośnie zasad gospodarowania wodą i wsparcia procesów dostosowawczych, szczególnie z wykorzystaniem środków WPR w tym obszarze. Zwrócono także uwagę na możliwości wsparcia w zakresie gospodarki wodnej w zmieniających się warunkach klimatycznych i na zaangażowanie państw Grupy Wyszehradzkiej w przygotowanie projektów w tym zakresie w ramach Horyzontu 2020. W opinii Polski w kontekście debaty nad przyszłością WPR po 2020 r., należy wzmocnić działania zapewniające utrzymanie europejskiego modelu rolnictwa. WPR ma szerokie możliwości w tym zakresie, jednak w celu osiągnięcia zakładanych celów niezbędne jest zapewnienie odpowiednio wysokiego finansowania działań proklimatycznych w jej ramach. Polska wskazuje również na konieczność większego zaangażowania innych polityk UE (np. polityki regionalnej) w realizację działań związanych z gospodarką wodną.

Rolnictwo ekologiczne

Podczas prezydencji maltańskiej odbyło się kilkanaście posiedzeń SCA, na których prowadzone były prace nad projektem rozporządzenia w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych. Podczas posiedzeń Polska konsekwentnie dążyła do utrzymania rozwiązań wypracowanych podczas prac grupy roboczej Rady ds. Jakości Żywności, zawartych w „podejściu ogólnym” Rady przyjętym w dniu 16 czerwca 2015 r., jak również wprowadzenia rozwiązań, które wprawdzie nie zostały ujęte w „podejściu ogólnym”, a które pozwoliłyby na pełną realizację celów przeglądu legislacji, jakimi są uproszczenia i ułatwienia. Z uwagi na powyższe, w styczniu 2017 r., na posiedzeniu bilateralnym z przedstawicielami prezydencji maltańskiej Polska przedstawiła swoje postulaty w odniesieniu do procedowanego projektu. Także podczas dalszych prac Polska konsekwentnie wspierała rozwiązania mające na celu oparcie systemu kontroli produkcji ekologicznej w pełni na analizie ryzyka, zakończenie funkcjonowania systemu importu na zasadzie równoważności, utrzymanie możliwości stosowania odstępstw od zasad produkcji ekologicznej oraz wprowadzenie ułatwień i uproszczeń w legislacji. Postulaty Polski mają na celu ochronę interesów producentów ekologicznych, obniżenie kosztów funkcjonowania systemu bez obniżania jakości nadzoru oraz zmniejszenie obciążeń producentów ekologicznych.

Na posiedzeniu SCA w dniu 26 czerwca 2017 r. prezydencja maltańska uzyskała mandat na kolejny trilog. Podczas głosowania nad udzieleniem mandatu Polska wstrzymała się od głosu, gdyż mimo że przedstawiona wersja projektu była lepsza od poprzednio przedłożonej, część uwag pozostała nieuwzględniona, w związku z czym w opinii Polski dokument ten nadal nie realizował w pełni celów przeglądu legislacji. W dniu 28 czerwca 2017 r. odbył się trilog, na którym zostało zawarte porozumienie międzyinstytucjonalne.

Produkty lecznicze weterynaryjne

W czasie prezydencji maltańskiej, w ramach prac grupy ekspertów ds. zdrowia zwierząt, kontynuowano prace nad projektem rozporządzenia PE i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych.

Rozporządzenie ma zastąpić dotychczasową dyrektywę 2001/82/WE PE i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, transponowaną ustawą z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne. Zmiana formy prawnej regulacji dotyczącej weterynaryjnych produktów leczniczych powoduje konieczność rewizji i uregulowania w rozporządzeniu całego zakresu zagadnień objętych aktualnie ww. dyrektywą. Szczególnym celem projektu rozporządzenia jest rewizja dotychczasowych przepisów, zapewniająca zwiększenie dostępności weterynaryjnych produktów leczniczych, redukcję obciążeń administracyjnych, stymulację innowacyjności i konkurencyjności, poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz podjęcie kwestii ryzyka dla zdrowia publicznego, wynikającego z antybiotykooporności. Polska na bieżąco dokonuje analizy proponowanego aktu prawnego kierując się przy tym nadrzędnym celem zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa stosowania leczniczych produktów weterynaryjnych, koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia zwierząt oraz ochrony zdrowia publicznego i stoi na stanowisku, że propozycja nowych przepisów UE w tej materii powinna uwzględnić podwyższenie dotychczasowego poziomu bezpieczeństwa.

Polska do tej pory podnosiła przede wszystkim zastrzeżenia odnośnie kwestii braku definicji produktu referencyjnego; bezterminowego dopuszczania do obrotu nowych produktów leczniczych weterynaryjnych; zwolnienia z obowiązku sporządzania okresowych raportów bezpieczeństwa, przeniesienia obowiązku monitorowania bezpieczeństwa produktów leczniczych weterynaryjnych na agencje narodowe; zniesienia obowiązku składania wniosków o dopuszczenie do obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych we wszystkich państwach członkowskich w zakresie procedury MRP, DCP; wydłużania ochrony danych dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych; obowiązku harmonizacji charakterystyk produktów leczniczych weterynaryjnych. Ponadto Polska wyraziła wątpliwości co do treści i precyzji przepisów dotyczących sprzedaży hurtowej oraz detalicznej produktów leczniczych weterynaryjnych, zwłaszcza w kontekście sprzedaży wysyłkowej; prowadzenia dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych, recepty weterynaryjnej oraz reklamy produktów leczniczych weterynaryjnych. Polska zwróciła również uwagę na brak przepisów dotyczących ograniczeń i kar w zakresie obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych.

Dotychczas wiele z postulatów Polski zostało przedyskutowanych i uwzględnionych w projekcie, niemniej aktualnie nie przedstawiono jeszcze zmienionego tekstu, który ostatecznie zawierałby wszystkie omówione dotychczas rozwiązania.

4.7. Polityka rybołówstwa

Środki techniczne w rybołówstwie

W zakresie rybołówstwa najistotniejszym dokumentem dyskutowanym na forum UE były prace nad rozporządzeniem PE i Rady w sprawie **zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych**. W zakresie środków technicznych służących zachowaniu zasobów ryb i ochrony ekosystemów morskich projekt ma na celu uproszczenie przepisów, a także

dostosowanie procesu decyzyjnego do traktatu lizbońskiego, wzmocnienie długoterminowego podejścia do ochrony zasobów i zarządzania nimi, w tym rozwiązanie kwestii pełnego wdrożenia obowiązku wyładunkowego, uregulowania kwestii regionalizacji procesu decyzyjnego, większego zaangażowanie zainteresowanych stron i zwiększenie odpowiedzialności sektora (tj. kultura przestrzegania prawa).

Wniosek KE zasadniczo zmienia strukturę zarządzania środkami technicznymi, nie wprowadzając przy tym gruntownych zmian do samych środków, tak aby dzięki większej elastyczności i stworzonym zachętom do poprawy selektywności połowów zwiększyć skuteczność środków technicznych. W założeniu KE, dzięki poławianiu większych ryb, odłów ma zostać zoptymalizowany, a dzięki wprowadzeniu odpowiedzialnych praktyk połowowych wpływ połowów na ekosystem morski ulegnie zmniejszeniu.

Środki techniczne oznaczają zasady regulujące sposób i miejsce połowów dokonywanych przez rybaków. Celem tych środków jest kontrolowanie połowu, jaki można uzyskać przy określonym nakładzie połowowym, a także zmniejszenie oddziaływania połowów na ekosystem. Stanowią one integralną część ram regulacyjnych większości systemów zarządzania rybołówstwem, w tym na wodach Unii.

Środki techniczne można podzielić na:

- środki, które regulują użytkowanie narzędzi połowowych;
- środki, które regulują cechy konstrukcyjne używanych narzędzi połowowych;
- minimalne rozmiary, poniżej których ryby muszą być wrzucane ponownie do morza;
- środki ustanawiające kontrole obszarowe i czasowe (np. obszary zamknięte lub objęte ograniczeniami i zakazy połowów w określonych okresach) w celu ochrony skupisk młodocianych ryb lub ryb odbywających tarło oraz
- środki, które zmniejszają wpływ narzędzi połowowych na gatunki wrażliwe (np. ssaki morskie, ptaki i żółwie) lub obszary zamknięte w celu ochrony wrażliwych siedlisk (np. zimnowodne rafy koralowe).

Środki techniczne stosowane do tej pory w przepisach prawa europejskiego dotyczących rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) to liczne rozporządzenia, zmiany, przepisy wykonawcze i tymczasowe środki techniczne wprowadzane w miarę potrzeby w celu rozwiązania pojawiających się problemów. W odniesieniu do wszystkich unijnych basenów morskich i wód nienależących do Unii, na których statki unijne prowadzą działalność, istnieje ponad 30 rozporządzeń, które zawierają środki techniczne.

Struktura regulacyjna w zakresie środków technicznych stała się bardzo skomplikowana i nieco chaotyczna. Ocena przeprowadzona na poparcie niniejszego wniosku wykazała, że cele poprzedniej WPRyb (rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa) nie zostały w dużej mierze osiągnięte za pomocą dotychczasowych środków technicznych. Obowiązujące środki techniczne nie mają jasnych, dobrze zdefiniowanych celów i założeń ani nie stwarzają pozytywnych zachęt premiujących odpowiedzialne praktyki i motywujących do przestrzegania przepisów. Kontrola środków jest kosztowna, a obowiązująca obecnie struktura zarządzania jest skonstruowana w nieelastyczny i bardzo odgórny sposób, tj. uwzględnia ograniczone konsultacje z zainteresowanymi stronami.

W odniesieniu do nowych wyzwań nowej WPRyb, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2014 r., stwierdzono, że obecna struktura regulacyjna w zakresie środków technicznych nadal nie będzie optymalna, co wynika z poniższych problemów:

- środki techniczne w niewielkim stopniu zachęcają do prowadzenia połowów selektywnych, w przypadkach gdy odrzuty nie powodują kosztów, lub niedostatecznie zniechęcają do połowów gatunków zagrożonych bądź połowów wpływających niekorzystnie na dno morskie. Doprowadziło to do braku kontroli presji połowowej, skutkując przetowieniem wielu stad oraz

wysokim poziomem odrzutów w niektórych rodzajach połowów oraz ograniczoną ochroną wrażliwych siedlisk i gatunków. Obecnie obowiązujące przepisy nie zawierają żadnych określonych wskaźników umożliwiających pomiar sukcesu. Utrudniło to zmierzenie stopnia skuteczności, w jakim środki techniczne przyczyniają się do osiągnięcia celów WPRyb w dziedzinie ochrony;

- z czasem liczba środków technicznych rosła i stawały się one coraz bardziej złożone oraz próbowano za ich pomocą kontrolować zbyt wiele technicznych aspektów operacji połowowych. Niektóre środki są trudne do wyegzekwowania przez organy kontrolne, a dla rybaków – trudne do przestrzegania. Nakładają one duże obciążenia administracyjne i koszty na państwa członkowskie i zainteresowane strony. Podważyło to zaufanie sektora połowów i stanowiło silną zachętę do lekceważenia przepisów, skutkując przyjęciem kolejnych przepisów mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- decyzje w sprawie środków technicznych podejmowane są przeważnie po złożonym, nieelastycznym i dość długim procesie politycznym, który nie jest odpowiedni do określenia szczegółowych przepisów technicznych, wymagających częstej aktualizacji i okresowego przeglądu. Ograniczyło to możliwość dostosowania lub zmiany środków technicznych w celu reagowania na zmiany w sektorze rybołówstwa lub wykorzystania innowacji w zakresie technologii narzędzi połowowych bądź reagowania na nieprzewidziane wydarzenia;
- niewystarczające zaangażowanie zainteresowanych stron w proces decyzyjny: Środki techniczne są oparte na negatywnych, głównie restrykcyjnych bodźcach w hierarchicznym systemie zarządzania (tj. raczej odgórnym niż oddolnym). Doprowadziło to tego, iż rybacy i zainteresowane strony nie mają przekonania, że uczestniczą w procesie decyzyjnym. W opinii rybaków środki techniczne są niepraktyczne, nie odzwierciedlają obecnej praktyki połowowej i czasami są ze sobą sprzeczne.

Reasumując, zdaniem KE wszelkie nowe rozporządzenia w sprawie środków technicznych powinny odejść od mikrozarządzania na rzecz podejścia do zarządzania opartego na wynikach. Rybacy powinni być w większym stopniu odpowiedzialni za rodzaj i ilość połowów, a w mniejszym za budowę i stosowanie narzędzi połowowych, które rozstawiają. Uproszczenie przepisów jest podstawowym celem, lecz uproszczenie nie powinno prowadzić do nierówności w systemach zarządzania państw członkowskich („utrzymanie równych warunków konkurencji”). Regionalizacja postrzegana jest jako ważna okazja do uproszczenia rozporządzeń w sprawie środków technicznych. Preferowane jest podejście ramowe. Powinno ono obejmować nadrzędne cele i wspólne normy minimalne obowiązujące w całej UE. Powinno również zawierać gwarancje zapewniające podjęcie działań w przypadku wystąpienia problemów w rybołówstwie.

Polska pozytywnie odniosła się do propozycji uproszczenia zasad prowadzenia działalności połowowej. Polska, podczas prezydencji maltańskiej aktywnie uczestniczyła w posiedzeniach grup roboczych Rady ds. Zewnętrznej i Wewnętrznej Polityki Rybołówstwa przedstawiając stanowisko Polski do dokumentu. Najważniejsze dyskusje nad dokumentem odbyły się na posiedzeniach Rady AGRIFISH 11 kwietnia oraz 11 maja 2017 r. Polska ogólnie poparła założenia długo oczekiwanego projektu w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych.

Na posiedzeniu 11 kwietnia 2017 r., Polska zgłosiła, że istotne jest nadanie uprawnień niezbędnych do przyjmowania środków technicznych w ramach regionalizacji procesu decyzyjnego, za pośrednictwem planów wieloletnich, tymczasowych planów dotyczących odrzutów i środków ochronnych niezbędnych do wypełnienia zobowiązań wynikających z przepisów w zakresie ochrony środowiska. Istotnym elementem propozycji na które Polska nie mogła się zgodzić była propozycja wprowadzenia nowej definicji sieci dryfującej, która poszerzyła katalog narzędzi, które miałyby być zabronione podczas wykonywania rybołówstwa w Morzu Bałtyckim. Zaproponowana przez KE definicja tego narzędzia spowodowałaby zakaz stosowania kolejnego narzędzia do połowu ryb łososiowatych przez polskich rybaków. Polska nie widziała uzasadnienia naukowego dla

wprowadzenia takiego ograniczenia, tym bardziej, że płaska linia brzegowa nie pozwala rybakom przybrzeżnym na stosowanie alternatywnych do pławnic narzędzi o porównywalnym poziomie selektywności (np. narzędzi pułapkowych). Jediną alternatywą pozostają w tej sytuacji sznury haczykowe, mające znacznie mniejszą od pławnic selektywność oraz możliwe do stosowania tylko w czasie żerowania ryb łososiowatych.

Polska zgłosiła również, że problematyczny dla polskiego rybołówstwa byłby także zaproponowany w projekcie obowiązek stosowania pingerów (urządzeń akustycznych odstrasżających walenie, np. morświny, od niebezpiecznych dla nich sieci) na wszystkich sieciach stawnych i w związku z tym, sprawa ta powinna zostać ponownie przeanalizowana ze względu na zbyt duże obciążenie ekonomiczne dla rybaków oraz niemożliwym wydaje się przeprowadzenie efektywnej kontroli stosowania i działania tych urządzeń.

Na posiedzeniu Rady AGRIFISH 11 maja 2017 r. państwa członkowskie przyjęły podejście ogólne w sprawie projektu rozporządzenia. Polska wyraziła ogólne poparcie dla projektu kompromisowego, wskazując, że uregulowanie spraw za pomocą jednego rozporządzenia, zamiast 30 różnych, będzie łatwiejsze w odbiorze i realizacji przez środowisko rybackie. W szczególności Polska poparła wypracowane w toku spotkań technicznych i grup roboczych Rady rozwiązania dotyczące najistotniejszych dla Polski kwestii tj. definicja pławnicy i brzmienie aneksu VIII Morze Bałtyckie. Z zadowoleniem przyjęliśmy informację o wprowadzeniu zapisu mówiącego, że przy połowach małych gatunków pelagicznych narzędziami o boku oczka co najmniej 16 mm, nie wolno przekraczać limitu przyłowu śledzia, jak również, że propozycja zawiera warunki prowadzenia połowów śledzia narzędziami o boku oczka co najmniej 32 mm w centralnej części Morza Bałtyckiego.

Zarządzanie zewnętrznymi flotami rybackimi

Podczas prezydencji maltańskiej Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad rozporządzeniem PE i Rady w sprawie **zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi**, uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1006/2008. Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wraz z rozporządzeniem w sprawie kontroli i rozporządzeniem w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów jeden z trzech filarów realizacji WPRyB. Zgodnie z założeniami KE wyjaśnienie i uproszczenie przepisów powinno uprościć i usprawnić rozpatrywanie wniosków o udzielenie upoważnienia, zapewniając podmiotom gospodarczym większą pewność prawa i eliminując nakładanie się kompetencji poszczególnych instytucji. Zgodnie z przyjętym stanowiskiem Rządu w sprawie, projekt w pierwotnej formie wprowadzał dużo obciążeń biurokratycznych, zarówno dla armatorów, jak i administracji państw członkowskich Unii, a ponadto nie zapewniał podmiotom gospodarczym większej stabilności prawa oraz nie eliminował nakładania się kompetencji poszczególnych instytucji – KE i administracji rybackiej państw członkowskich UE. Przedmiotowy projekt jest bardzo ważny dla funkcjonowania polskiej floty dalekomorskiej, ze względu na to, iż znaczna część połowów polskiej floty dalekomorskiej odbywa się na podstawie upoważnień bezpośrednich, będących przedmiotem projektowanych przepisów. Statki pod polską banderą łowią w trakcie roku na wodach wyłącznych stref ekonomicznych Namibii oraz Angoli. Stanowi to ważny element polskich połowów dalekomorskich. Niestabilność umów zachodnioafrykańskich (Maroko, Mauretania) i niewielkie dostępne tam kwoty powodują, że nie jest możliwe prowadzenie całorocznej działalności połowowej w oparciu tylko o nie. W dniu 20 czerwca 2017 r. Rada, PE i KE osiągnęły porozumienie w sprawie przedmiotowego projektu rozporządzenia.

4.8. Zdrowie

Wyroby medyczne

5 kwietnia 2017 r. PE przyjął dwa rozporządzenia w sprawie wyrobów medycznych, które będą obowiązywać bezpośrednio i jednolicie w państwach. Ich teksty zostały opublikowane 5 maja 2017 r. jako rozporządzenia PE i Rady (UE) 2017/745 i 2017/746. Stosowanie rozporządzeń nastąpi

odpowiednio po upływie 3 i 5 lat od dnia ich wejścia w życie, tj. od dnia 26 maja 2020 r. i 26 maja 2022 r., choć niektóre artykuły będą stosowane po upływie 6 lub 12 miesięcy. Rozporządzenia zwiększają wymagania chroniące bezpieczeństwo wyrobów medycznych, ich użytkowników i pacjentów oraz zwiększają rolę i zadania organów nadzoru w sektorze wyrobów medycznych.

Prace legislacyjne nad aktami prawnymi trwały od 2012 r. były przedmiotem licznych rozbieżności, dyskusji i uzgodnień. Polska na każdym etapie prac popierała co do zasady cele przyświecające obu projektom, wskazywała na brak uzasadnienia dla szeregu proponowanych przepisów, które mogą być trudne do stosowania przez przedsiębiorców, zgłaszała także zastrzeżenia do zbytniego rozrostu procedur administracyjnych, które nie będą miały znaczącego wpływu na poprawę bezpieczeństwa wyrobów medycznych, a mogą doprowadzić do nieefektywności sektora wyrobów medycznych.

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach legislacyjnych, a wynik końcowy ocenia jako wyważony kompromis uwzględniający rozwój nauk medycznych i postęp techniczny, różnice w stopniu rozwoju i zamożności państw członkowskich oraz podział prerogatyw pomiędzy państwa członkowskie i organy unijne. Może przy tym jednak niepokoić znaczne rozwinięcie procedur administracyjnych, zakresu i sposobu prowadzenia baz danych oraz wymaganego dostosowania się do nowych rozwiązań organów państw członkowskich i szeroko rozumianego sektora wyrobów medycznych, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw związanych z wyrobami medycznymi. Ponadto Polska podkreślała podczas prac, iż niektóre z rozwiązań będą znaczącym obciążeniem dla instytucji państwowych oraz mogą spowodować wzrost wydatków budżetu państwa w perspektywie 4-5 lat, tj. do chwili, kiedy oba rozporządzenia będą stosowane przez państwa członkowskie. Mimo iż eksperci podczas spotkań grupy roboczej Rady nie osiągnęli pełnej zgody co do brzmienia obu projektów, Polska ocenia wypracowany tekst jako wyważony kompromis. W stosunku do pierwotnego tekstu przyjęto wiele ze zmian postulowanych przez Polskę i inne państwa członkowskie.

W omawianym okresie udział Polski w pracach legislacyjnych polegał przede wszystkim na weryfikacji tłumaczenia rozporządzeń unijnych na język polski. Wymiana informacji z zespołem tłumaczy była prowadzona w trybie roboczym i dotyczyła głównie polskiego nazewnictwa i innych problemów merytorycznych z zakresu wyrobów medycznych.

Nowe Substancje Psychoaktywne

Prezydencja maltańska kontynuowała rozpoczęte w 2013 r. prace nad rozporządzeniem w sprawie nowych substancji psychoaktywnych. Polska podtrzymuje dotychczasowe stanowisko. Jego istotą jest poparcie dla rozwiązania, które przyspiesza, usprawnia i doskonali systemy EWS (system wczesnego ostrzegania) oraz oceny ryzyk powodowanych przez Nowe Substancje Psychoaktywne, zapewniając równocześnie możliwości indywidualnej oceny i swobody reagowania w przypadku zagrożeń występujących na terytorium państw członkowskich. Prezydencja przychyliła się do tego stanowiska, popartego także przez inne państwa członkowskie.

8 grudnia 2016 r. Rada przyjęła stanowisko w sprawie pakietu zmieniającego przepisy dotyczące nowych substancji psychoaktywnych oraz usprawniającego wymianę informacji, system wczesnego ostrzegania i procedurę oceny ryzyka na szczeblu UE. W pierwszej połowie 2017 r. Rada prowadziła negocjacje z PE w celu uchwalenia finalnej wersji aktów prawnych. W dniu 31 maja 2017 r. COREPER przyjął projekty wcześniej procedowanego pakietu (tj. rozporządzenia i dyrektywy) i przekazał go do Komisji LIBE w PE, który 8 czerwca 2017 r. głosował za przyjęciem uzgodnionego tekstu. W czerwcu 2017 r. COREPER zaopiniował Radzie przyjęcie porozumienia politycznego wypracowanego z PE dot. dyrektywy w zakresie nowych substancji psychoaktywnych.

Produkty biobójcze

Polska uczestniczyła w pracach nad projektem rozporządzenia delegowanego KE dotyczącego ustalenia naukowych kryteriów określania właściwości substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego zgodnie z rozporządzeniem nr 528/2012. Polska przedstawiła KE opinię konsultowaną wśród ekspertów krajowych w zakresie merytorycznym przedmiotowego projektu i

popiera aktualny stan i kierunek prac KE oraz grupy eksperckiej w zakresie ustanowienia naukowych kryteriów określania właściwości substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego na kanwie rozporządzenia 528/2012. Polska zauważa, że niezbędny jest stały kontakt z przedstawicielami innych krajów oraz KE, celem wypracowywania wspólnego stanowiska w kwestiach problematycznych.

4.9. Edukacja, młodzież, kultura i sport

Edukacja

Priorytetami prezydencji maltańskiej w obszarze kształcenia i szkolenia było włączenie na rzecz zapewnienia wszystkim edukacji o wysokiej jakości oraz umiejętności – kontynuowano prace nad nowym europejskim programem na rzecz umiejętności, w tym w szczególności w zakresie Europejskich Ram Kwalifikacji oraz Europass.

W trakcie Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu (EYCS) 17 lutego 2017 r. przyjęto konkluzje w sprawie włączenia z myślą o osiągnięciu ogólnodostępnej edukacji wysokiej jakości, które wskazują, że systemy kształcenia i szkolenia powinny być dostosowane do różnych potrzeb, zdolności i potencjału poszczególnych osób uczących się i oferować wszystkim możliwości uczenia się w kontekście formalnym, pozaformalnym i nieformalnym. Uwagi Polski zgłoszone w trakcie prac nad dokumentem znalazły odzwierciedlenie w finalnym projekcie dokumentu, m.in. doprecyzowano, że korzystanie z kluczowych zasad ramy jakości dla wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem jest dobrowolne dla państw członkowskich, usunięto zapis dotyczący utworzenia celów ilościowych w zakresie integracji społecznej poprzez edukację, usunięto zapis dotyczący konieczności rozwijania przez szkoły wyższe strategii na rzecz zwiększania liczby osób podejmujących i kończących studia wyższe pochodzących z niedostatecznie reprezentowanych grup.

Natomiast Rada EYCS 22 maja 2017 r. przyjęła zalecenia ws. Europejskiej Ramy Kwalifikacji, co umożliwi dalszy rozwój europejskich ram kwalifikacji i przyczyni się do lepszego wykorzystania dostępnych umiejętności i kwalifikacji z korzyścią dla osób indywidualnych, rynku pracy i gospodarki. Większość uwag zgłoszonych przez Polskę zostało uwzględnione w końcowym dokumencie, tj. zalecenie wyraźnie uwzględnia zasadę odnoszenia kwalifikacji do krajowej ramy kwalifikacji, która następnie jest odnoszona do Europejskiej Ramy Kwalifikacji, uwzględniono w projekcie rolę Grupy Doradczej ds. Europejskiej Ramy Kwalifikacji w procesie wdrażania ram krajowych, a także uwzględniono w projekcie odniesienie do struktur krajowych w zakresie Europejskiej Ramy Kwalifikacji (tzw. krajowy punkt koordynacyjny). Podczas lutowej i majowej sesji Rady UE EYCS odbyły się debaty ministrów, których wspólnym tematem przewodnim było zapewnienie ogólnodostępnej edukacji wysokiej jakości. Przedstawiciel Polski w trakcie debat przedstawił główne założenia wdrażanej w Polsce reformy systemu oświaty oraz przykłady krajowych rozwiązań, które służą zapewnieniu polskim dzieciom i młodzieży powszechnego dostępu do edukacji wysokiej jakości.

Młodzież

Priorytety maltańskiej prezydencji w obszarze młodzieży dotyczyły umiejętności i kompetencji niezbędnych do aktywnego uczestnictwa młodych ludzi w społeczeństwie i życiu zawodowym. W trakcie Rady EYCS 22 maja 2017 r. przyjęto konkluzje w sprawie roli pracy z młodzieżą we wspieraniu rozwijania podstawowych umiejętności życiowych młodych ludzi, które ułatwiają im pomyślne wchodzenie w dorosłość, aktywne obywatelstwo i życie zawodowe oraz konkluzje w sprawie strategicznych perspektyw europejskiej współpracy na rzecz młodzieży po roku 2018. Ministrowie przyjęli także rezolucję w sprawie usystematyzowanego dialogu i kształtowania dialogu z młodzieżą w przyszłości w kontekście polityk europejskiej współpracy na rzecz młodzieży po roku 2018. Większość uwag zgłoszonych przez Polskę do wyżej wymienionych dokumentów została uwzględniona. Kwestią szczególnie istotną dla Polski było zachowanie odniesień do zasad dobrowolności i pomocniczości w odniesieniu do działań proponowanych państwom członkowskim.

W pierwszym z wyżej wymienionych dokumentów umiejętności życiowe zostały przedstawione jako zestaw umiejętności osobistych i społecznych nabywanych poprzez kształcenie i szkolenie, pracę z młodzieżą oraz uczenie się pozaformalne i nieformalne, który może być wykorzystywany w radzeniu sobie z problemami, zagadnieniami i trudnościami spotykanymi powszechnie w codziennym życiu. Do państw członkowskich i odpowiednich podmiotów europejskich, krajowych i lokalnych należy określić, w jaki sposób umiejętności życiowe uszeregować priorytetowo, przedstawiać i promować.

W trakcie prac nad drugim dokumentem Polska wraz z pozostałymi państwami członkowskimi podkreślała potrzebę oparcia ram przyszłej europejskiej współpracy na rzecz młodzieży na dowodach i ocenie wyników obecnych ram oraz na szerokich i włączających konsultacjach z wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym młodzieżą, podmiotami prowadzącymi pracę z młodzieżą, osobami pracującymi z młodzieżą oraz decydentami.

Trzeci z dokumentów podsumowuje, zrealizowany w ramach trio prezydencji Królestwo Niderlandów-Słowacja-Malta 5 cykl europejskiego procesu usystematyzowanego dialogu z młodzieżą oraz przedstawia temat 6 cyklu w okresie od 1 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.: „Młodzież w Europie: co dalej?”. Temat ten odnosi się w szczególności do przyszłej europejskiej strategii na rzecz młodzieży – po 2018 roku.

W ramach Rady EYSC ministrowie odbyli również debatę na temat budowania przyszłości Europy – poprzez słuchanie i wspieranie młodych ludzi. Przedstawiciel Polski w trakcie swojego wystąpienia podkreślił, że Polska jest świadoma tego, że skuteczną politykę na rzecz młodzieży można budować przede wszystkim w oparciu o dialog z młodymi ludźmi z różnych środowisk i z różnym bagażem doświadczeń, dlatego w Polsce toczy się obecnie debata na temat kształtu polityki młodzieżowej. W tym celu powołany został między innymi Parlamentarny Zespół ds. wspierania Młodzieżowych Rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego.

Polityka audiowizualna

W zakresie polityki audiowizualnej kontynuowano prace nad rewizją **dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych**. Celem nowelizacji dyrektywy jest dostosowanie prawa do zmian zachodzących na rynku medialnym oraz poprawa ochrony konsumentów, w szczególności małoletnich. Polska od początku popierała rewizję dyrektywy wskazując jednak na konieczność wprowadzenia zmian w szczególności w zakresie zasad ustalania jurysdykcji wobec dostawców usług medialnych oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom delokalizacji dostawców. Polska wspólnie z innymi państwami członkowskimi (na różnych etapach były to m.in. Portugalia, Litwa, Słowenia, Węgry, Irlandia) przedstawiała propozycję przepisów uwzględniających podnoszone postulaty. Stanowisko Polski zostało co do zasady uwzględnione w ramach ogólnego podejścia do dyrektywy przyjętego na posiedzeniu Rady UE EYSC 23 maja 2017 r. Wobec tego Polska nie sprzeciwiła się przyjęciu ogólnego podejścia, wskazując na konieczność wprowadzenia dalszych zmian w ramach trilogu.

Kultura

W obszarze kultury ostatecznie przyjęta została **decyzja PE i Rady (UE) 2017/864 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego (2018)**, zgodnie z którą rok 2018 ogłoszony został Europejskim Rokiem Dziedzictwa Kulturowego. Celem inicjatywy jest zachęcanie do dzielenia się dziedzictwem kulturowym Europy i doceniania go jako wspólnego dobra, poszerzania wiedzy na temat wspólnej historii i wspólnych wartości oraz wzmocnienia poczucia przynależności do wspólnej przestrzeni europejskiej.

Ponadto Rada EYSC przyjęła **konkluzje w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych**, zawierające zalecenie dotyczące powołania do życia tzw. Grupy Przyjaciół Prezydencji (*Friends of the Presidency Group*), jako przekrojowego forum, które opracuje strategiczne podejście UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych. Idea utworzenia Grupy Przyjaciół Prezydencji uzyskała poparcie wszystkich państw członkowskich. Mandat Grupy został zatwierdzony przez COREPER II w dniu 31 maja 2017 roku.

W obszarze digitalizacji dziedzictwa kulturowego decyzją Komisji Europejskiej, powołano grupę ekspercką ds. cyfrowego dziedzictwa kulturowego i europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana (ang. *Expert Group on Digital Cultural Heritage and Europeana*). W ramach prac grupy kontynuowano prace nad przeglądem polityk w obszarze cyfrowego dziedzictwa kulturowego oraz monitorowania i oceny postępów oraz skutków wdrożenia zalecenia KE z 27 października 2011 r. w sprawie digitalizacji i udostępniania w internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych oraz konkluzji Rady z 31 maja 2016 r. w sprawie roli europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana w zakresie dostępu cyfrowego do europejskiego dziedzictwa. Pierwsze spotkanie grupy odbyło się w dniach 10-11 maja 2017 r.

Sport

W trakcie prezydencji maltańskiej dwoma najważniejszymi dokumentami przyjętymi przez Radę były Plan prac UE w obszarze sportu na lata 2017-2020 oraz konkluzje Rady ws. wolontariatu sportowego jako narzędzia włączenia społecznego. Polska aktywnie uczestniczyła w opracowywaniu obu dokumentów.

W zakresie planu prac Polska znalazła się w grupie państw, które dążyły do zmniejszenia liczby grup eksperckich w stosunku do poprzedniego Planu prac. Udało się to zrealizować zwiększając jednocześnie liczbę konferencji oraz badań. Polska zgłosiła również postulat, aby poprawić wymianę informacji między państwami oraz dostęp do dokumentów przyjmowanych na poziomie UE, poprzez stworzenie repozytoriów informacji. Propozycja usprawnienia bazy danych dokumentów europejskich zyskała poparcie wśród państw członkowskich, a odpowiedni zapis znalazł się w tekście Planu prac. Polska była jednym z kilku państw, które wyraźnie i skutecznie opowiadało się za wydłużeniem czasu trwania Planu prac do grudnia 2020 r.

Polska poparła temat konkluzji zaprezentowany przez prezydentkę maltańską uznając go za istotny problem. Zgłaszane uwagi miały głównie charakter redakcyjny i zmierzały do uspoźnienia i skrócenia tekstu. Polska również m.in. zgodziła się, że sportowe projekty wolontariackie na poziomie europejskim mogą być realizowane w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, nie zgadzając się jednocześnie na tworzenie oddzielnych baz danych wolontariuszy.

W trakcie posiedzenia Rady EYSC 23 maja 2017 r., Polska poinformowała, że popiera wszystkie działania, które w realny sposób przybliżają UE do podpisania Konwencji Rady Europy ws. manipulacji wynikami zawodów sportowych (obecnie taki podpis nie jest możliwy ze względu na stanowisko Malty). W trakcie debaty politycznej wskazano również na znaczną rolę mediów w promowaniu pozytywnych wartości sportu. Przedstawiciel Polski podziękował także za wybór Witolda Bańki do reprezentowania Europy w Komitecie Wykonawczym Światowej Agencji Antydopingowej oraz za wybór Katowic do organizacji Światowej Konferencji Antydopingowej w 2019 r.

4.10. Kwestie instytucjonalne UE

Podczas prezydencji maltańskiej kontynuowane prace nad wdrożeniem Międzyinstytucjonalnego Porozumienia o lepszym stanowieniu prawa z 13 kwietnia 2016 r., w których aktywnie uczestniczyła Polska. Dotyczyły one m.in. uruchomienia fazy pilotażowej dla zlecenia ocen wpływu Rady na potrzeby proponowanych przez Radę istotnych zmian we wnioskach Komisji. Prezydencja rozpoczęła też prace w zakresie określenia ram współpracy i wymiany informacji w procedurze negocjacji i zawierania umów międzynarodowych. W tym celu omówiono cele negocjacyjne PE oraz ustalono listę kwestii do negocjacji istotnych z punktu widzenia Rady, przyjętą przez COREPER II 12 kwietnia 2017 r. Kolejnym obszarem aktywności prezydencji maltańskiej były prace w obszarze dostosowania aktów prawnych, przewidujących stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. 1 lutego 2017 r. COREPER powołał do życia Grupę Przyjaciół Prezydencji dedykowaną przedmiotowej kwestii. Dostosowanie dotyczyło 168 aktów prawnych z trzynastu obszarów m.in. klimatu, sieci komunikacyjnych, pomocy humanitarnej,

zatrudnienia, energii, środowiska, rynku wewnętrznego, stabilności finansowej, czy podatków. Polska popierała prace przygotowawcze i co do zasady sposób procedowania uwzględniający specyfikę poszczególnych aktów prawnych.

Prezydencji maltańskiej natomiast nie udało się doprowadzić do wiążących rozstrzygnięć w zakresie prac nad Międzyinstytucjonalnym Porozumieniem ws Rejestru Przejrzystości UE czy reformy prawa wyborczego UE.

Lista załączników

1. Rozliczenia finansowe pomiędzy RP a UE;
2. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych;
3. Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu);
4. Wykaz stanowisk do aktów prawnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2017 r.;
5. Wykaz stanowisk do dokumentów pozalegisacyjnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2017 r.

ROZLICZENIA FINANSOWE POMIĘDZY POLSKĄ A UNIĄ EUROPEJSKĄ W OKRESIE STYCZEŃ – MAJ 2017 R.

1. Saldo

W ciągu 5 miesięcy prezydencji maltańskiej odnotowano pozytywne saldo rozliczeń pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską, która osiągnęła pozycję beneficjenta netto w wysokości **2,95 mld EUR**.

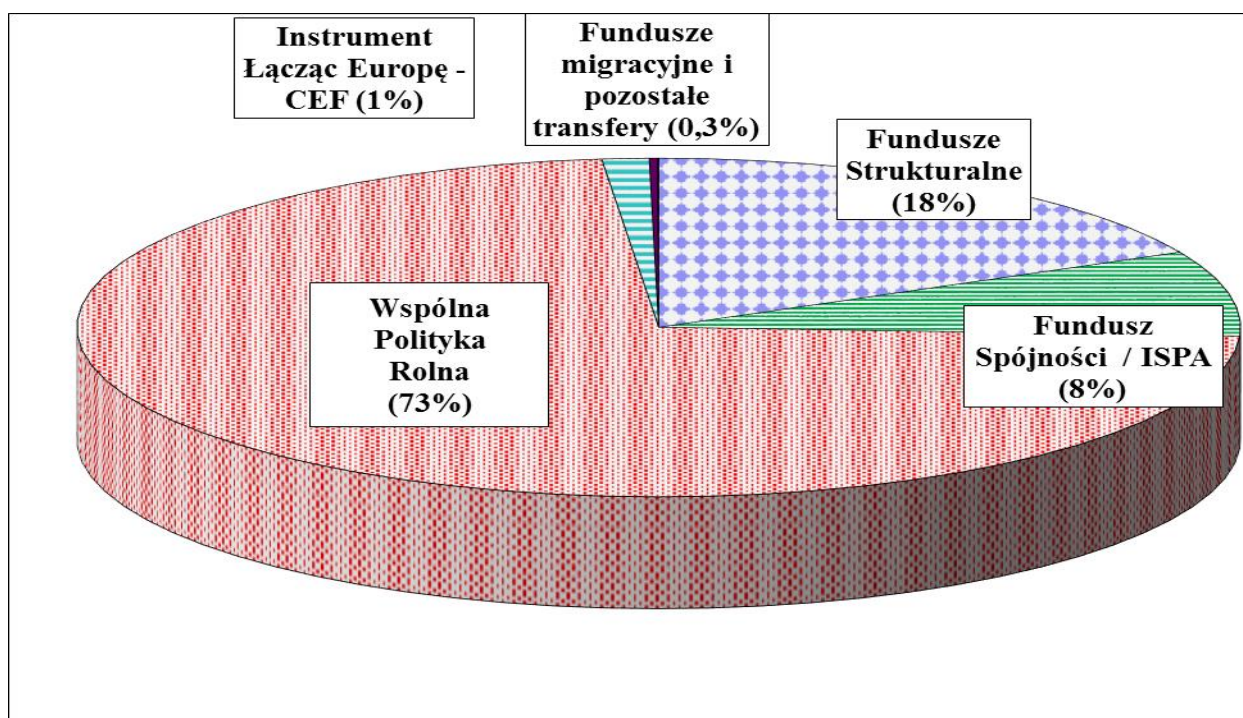
Tabela 1. Struktura transferów finansowych Rzeczpospolita Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2017 (w EUR).

Wspólna Polityka Rolna	3 134 663 644
Fundusze Strukturalne	763 329 285
Fundusz Spójności / ISPA	352 122 191
Instrument Łącząc Europę (CEF)	56 465 099
Fundusze Migracyjne	9 877 841
Pozostałe transfery *	1 391 829
Transfery razem	4 317 849 889
Składka członkowska	1 362 105 588
Zwrot środków do budżetu UE	452 456
Saldo	2 955 291 844

* W pozycji „Pozostałe transfery” dane na koniec marca 2017 r.

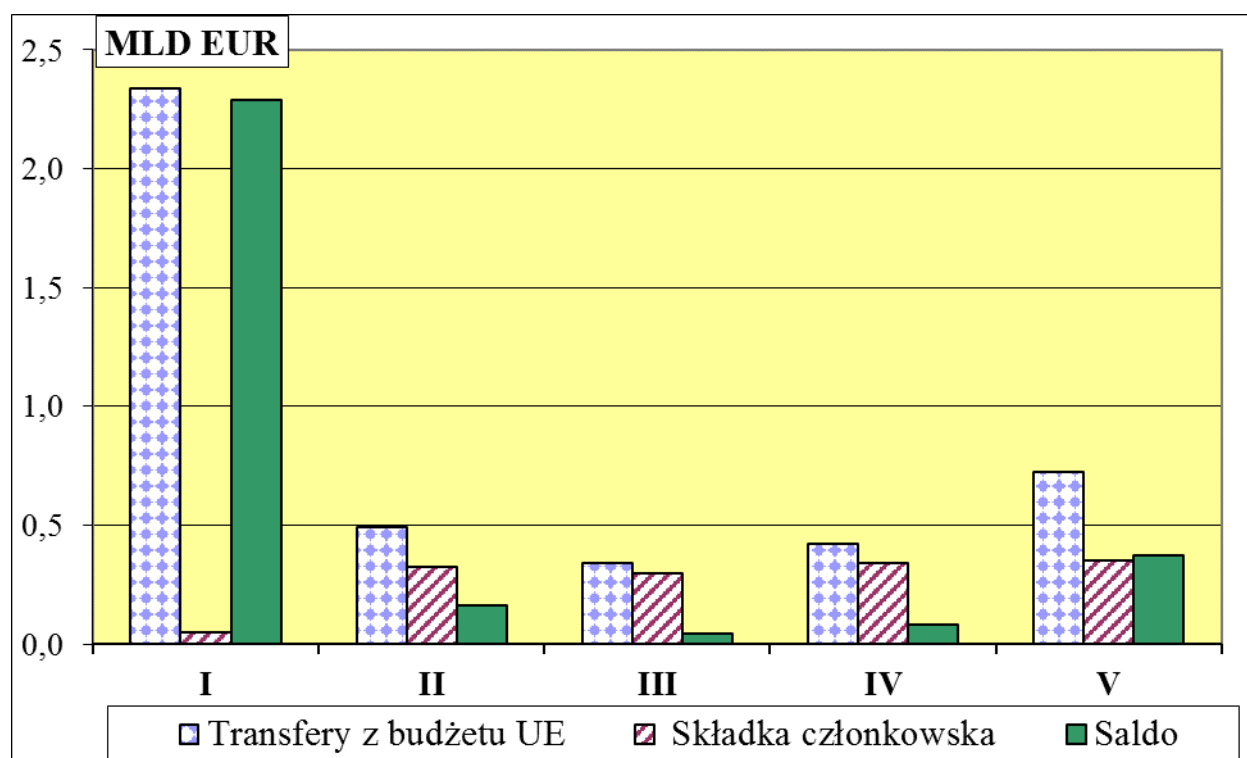
2. Transfery do Polski

Wykres 1. Transfery z budżetu Unii Europejskiej do Polski w okresie 1 I – 31 V 2017

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2017 r. Rzeczpospolita Polska otrzymała z budżetu ogólnego Unii Europejskiej **4,31 mld EUR**. Najważniejsze pozycje wśród przepływów finansowych stanowiły transfery przeznaczone na Wspólną Politykę Rolną (**3,13 mld EUR**), na finansowanie projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych (**763 mln EUR**), na Fundusz Spójności/ISPA (**352 mln EUR**) oraz środki z instrumentu „łącząc Europę” (**56 mln EUR**). Do Rzeczypospolitej Polskiej wpływają także środki z Funduszy Migracyjnych oraz środki klasyfikowane jako „Pozostałe transfery”. W omawianym okresie łączna kwota tych środków osiągnęła **11,2 mln EUR**.

Wykres 2. *Transfery, składka członkowska oraz saldo rozliczeń finansowych Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2017 (w mln EUR).*

3. Składka do budżetu UE

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2017 r. Rzeczpospolita Polska wpłaciła do budżetu ogólnego UE składkę w wysokości **1,36 mld EUR**, w tym:

- z tytułu zasobu własnego opartego o DNB: 713 mln EUR,
- z tytułu zasobu własnego opartego o VAT: 230 mln EUR,
- z tytułu tradycyjnych zasobów własnych: 270 mln EUR,
- z tytułu mechanizmów korekcyjnych (rabatu brytyjskiego oraz korekt przyznanych Szwecji i Królestwu Niderlandów): 148 mln EUR.

INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH, FUNDUSZU SPÓJNOŚCI ORAZ FUNDUSZY POZAUNIJNYCH

INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH ORAZ FUNDUSZU SPÓJNOŚCI W POLSCE (STAN NA 25 CZERWCA 2017 R.)

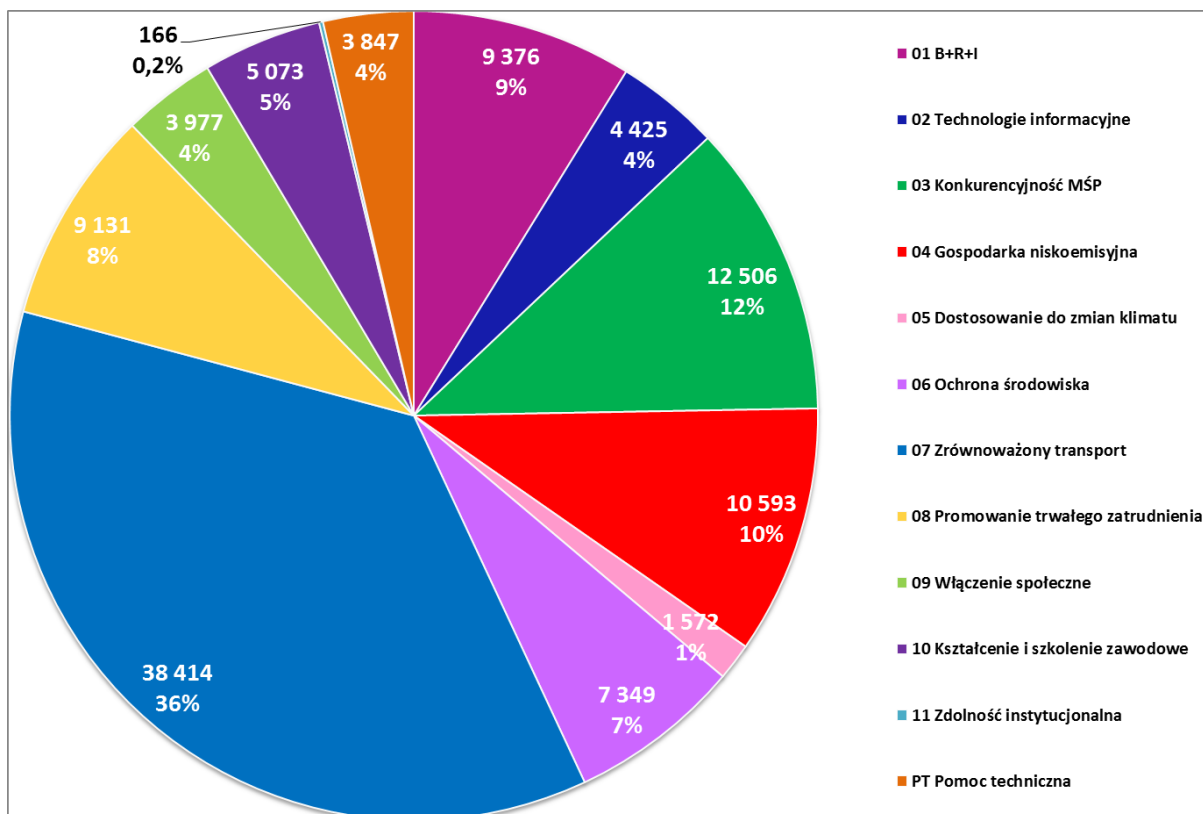
PERSPEKTYWA FINANSOWA 2014-2020

Według danych wygenerowanych z systemu informatycznego SL2014, do 25 czerwca 2017 r. złożono 56 170 wniosków o dofinansowanie projektów na całkowitą kwotę 346,6 mld zł. Wartość dofinansowania UE we wnioskach o dofinansowanie wyniosła 216,1 mld zł, co stanowi 70% alokacji. W ramach krajowych programów operacyjnych beneficjenci złożyli wnioski o dofinansowanie 19 337 projektów o wartości wkładu UE 137,1 mld zł (75% alokacji), natomiast dla regionalnych programów operacyjnych złożono 36 833 wnioski o dofinansowanie o wartości wkładu UE 78,9 mld zł (63% alokacji).

Od uruchomienia programów do 25 czerwca 2017 r. podpisano z beneficjentami 18 338 umów o dofinansowanie na całkowitą kwotę 165,0 mld zł. Kwota dofinansowania UE, na jaką opiewają podpisane umowy, wynosi 106,4 mld zł, co stanowi 35% alokacji. W ramach programów krajowych podpisano łącznie 5 805 umów o dofinansowanie, angażujących środki UE o wartości 67,8 mld zł (37% alokacji), natomiast w ramach programów regionalnych wsparciem objęto 12 533 projekty o wartości dofinansowania UE 38,6 mld zł (tj. 31% alokacji).

Najwięcej środków UE (38,4 mld zł, czyli 36% wartości podpisanych umów) przeznaczono na wsparcie zrównoważonego transportu. Znacząca pula środków zaangażowana została również w projekty z zakresu wsparcia działalności MŚP (12,5 mld zł, czyli 12% wartości podpisanych umów), jak również w projekty z zakresu promowania gospodarki niskoemisyjnej (10,6 mld zł, czyli 10% wartości podpisanych umów) oraz wsparcia w zakresie B+R+I (9,4 mld zł, tj. 9% wartości podpisanych umów).

Wykres. Wartość dofinansowania UE w umowach o dofinansowanie w rozbiciu na cele tematyczne

Wartość wydatków beneficjentów wykazanych we wnioskach o płatność wyniosła 31,5 mld zł, w tym dofinansowanie UE – 23,3 mld zł (co stanowi 8% alokacji). W ramach krajowych programów operacyjnych beneficjenci zawnieśli o refundację wydatków w części wkładu UE o wartości 18,1 mld zł (tj. 10% alokacji), natomiast w regionalnych programach operacyjnych złożono wnioski o płatność na kwotę w części wkładu UE 5,2 mld zł (tj. 4% alokacji).

Załącznik. Stan wdrażania programów operacyjnych 2014-2020, dane w mln PLN, stan na 25 czerwca 2017 r. (źródło: SL2014)

PROGRAM OPERACYJNY	wnioski o dofinansowanie			umowy o dofinansowanie			wnioski o płatność	
	liczba	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji	liczba	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji
PO Inteligentny Rozwój	9 474	51 878	151%	1672	13 275	39%	1 691	5%
PO Infrastruktura i Środowisko	1869	56 391	51%	805	40 770	37%	12 909	12%
PO Polska Cyfrowa	588	10 172	117%	141	2 984	34%	296	3%
PO Pomoc Techniczna	162	1 317	47%	159	1 246	44%	471	17%
PO Polska Wschodnia	773	5 910	74%	333	3 005	38%	304	4%
PO Wiedza Edukacja Rozwój	6 471	11 471	61%	2695	6 535	35%	2 419	13%
Krajowe programy operacyjne	19 337	137 140	75%	5 805	67 815	37%	18 090	10%
RPO Woj. Dolnośląskiego	3 210	6 315	70%	1174	3 006	33%	384	4%
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	493	2 031	27%	278	1 479	19%	177	2%
RPO Woj. Lubuskiego	814	2 516	69%	369	1 554	43%	196	5%
RPO Woj. Łódzkiego	2 012	4 367	48%	1084	2 832	31%	431	5%
RPO Woj. Lubelskiego	2 474	5 047	57%	973	2 642	30%	228	3%
RPO Woj. Mazowieckiego	3 606	5 749	69%	958	2 634	32%	333	4%
RPO Woj. Małopolskiego	2 401	6 876	60%	843	2 616	23%	537	5%
RPO Woj. Opolskiego	1 017	2 549	67%	343	1 342	35%	400	11%
RPO Woj. Podlaskiego	1 936	3 334	69%	376	1 089	22%	138	3%
RPO Woj. Podkarpackiego	3 102	6 172	73%	999	2 608	31%	292	3%
RPO Woj. Pomorskiego	1 962	6 700	90%	826	4 194	56%	370	5%
RPO Woj. Śląskiego	4 361	9 579	69%	1 268	4 489	32%	644	5%
RPO Woj. Świętokrzyskiego	2 665	3 620	66%	597	757	14%	147	3%
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	2 304	3 208	46%	639	1 260	18%	119	2%
RPO Woj. Wielkopolskiego	3 352	7 876	80%	1 358	4 491	46%	528	5%
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	1 124	3 007	47%	448	1 621	25%	276	4%
Regionalne programy operacyjne	36 833	78 946	63%	12 533	38 613	31%	5 199	4%
RAZEM	56 170	216 086	70%	18 338	106 428	35%	23 289	8%
Programy EWT (w EUR)	250	313	102%	107	154	50%	3	1%

Załącznik nr 2 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

Uzupełnienie w zakresie programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa/ENI (STAN NA 5 CZERWCA 2017 R.)

PERSPEKTYWA FINANSOWA 2007-2013

Postęp finansowy w ramach programów EISP 2007-2013 zarządzanych przez Polskę

Wnioski o dofinansowanie

Według danych wygenerowanych z Krajowego Systemu Informatycznego KSI SIMIK 07-13 od początku uruchomienia programów do 5 czerwca 2017 r. złożono 706 wniosków poprawnych pod względem formalnym na całkowitą kwotę dofinansowania 994 mln EUR).

Kontraktacja środków

Do 5 czerwca 2017 r. podpisano z beneficjentami 212 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania 337 mln EUR. Wartość wydatków kwalifikowalnych wykazana w umowach o dofinansowanie projektów wyniosła natomiast 399,5 mln EUR.

Wydatki beneficjentów zatwierdzone przez Wspólną Instytucję Zarządzającą (na podstawie wniosków o płatność oraz wniosków rozliczających zaliczki)

Wydatki poniesione przez beneficjentów i uznane za kwalifikowalne wyniosły 343 mln EUR, w tym wartość dofinansowania to ok. 263,5 mln EUR. Tym samym wykorzystanie alokacji na lata 2007-2013 wyniosło 90,90%.

Szczegółowe dane na temat stanu wdrażania programów operacyjnych realizowanych w ramach EISP 2007-2013 przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 1. Liczba i wartość złożonych wniosków, podpisanych umów/wydatkach decyzji oraz wniosków o płatność w ramach EISP 2007-2013, wg stanu na 5 czerwca 2017 r. (dane w EUR)

Program operacyjny	Alokacja		Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej			Umowy o dofinansowanie			Wnioski o płatność			Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013
	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych	Wartość dofinansowanie unijne i krajowe	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych	Dofinansowanie UE	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013	Wartość wydatków uznanych za kwalifikowalne	Wartość wydatków kwalifikowalnych stanowiących podstawę certyfikacji	Dofinansowanie UE	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013	
LPR	124 212 271,66	168 323 966 992,04	267 226 120,44	76	187 136 369,16	145 404 499,21	117,06	163 726 628,90	169 126 948,88	108 899 904,95	87,67%	
PBU	186 201 367,00	538 826 006 046,25	726 231 107,76	136	212 389 731,91	191 606 296,51	102,90	172 291 702,48	174 219 848,36	154 677 536,64	83,07%	
EISP	310 413 638,66	706 1 149 973 038,29	993 457 228,20	212	399 526 101,07	337 010 795,72	108,57%	336 018 331,38	343 346 797,24	263 577 441,59	84,91%	

Źródło: KSI SIMIK 07-13, dane wygenerowane z systemu 5 czerwca 2017 r.

PERSPEKTYWA FINANSOWA 2014-2020

Programy Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa

W latach 2014-2020 Polska uczestniczy w programach współpracy transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina, Polska-Rosja.

Tabela 2. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, gdzie rolę IZ pełni strona Polska

Program	Alokacja (mln EUR)
PWT Polska-Białoruś-Ukraina	183
PWT Polska-Rosja	61,9

W PWT PL-BY-UA trwa obecnie dwuetapowy nabór wniosków konkursowych w ramach czterech celów tematycznych: Dziedzictwo, Bezpieczeństwo, Dostępność i Granice. Pierwszy etap naboru został już rozstrzygnięty – projektodawcy najlepiej ocenionych koncepcji projektowych zostali zaproszeni do drugiego etapu naboru, tj. złożenia pełnych wniosków projektowych. Termin na złożenie pełnych wniosków projektowych dla celów tematycznych Dziedzictwo i Bezpieczeństwo upływa 30 czerwca br., natomiast dla celów tematycznych Dostępność i Granice potrwa do 15 września 2017 r.

W PWT PL-RU, równoległe do prac legislacyjnych zmierzających do zatwierdzenia Programu przez Radę Ministrów, prowadzone są przygotowania do uruchomienia Programu, 13 czerwca br. odbyło się forum poszukiwania partnerów. Otwarcie naboru na wnioski konkursowe w Programie planowane jest w lipcu br.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) **i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) - 2009-2014**

Celem Mechanizmu Finansowego jest przyczynianie się do zmniejszania różnic społecznych i ekonomicznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Cel ten jest tożsamy z założeniami polityki regionalnej i polityki spójności Unii Europejskiej.

Łączna kwota drugiej edycji funduszy norweskich i EOG to 1,788 mld euro. Alokacja dla Polski wynosi **578,1 mln euro**¹, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz przez stronę polską. Środki są dostępne w ramach 14 programów, *Pomocy Technicznej* oraz *Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD)* na poziomie krajowym. Ponadto, w ramach Mechanizmów wdrażane są fundusze realizowane jedynie przez stronę darczyńców: *Globalny fundusz na rzecz godnej pracy i dialogu trójstronnego* (ok. 3 mln euro), *Fundusz dla Organizacji Pozarządowych* (37 mln euro) oraz *Green Industry Innovation* (20 mln euro).

W ramach funduszy norweskich i EOG wydzielono kilkanaście programów (obszarów wsparcia). Wśród programów znalazło się wiele obszarów z pierwszej edycji funduszy norweskich i EOG. Przede wszystkim należy wymienić: **ochronę środowiska (w tym energię odnawialną), dziedzictwo kulturowe, zdrowie, badania naukowe i stypendia**. Wyodrębniono też programy dotyczące strefy **Schengen** i spraw wewnętrznych, w tym **więziennictwa i przeciwdziałania przemocy**. Podobnie jak w pierwszej edycji, duży nacisk położono na **wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego**. Pojawiły się też zupełnie nowe tematy, jak **godna praca i dialog trójstronny**, a także współpraca samorządów w zakresie **rozwoju regionów**.

¹ Kwota uwzględnia koszty zarządzania państw-darczyńców. Kwota netto alokacji, tj. przyznana Polsce jako beneficjentowi wynosi ok. 535 mln euro.

Załącznik nr 2 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

Za realizację każdego z programów odpowiadają instytucje/organizacje, które specjalizują się w danej dziedzinie. Instytucje te pełnią funkcję tzw. Operatora programu. W niektórych programach Operatorzy współpracują z podmiotami z państw-darczyńców.

Z końcem kwietnia 2017 r. zakończyła się realizacja dwóch programów *Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego (PL09)* oraz *Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (PL10)*, które weszły teraz w fazę rozliczenia końcowego.

Tabela przedstawia podział alokacji oraz certyfikacji zgodnie ze stanem na 31 maja 2017 r. w podziale na poszczególne programy (środki mogą być wydatkowane w zależności od terminu kwalifikowalności poszczególnych programów – najdłużej w ramach Funduszu Pomocy Technicznej oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym - do kwietnia 2018 r.):

Nazwa programu w ramach Mechanizmów Finansowych 2009-2014	Alokacja	Kwota wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Operatora (narastająco)	Kwota zaliczek na program certyfikowanych do Darczyńców (narastająco)	Wartość wypłaconych zaliczek przez Darczyńców na program (narastająco)	Procentowa wartość zaliczek certyfikowanych do Darczyńców w stosunku do alokacji
	euro	euro	euro	euro	%
	1	2	3	4	5=3/1
Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów (PL02)	21 084 000	15 762 613	18 442 813	18 442 813	87,5%
Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych (PL03)	15 000 000	11 094 336	12 291 138	12 291 138	81,9%
Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii (PL04)	144 150 000	81 116 876	107 815 699	107 815 702	74,8%
Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego (PL06)	9 835 000	8 906 038	9 432 834	9 432 834	95,9%
Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych (PL07)	58 000 000	49 200 558	56 876 575	56 876 576	98,1%
Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego (PL08)	70 200 000	74 482 467	69 888 871	69 888 870	99,6%
Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego (PL09)	11 000 000	11 669 270	10 906 385	10 906 385	99,1%
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (PL10)	15 000 000	15 874 246	14 934 001	14 934 002	99,6%
Norwesko-Polska Współpraca Badawcza (PL12)	63 180 500	69 757 840	63 012 363	63 012 362	99,7%
Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu (PL13)	18 000 000	15 257 603	17 216 327	17 216 327	95,6%
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć (PL14)	3 625 000	2 485 093	3 588 677	3 588 663	99,0%
Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym	10 000 000	7 086 358	8 735 067	8 459 306	87,4%

Załącznik nr 2 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych (PL15)					
Budowanie potencjału instytucjonalnego i współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości/Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (PL16)	14 000 000	11 488 169	11 981 532	11 981 535	85,6%
Wsparcie służby więziennej, w tym sankcji pozawięziennych (PL17)	13 000 000	12 500 165	12 581 915	12 581 915	96,8%
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym	8 556 000	5 240 034	7 204 466	7 204 466	84,2%
Razem	474 630 500²	391 921 666	424 908 663	424 632 894	90%

Szwajcarsko - Polski Program Współpracy (SPPW)

W ramach SPPW na lata 2007 – 2017 przyznano Polsce środki w wysokości do 489 mln CHF, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz Fundusz Stypendialny.

Fundusze szwajcarskie mają na celu zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych istniejących pomiędzy Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski – pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym.

Fundusz Szwajcarski określa, iż co najmniej 40 proc. środków zostanie rozdysponowanych w czterech województwach Polski południowo-wschodniej: lubelskim, małopolskim, podkarpackim i świętokrzyskim.

Program zakłada 5-letni okres zaciągania zobowiązań i 10-letni okres wydatkowania, który rozpoczął się 14 czerwca 2007 r., tj. w dniu przyznania pomocy finansowej Polsce przez Parlament Szwajcarski.

14 czerwca 2012 r. podpisano łącznie 58 umów (50 dla projektów indywidualnych oraz 8 dla tzw. alokacji specjalnych) na całą przyznaną Polsce kwotę wsparcia, wynoszącą 464,57³ mln CHF. W dniu 14 czerwca 2017 r. upływa termin kwalifikowalności wydatków w ramach Programu tym samym wchodzi on w fazę rozliczeniową.

Zgodnie ze stanem na 31 maja 2017 r. (podział środków kształtuje się w sposób następujący):

Priorytety w ramach SPPW	Alokacja	Kwota wydatków certyfikowanych do Darczyńców (narastająco)	Kwota wydatków zrefundowanych przez Darczyńcę (narastająco)	Procentowy udział wydatków certyfikowanych do Darczyńcy w alokacji
	CHF	CHF	CHF	%
	1	2	3	4=2/1
Priorytet 1 Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform	79 699 602	75 139 878	73 539 360	94,28%
Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura	198 726 913	163 324 912	160 595 240	82,19%
Priorytet 3 Sektor prywatny	67 866 117	63 302 559	58 744 588	93,28%

² Zestawienie nie uwzględnia kosztów zarządzania Programem ponoszonych przez stronę darczyńców oraz programów realizowanych bezpośrednio przez darczyńców.

³ Kwota uwzględnia program bezpośrednio wdrażany przez stronę szwajcarską bez kosztów zarządzania darczyńcy.

Załącznik nr 2 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

Priorytet 4 Rozwój społeczny i zasobów ludzkich	69 179 938	62 512 683	61 956 435	90,36%
Grant Blokowy dla Organizacji Pozarządowych i Polsko – Szwajcarskich Projektów Regionalnych	28 101 153	28 012 374	28 012 374	99,68%
Projekt wskazany przez stronę szwajcarską <i>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez modernizację zespołu szkół specjalnych oraz budowę centrum integracji kulturalnej w Łodygowicach (KIK/77)</i>	500 000	500 000	500 000	100,00%
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz na Przygotowanie Projektów	8 496 277	6 288 847	4 960 156	74,02%
Razem	452 570 000⁴	399 081 253	388 308 153	88,18%

⁴ Zestawienie nie uwzględnia kosztów zarządzania Programem ponoszonych przez stronę darczyńcy oraz programów realizowanych bezpośrednio przez darczyńcę.

**PLAN PRAC NAD PROJEKTAMI USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ
(PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE UST. 1A ART. 125A REGULAMINU SEJMU).**

**PROJEKTY USTAW PRZYJĘTE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W OKRESIE STYCZEŃ - CZERWIEC
2017 R.**

W okresie styczeń – czerwiec 2017 r. Rada Ministrów przyjęła 10 projektów ustaw, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, tj.:

- projekt ustawy o restytucji narodowych dóbr kultury;
- projekt ustawy o czasie pracy na statkach żeglugi śródlądowej;
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów;
- projekt ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej;
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami.

WYKAZ PROJEKTÓW USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ SKIEROWANE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW DO SEJMU RP DO KOŃCA II POŁOWY 2017 R.

	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
1.	Projekt ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/ w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym	10.04.2016
2.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie tachografów cyfrowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 165/2014 w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym	01.03.2014 02.03.2015 02.03.2016
3.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 258/2012 wdrażającego art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiającego zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 91/477/EWG z w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni 	19.04.2012 30.09.2013 01.05.2014
4.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji/ wykonania: <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia Rady (EWG) 95/93 w sprawie wspólnych zasad przydzielania czasu na start lub lądowanie w portach lotniczych Wspólnoty • dyrektywy Rady 2000/79/ dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym, zawartego przez Stowarzyszenie Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF), Europejskie Stowarzyszenie Cockpit (ECA), Stowarzyszenie Linii Lotniczych Regionów 	30.07.2005 01.12.2003 30.05.2004

		<p>Europy (ERA) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Przewoźników Lotniczych (IACA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia (WE) 847/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie negocjacji i wykonania umów dotyczących usług lotniczych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi • rozporządzenia Komisji (WE) 2042/2003 w sprawie nieprzerwanej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 216/2008 w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 300/2008 w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 80/2009 w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji • rozporządzenia Komisji (UE) 185/2010 ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Komisji (UE) 805/2011 ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów • rozporządzenia Komisji (UE) 1178/2011 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie • rozporządzenia Komisji (UE) 748/2012 ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i 	<p>29.11.2003 28.09.2005</p> <p>08.04.2008 08.04.2012</p> <p>29.04.2008 29.04.2010</p> <p>01.11.2008</p> <p>29.03.2009</p> <p>09.04.2011</p> <p>15.12.2011 08.04.2012</p> <p>10.09.2012</p> <p>02.11.2012 04.12.2012</p> <p>29.05.2013 01.01.2015</p>
--	--	--	---

		ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących <ul style="list-style-type: none"> rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 923/2012 ustanawiającego wspólne zasady w odniesieniu do przepisów lotniczych i operacyjnych dotyczących służb i procedur żeglugi powietrznej rozporządzenia Komisji (UE) 965/2012 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 390/2013 ustanawiającego system skuteczności działania dla służb żeglugi powietrznej i funkcji sieciowych rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 391/2013 ustanawiającego wspólny system opłat za korzystanie ze służb żeglugi powietrznej 	29.05.2013 01.01.2015 06.03.2014 31.12.2017 09.07.2015
5.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	uzupełnienie transpozycji: <ul style="list-style-type: none"> dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej 	02.03.2011 05.06.2014
6.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 zmieniającej dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy	27.11.2016
7.	Projekt ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu	26.06.2017
8.	Projekt ustawy o produktach kosmetycznych	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych	11.07.2013
9.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt	wykonanie rozporządzenia Rady (WE) 1099/2009 w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania	01.01.2013
10.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy 2015/1513/WE Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniającej dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	10.09.2017

11.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/45/UE w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep	20.05.2017
12.	Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń	23.02.2018
13.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Rady 2013/59/Euratom ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania • transpozycja dyrektywy Rady 2014/87/Euratom zmieniającej dyrektywę 2009/71/Euratom ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów 	06.02.2018 15.08.2017
14.	Projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych	18.11.2016
15.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa	29.11.2016
16.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o dozorcze technicznym	transpozycja dyrektywy Komisji 2014/99/UE zmieniającej, w celu dostosowania do postępu technicznego, dyrektywę 2009/126/WE w sprawie odzyskiwania oparów paliwa na etapie II podczas tankowania pojazdów silnikowych na stacjach paliw	12.05.2016
17.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach	transpozycja dyrektywy Komisji 2015/1127/UE zmieniającej załącznik II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów	31.07.2016
18.	Projekt ustawy o Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym	wykonanie rozporządzenia Rady (WE) 718/1999 w sprawie polityki w zakresie zdolności przewozowych floty wspólnotowej w celu wspierania żeglugi śródlądowej	29.04.1999
19.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska	transpozycja dyrektywy Komisji 2015/1480/UE zmieniającej niektóre załączniki do dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE i 2008/50/WE ustanawiających przepisy dotyczące metod referencyjnych, zatwierdzania danych i lokalizacji punktów pomiarowych do oceny jakości powietrza	31.12.2016

20.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych • transpozycja dyrektywy Europejskiego i Rady (UE) 2016/1034 zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych 	03.07.2017 03.07.2017
21.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o pracy na morzu oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1794 zmieniającej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE, 2009/38/WE i 2002/14/WE oraz dyrektywy Rady 98/59/WE i 2001/23/WE w odniesieniu do marynarzy	10.10.2017
22.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe	transpozycja dyrektywy Rady 2014/87/Euratom zmieniającej dyrektywę 2009/71/Euratom ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych	15.08.2017
23.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP)	29.12.2014
24.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego	13.01.2018
25.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 517/2014 w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych	09.06.2014 01.01.2016
26.	Projekt ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych	01.01.2018
27.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2193 w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania	19.12.2017
28.	Projekt ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego	25.06.2015
29.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/425 w sprawie środków ochrony indywidualnej • wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/426 w 	20.04.2016 21.03.2018 20.04.2016 21.04.2018

		sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe	
30.	Projekt ustawy o systemach homologacji typu i nadzoru rynku silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach	06.10.2016 01.01.2017 31.12.2021 31.12.2022
31.	Projekt ustawy o europejskiej partii politycznej i europejskiej fundacji politycznej	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) 1141/2014 w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych	24.11.2014 01.01.2017
32.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych	22.05.2017
33.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej	20.07.2015 20.07.2018
34.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Komisji (UE) 2016/403 uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1071/2009 w odniesieniu do klasyfikacji poważnych naruszeń przepisów unijnych, które mogą prowadzić do utraty dobrej reputacji przez przewoźnika drogowego	08.04.2016 01.01.2017
35.	Projekt ustawy o żegludze śródlądowej	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1629 ustanawiającej wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej	07.10.2018

WYKAZ STANOWISK DO AKTÓW PRAWNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2017 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
1	COM(2016) 723	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniająca dyrektywę 2012/30/UE	2017-01-04	MS	2017-02-07	-
2	COM(2016) 731	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/794 i (UE) 2016/1624	2017-01-16	MŚWiA	2017-01-30	-
3	COM(2016) 759	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną, zmieniające dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 525/2013	2017-01-09	ME	2017-02-28	-
4	COM(2016) 767	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona)	2017-02-24	ME	2017-04-19	-
5	COM(2016) 789	Wniosek Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Rady 87/217/EWG, dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywę Parlamentu	2017-01-27	MŚ	2017-02-10	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		Europejskiego i Rady 2009/31/WE, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013, dyrektywę Rady 86/278/EWG i dyrektywę 94/63/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do przepisów proceduralnych w zakresie sprawozdawczości w dziedzinie środowiska oraz uchylająca dyrektywę Rady 91/692/EWG				
6	COM(2016) 798	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady dostosowujące niektóre akty prawne w obszarze wymiaru sprawiedliwości przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	2017-03-13	MS	2017-04-04	-
7	COM(2016) 799	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady dostosowujące niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	2017-03-07	MSZ	2017-03-21	-
8	COM(2016) 811	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, w zakresie tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu	2017-01-11	MF	2017-02-20	-
9	COM(2016) 815	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004	2017-01-11	MRPIPS	2017-01-25	-
10	COM(2016) 819	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty	2017-01-31	MS	2017-02-28	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
11	COM(2016) 821	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym, określająca procedurę powiadomień w odniesieniu do systemów zezwoleń i wymogów dotyczących usług oraz zmieniająca dyrektywę 2006/123/WE i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym	2017-01-16	MR	2017-02-01	-
12	COM(2016) 822	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów	2017-01-20	MNISW	2017-02-03	-
13	COM(2016) 823	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram prawnych i operacyjnych europejskiej e-karty usług wprowadzonej rozporządzeniem ... [rozporządzenie ESC]	2017-01-20	MR	2017-02-09	-
14	COM(2016) 824	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia europejskiej e-karty usług oraz powiązanych mechanizmów administracyjnych	2017-01-20	MR	2017-02-03	-
15	COM(2016) 825	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1889/2005	2017-01-11	MF	2017-01-27	-
16	COM(2016) 826	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych	2017-02-02	MS	2017-02-21	-
17	COM(2016) 850	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka	2017-01-26	MF	2017-02-09	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów w zakresie sprawozdawczości i ujawniania informacji oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012				
18	COM(2016) 851	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych	2017-01-23	MF	2017-02-08	-
19	COM(2016) 852	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do zdolności instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych do pokrycia strat i dokapitalizowania oraz zmieniająca dyrektywę 98/26/WE, dyrektywę 2002/47/WE, dyrektywę 2012/30/UE, dyrektywę 2011/35/UE, dyrektywę 2005/56/WE, dyrektywę 2004/25/WE oraz dyrektywę 2007/36/WE	2017-01-23	MF	2017-02-08	-
20	COM(2016) 854	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów wyłączonych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału	2017-01-17	MF	2017-01-31	-
21	COM(2016) 856	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365	2017-02-01	MF	2017-03-03	-
22	COM(2016) 861	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (wersja	2017-02-24	ME	2017-04-19	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		przekształcona)				
23	COM(2016) 862	Wniosek Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej uchylające dyrektywę 2005/89/WE	2017-01-09	ME	2017-03-31	-
24	COM(2016) 863	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (wersja przekształcona)	2017-01-16	ME	2017-02-20	-
25	COM(2016) 864	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona)	2017-02-24	ME	2017-04-19	-
26	COM(2016) 881	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich	2017-04-03	MSWiA	2017-04-19	-
27	COM(2016) 882	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 515/2014 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1987/2006	2017-04-03	MSWiA	2017-04-19	-
28	COM(2016) 883	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 515/2014 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1986/2006, decyzję Rady 2007/533/WStSW i decyzję Komisji 2010/261/UE	2017-04-03	MSWiA	2017-04-19	-
29	COM(2017) 008	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący ochrony osób fizycznych w związku z	2017-03-22	MC	2017-04-18	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		przetwarzaniem danych osobowych przez unijne instytucje, organy i jednostki organizacyjne oraz swobodnego przepływu takich danych i uchylający rozporządzenie (WE) nr 45/2001 i decyzję nr 1247/2002/WE				
30	COM(2017) 010	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu i Rady w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej i uchylające dyrektywę 2002/58/WE (rozporządzenie w sprawie prywatności i łączności elektronicznej)	2017-02-14	MC	2017-06-23	-
31	COM(2017) 011	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy	2017-01-17	MZ	2017-02-02	-
32	COM(2017) 014	Wniosek Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii	2017-01-13	MF	2017-01-27	-
33	COM(2017) 038	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2011/65/UE w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	2017-01-26	MR	2017-02-17	-
34	COM(2017) 047	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2003/59/WE w sprawie wstępnej kwalifikacji i okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób oraz dyrektywę 2006/126/WE w sprawie praw jazdy	2017-02-01	MIB	2017-02-15	-
35	COM(2017) 054	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające dyrektywę 2003/87/WE w celu kontynuowania obecnego ograniczenia zakresu działalności lotniczej i przygotowania do wdrożenia globalnego środka rynkowego od	2017-02-03	MŚ	2017-03-08	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		2021 r.				
36	COM(2017) 085	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011 ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję	2017-02-24	MSZ	2017-05-15	-
37	COM(2017) 087	Wniosek Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 216/2013 w sprawie elektronicznej publikacji Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej	2017-02-23	MSZ	2017-03-10	-
38	COM(2017) 093	Wniosek Decyzja Wykonawcza Rady nakładająca grzywnę na Austrię w związku z manipulowaniem danymi dotyczącymi długu w kraju związkowym Salzburg	2017-04-26	MF	-	2017-05-10
39	COM(2017) 097	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające plan wieloletni dotyczący małych gatunków pelagicznych w Morzu Adriatyckim i połowów tych zasobów	2017-02-24	MGM	2017-03-10	-
40	COM(2017) 114	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej zmieniające rozporządzenie (WE) nr 184/2005 i uchylające 10 aktów prawnych w dziedzinie statystyki gospodarczej	2017-03-06	GUS	2017-03-20	-
41	COM(2017) 128	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające środki zarządzania, ochrony i kontroli obowiązujące na obszarze konwencji Regionalnej Organizacji ds. Zarządzania Rybołówstwem na Południowym Pacyfiku (SPRFMO)	2017-03-29	MGM	2017-04-12	-
42	COM(2017) 136	Wniosek Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2010/40/UE w odniesieniu do okresu przyjmowania aktów delegowanych	2017-03-22	MIB	2017-04-04	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
43	COM(2017) 142	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca nadania organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania reguł konkurencji i należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego	2017-03-30	UOKiK	2017-04-27	-
44	COM(2017) 150	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustalające współczynnik korygujący do płatności bezpośrednich przewidziany w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2017	2017-03-30	MRiRW	2017-04-12	-
45	COM(2017) 164	Wniosek Decyzja Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy dwustronnej pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie środków ostrożnościowych odnoszących się do ubezpieczeń i reasekuracji	2017-04-24	MF	-	2017-05-09
46	COM(2017) 165	Wniosek Decyzja Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy dwustronnej pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie środków ostrożnościowych odnoszących się do ubezpieczeń i reasekuracji	2017-04-24	MF	-	2017-05-09
47	COM(2017) 208	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji	2017-05-23	MF	2017-06-20	-
48	COM(2017) 249	Wniosek Zalecenie Rady dotyczące monitorowania losów	2017-06-20	MNiSW	-	2017-07-04

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		absolwentów				
49	COM(2017) 253	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE	2017-05-04	MRP:IPS	2017-05-18	-
50	COM(2017) 257	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady określające warunki i procedurę, zgodnie z którymi Komisja może wzywać przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw do udzielenia informacji związanych z rynkiem wewnętrznym i powiązanymi dziedzinami	2017-05-22	MR	2017-06-05	-
51	COM(2017) 262	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające ramy prawne Europejskiego Korpusu Solidarności i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1288/2013, (UE) nr 1293/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 oraz decyzję nr 1313/2013/UE	2017-06-01	KPRM	2017-06-20	-
52	COM(2017) 276	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 1999/62/WE w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe w odniesieniu do niektórych przepisów w dziedzinie opodatkowania pojazdów	2017-06-07	MF	2017-06-21	-
53	COM(2017) 277	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 561/2006 w odniesieniu do minimalnych wymogów dotyczących maksymalnego dziennego i tygodniowego czasu prowadzenia pojazdu, minimalnych przerw oraz dziennego i tygodniowego czasu odpoczynku oraz rozporządzenie (UE) nr 165/2014 w odniesieniu do określania położenia za pomocą tachografów	2017-06-07	MIB	2017-06-21	-
54	COM(2017) 280	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie interoperacyjności systemów elektronicznego poboru opłat drogowych i ułatwiania transgranicznej wymiany	2017-06-08	MIB	2017-06-22	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		informacji na temat przypadków nieuiszczania opłat drogowych w Unii (wersja przekształcona)				
55	COM(2017) 289	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konkurencji w transporcie lotniczym, uchylające rozporządzenie (WE) nr 868/2004	2017-06-08	MIB	2017-06-22	-
56	COM(2017) 297	Wniosek Decyzja Rady zmieniająca decyzję Rady nr 189/2014/UE upoważniającą Francję do stosowania obniżonej stawki niektórych podatków pośrednich na rum „tradycyjny” produkowany na Gwadelupie, w Gujanie Francuskiej, na Martynice i na Reunionie oraz uchylającą decyzję 2007/659/AWE	2017-06-09	MF	2017-06-27	-

Załącznik nr 5 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

WYKAZ STANOWISK DO DOKUMENTÓW POZALEGISLACYJNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2017 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
1	C(2017) 1289	Sprawozdanie Komisji w 2016 roku: sprawozdanie ogólne z działalności Unii Europejskiej publikowane zgodnie z artykułem 249 (2) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej	2017-03-17	MSZ	2017-04-18
2	COM(2016) 807	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wydatków EFRG system wczesnego ostrzeżenia nr 11-12/2016	2017-01-03	MRIRW	2017-01-19
3	COM(2016) 808	Doświadczenia państw członkowskich z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie (wersja przekształcona) w latach 2009–2014	2017-01-09	MŚ	2017-02-09
4	COM(2016) 816	Communication from the Commission to the European Parliament and the Council: State of play and the possible ways forward as regards the situation of non-reciprocity with certain third countries in the area of visa policy (Follow-up to the Communication of 12 April)	2017-01-13	MSZ	2017-02-15
5	COM(2016) 820	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie zaleceń dotyczących reformy zawodów regulowanych	2017-02-03	MNISW	2017-03-09
6	COM(2017) 009	Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: "Building a European data economy"	2017-02-03	MC	2017-03-22

Załącznik nr 5 do Informacji dla Sejmu i Senatu RP o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń-czerwiec 2017 r.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
7	COM(2017) 053	Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego: Drugie sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej	2017-02-24	ME	2017-04-19
8	COM(2017) 063	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska UE – Wspólne wyzwania i jak łączyć wysiłki by uzyskać lepsze wyniki	2017-02-24	MŚ	2017-03-24
9	COM(2017) 139	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan działania w sprawie detalicznych usług finansowych: Szersza oferta i lepsze produkty	2017-04-14	MF	2017-05-17
10	COM(2017) 2025	Biała Księga Komisji w sprawie przyszłości Europy: Refleksje i scenariusze dotyczące przyszłości UE-27 do 2025 r.	2017-03-07	MSZ	2017-04-06
11	COM(2017) 206	Dokument dotyczący społecznego wymiaru Europy	2017-05-19	MRPIPS	2017-06-22
12	COM(2017) 250	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego i Komitetu Regionów. Ustanowienie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych	2017-05-19	MRPIPS	2017-06-12
13	COM(2017) 251	Wniosek w sprawie międzyinstytucjonalnej proklamacji europejskiego filaru praw socjalnych	2017-05-19	MRPIPS	2017-06-12
14	COM(2017) 252	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Inicjatywa na rzecz wspierania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym pracujących rodziców i opiekunów	2017-05-19	MRPIPS	2017-06-22

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
